

2024

Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

RO

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Rețele sociale: @EUauditors

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025

Cuprins

Capitolul 1 Întreprinderile comune ale UE și auditul Curții	5
Introducere	6
Întreprinderile comune ale UE	8
Întreprinderile comune sunt parteneriate public-privat instituite pentru a promova inovații comercializabile	8
Numărul întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării a crescut în ultimele trei CFM-uri	8
Activitățile întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării sunt finanțate în comun de UE și de alți membri	10
F4E gestionează contribuțiile UE la proiectul ITER	14
În 2024, bugetul și personalul întreprinderilor comune au cunoscut modificări semnificative	15
Parlamentul European și Consiliul joacă un rol esențial în mecanismele bugetare și de descărcare de gestiune ale întreprinderilor comune	16
Auditul Curții	18
O declarație de asigurare pentru fiecare întreprindere comună	18
Principalele riscuri	18
Abordarea auditului și utilizarea activității altor auditori independenți	20
Capitolul 2 Prezentare generală a rezultatelor auditului	28
Introducere	29
Opinii de audit	30
Opiniile privind fiabilitatea conturilor	30
Opiniile privind legalitatea și regularitatea veniturilor subiacente conturilor	31
Opiniile privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor	32

Alte observații	34
Probleme legate de gestiunea bugetului pe 2024 al întreprinderilor comune	34
Probleme legate de gestionarea resurselor umane	37
Probleme legate de contribuțiile altor membri la programele pentru cercetare și inovare ale întreprinderilor comune	37
Deficiențe în sistemele de gestiune și de control	42
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor și a recomandărilor din exercițiile anterioare	45
Întreprinderile comune au abordat mai puțin de jumătate din observațiile Curții din anii precedenți	45
Întreprinderile comune au pus în aplicare majoritatea recomandărilor Curții	45
Alte rapoarte speciale recente care fac referire la întreprinderile comune	55
Capitolul 3 Declarațiile de asigurare cu privire la întreprinderile comune ale UE	58
3.1. Informații în sprijinul declarațiilor de asigurare	59
Întreprinderi comune care implementează programe-cadru ale UE pentru cercetare și inovare	63
3.2. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)	64
3.3. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)	73
3.4. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)	82
3.5. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)	91
3.6. Întreprinderea comună pentru cipuri	100
3.7. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)	109
3.8. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)	117

3.9. Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)	124
3.10. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)	136
3.11. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	143
3.12. Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC)	152
Întreprinderea comună care funcționează sub egida EURATOM	158
3.13. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)	159
Acronime	171

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Capitolul 1

Întreprinderile comune ale UE și auditul Curții

Introducere

1.1. Curtea de Conturi Europeană este auditorul extern al finanțelor Uniunii Europene (UE)¹. În această calitate de gardian independent al intereselor financiare ale cetățenilor Uniunii, Curtea contribuie la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE. Mai multe informații cu privire la activitatea desfășurată de Curte sunt disponibile în rapoartele de activitate ale instituției, în rapoartele sale anuale privind execuția bugetului UE, în rapoartele sale speciale, în documentele sale de analiză și în avizele sale privind texte legislative noi sau actualizate ale UE ori alte decizii cu impact pentru gestiunea financiară.

1.2. Mandatul Curții include, printre altele, examinarea conturilor anuale și a operațiunilor subiacente ale întreprinderilor comune ale UE pentru cercetare și inovare, ale întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E – *Fusion for Energy*) și ale Centrului european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC) (denumite în continuare, în mod colectiv, „întreprinderile comune”). Acestea sunt 12 organisme ale UE instituite în temeiul articolelor 187-188 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene \(TFUE\)](#) și, în cazul F4E, în temeiul articolelor 45-51 din [Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice](#). ECCC a fost instituit în temeiul [articolelor 173 și 188 TFUE](#), în principal cu scopul de a stimula inovarea împreună cu statele membre.

1.3. Acest raport prezintă rezultatele auditului efectuat de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar 2024. Raportul este structurat după cum urmează:

- capitolul 1 descrie întreprinderile comune și abordarea de audit a Curții;
- capitolul 2 prezintă o imagine de ansamblu a rezultatelor obținute în urma auditului anual desfășurat de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar 2024, precum și a rezultatelor altor activități transversale referitoare la întreprinderile comune realizate de Curte în cursul aceluiași an. Pe baza acestor rezultate de audit, Curtea formulează recomandări și stabilește termene pentru punerea lor în aplicare.
- Capitolul 3 conține o declarație de asigurare pentru fiecare dintre cele 12 întreprinderi comune, referitoare la fiabilitatea conturilor anuale ale acestora și la legalitatea și regularitatea veniturilor și plăților subiacente. Totodată, Curtea aduce în atenția cititorului o serie de aspecte importante și face observații cu privire la domenii specifice în care este nevoie de îmbunătățiri.

¹ Articolele 285-287 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene \(TFUE\)](#).

1.4. În ansamblu, auditul desfășurat de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024 a dus la rezultate similare cu cele din anii precedenți. În cadrul declarațiilor de asigurare, Curtea a emis:

- o opinii de audit fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor pentru toate întreprinderile comune;
- o opinii de audit fără rezerve cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor pentru toate întreprinderile comune.

Întreprinderile comune ale UE

Întreprinderile comune sunt parteneriate public-privat instituite pentru a promova inovații comercializabile

1.5. Întreprinderile comune (cu excepția ECCC) sunt parteneriate între UE (reprezentată de Comisie) și membri privați din diferite sectoare industriale sau de cercetare. Orice organizație privată sau publică interesată să sprijine obiectivele unei întreprinderi comune poate solicita să devină membru asociat sau partener contribuitor fără statut de membru cu drepturi depline. În unele cazuri, printre membri se numără organizații interguvernamentale și state participante. Întreprinderile comune sunt înființate ca organisme ale UE cu personalitate juridică distinctă, ca parte a programelor din cadrul financiar multianual (CFM) al UE.

1.6. Principala lor misiune este de a promova transformarea cunoștințelor științifice în inovații revoluționare comercializabile, în cadrul unei viziuni strategice comune. În plus, întreprinderile comune ar trebui să răspundă provocărilor sociale la care, deocamdată, industria nu aduce suficiente soluții.

1.7. În acest sens, ele promovează colaborarea dintre UE, industrie și organizațiile de cercetare și/sau statele participante pentru a genera rezultate de cercetare și inovare de înaltă calitate și pentru a accelera adoptarea pe piață a unor soluții digitale, ecologice și societale inovatoare în sectoare strategice. Fiecare întreprindere comună își adoptă propria agendă specifică de cercetare și inovare într-un domeniu strategic – cum ar fi transporturile, energia, sănătatea, bioecosistemele circulare, semiconductorii, supercalculul, sistemele de rețea sau securitatea cibernetică – și o pune în aplicare prin cereri de propuneri sau achiziții publice.

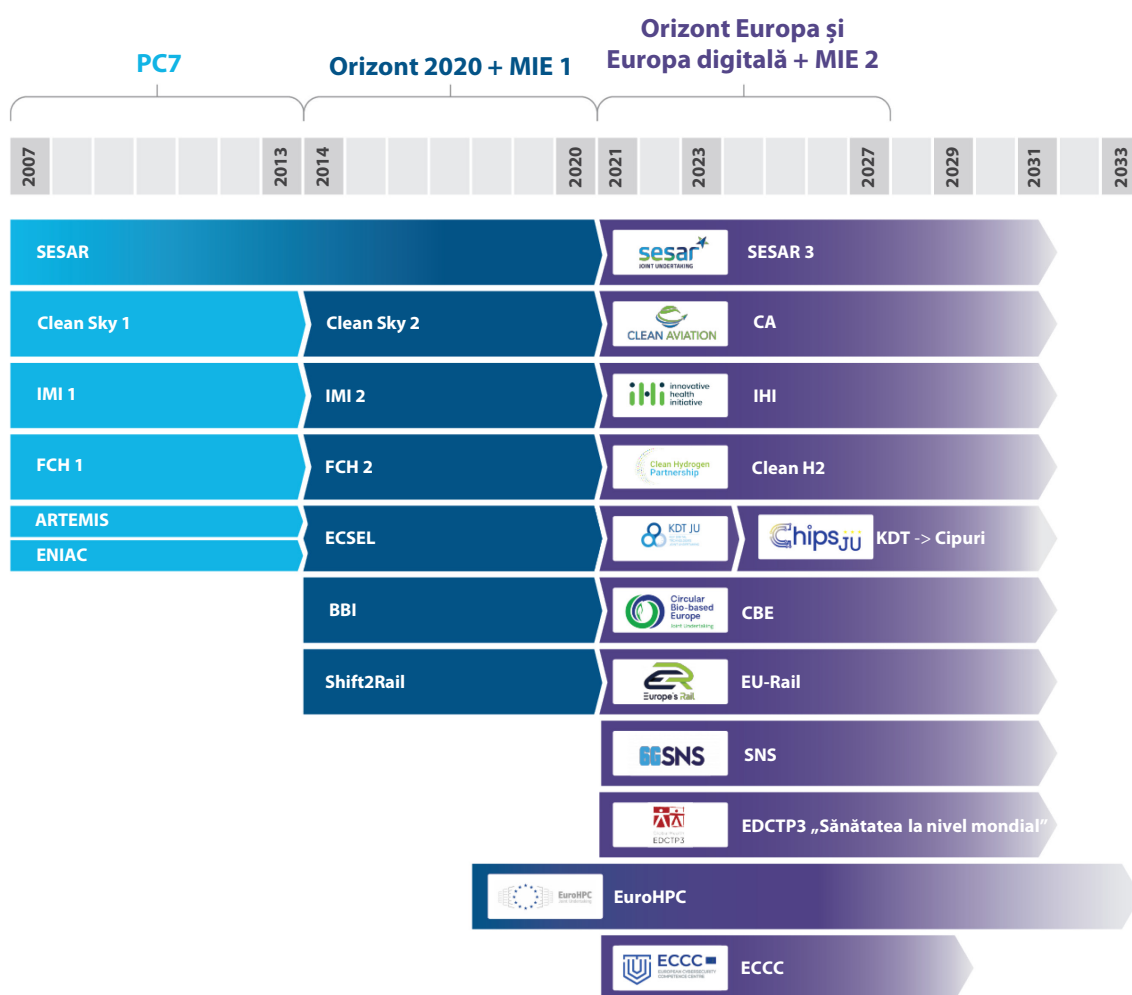
1.8. ECCC a fost creat pentru a promova cooperarea dintre UE și statele membre, mai degrabă decât ca parteneriat public-privat cu actori nestatali din industrie și cercetare. Centrul combină astfel caracteristicile unei întreprinderi comune cu cele ale unei agenții descentralizate. Acest lucru se reflectă și în structura sa bugetară și de guvernare, dar și în modelul său operațional.

Numărul întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării a crescut în ultimele trei CFM-uri

1.9. *Figura 1.1* prezintă progresele înregistrate de întreprinderile comune din domeniul cercetării și al inovării în perioadele acoperite de ultimele trei programe-cadru multianuale pentru cercetare. Primele șase întreprinderi comune au fost înființate sub egida celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) din perioada 2007-2013. Numărul lor a crescut la șapte în cadrul programului [Orizont 2020](#) și al

Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE 1) în perioada 2014-2020. În actualul CFM 2021-2027, există 11 întreprinderi comune din domeniul cercetării și al inovării care își desfășoară activitatea în cadrul programelor **Orizont Europa**, **Europa digitală** și **MIE 2**.

Figura 1.1 –Întreprinderile comune din domeniul cercetării și al inovării din ultimele trei programe-cadru

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor Consiliului de instituire a întreprinderilor comune.

1.10. *Tabelul 1.1* de la sfârșitul acestui capitol oferă informații mai detaliate cu privire la temeiul juridic, durata, obiectivele specifice și sarcinile fiecăreia dintre cele 11 întreprinderi comune din domeniul cercetării și al inovării care își desfășoară activitatea în temeiul CFM 2021-2027.

Activitățile întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării sunt finanțate în comun de UE și de alți membri

Contribuțiile membrilor la întreprinderile comune pentru cercetare și inovare

1.11. Toți membrii unei întreprinderi comune contribuie la finanțarea activităților de cercetare și de inovare ale acesteia. Comisia pune la dispoziție contribuții în numerar finanțate din programele pentru cercetare și inovare ale UE în vederea cofinanțării agendei de inovare și de cercetare a fiecărei întreprinderi comune. În completare, membrii privați reprezentând industria de profil și organizații naționale de cercetare au obligația de a furniza un nivel minim de „contribuții în natură la activitățile operaționale ale întreprinderii comune” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS). Responsabilă de atingerea obiectivelor minime privind contribuția stabilite în regulamentul de instituire este întreprinderea comună. Contribuțiile în natură la activitățile suplimentare sunt furnizate pentru activități din afara bugetului și a procedurilor de cerere de propuneri ale întreprinderii comune, dar contribuie la atingerea obiectivelor legate de proiecte sau de programe ale acesteia. Pentru mai multe detalii, a se vedea [caseta 1.1](#).

Caseta 1.1

Contribuțiile în natură ale membrilor privați la activitățile operaționale ale întreprinderilor comune (CNAO)

Așa cum se prevede în regulamentele de instituire a întreprinderilor comune, toți membrii privați ai acestora trebuie să contribuie cu o sumă minimă la costurile proiectelor de cercetare și de inovare derulate de întreprinderile comune. În cadrul Orizont 2020, CNAO reprezintă costurile totale suportate de membrii privați pentru punerea în aplicare a acțiunilor de cercetare și de inovare ale întreprinderii comune, din care este dedusă contribuția celorlalți membri (cofinanțarea din partea UE, contribuția statelor participante sau a organizațiilor interguvernamentale) și orice altă contribuție a UE la costurile respective. În cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală, CNAO constau în costurile eligibile suportate de membrii privați în punerea în aplicare a acțiunilor întreprinderii comune, din care sunt deduse contribuțiile întreprinderii, ale statelor participante și orice altă contribuție a UE la costurile respective. Valoarea totală a CNAO certificate și validate este recunoscută în conturile anuale ale întreprinderii comune.

Contribuțiile în natură ale membrilor privați la activitățile suplimentare ale întreprinderilor comune (CNAS)

În cadrul Orizont 2020, membrii privați ai unora dintre întreprinderile comune (CA, Clean H2, CBE, EU-Rail) trebuie să pună la dispoziție, de asemenea, o sumă minimă sub formă de contribuții în natură la costurile suportate pentru „activitățile suplimentare” (așa-numitele „CNAS”) desfășurate în afara programelor de activitate și a bugetelor întreprinderilor comune, dar care intră în sfera obiectivelor generale ale acestora. În cadrul programului Orizont Europa, membrii privați ai întreprinderilor comune reglementate de Actul de bază unic pot contribui cu CNAS. CNAS includ costurile neeligibile ale activităților finanțate în mod direct de aceste întreprinderi comune, din care este dedusă orice altă contribuție a UE la costurile respective. Membrii privați ai întreprinderilor comune trebuie să furnizeze CNAS pe lângă CNAO pentru a ajunge la nivelul contribuțiilor UE. Sumele corespunzătoare CNAS sunt stabilite în planurile anuale de activități suplimentare ale întreprinderilor comune. Valoarea totală a CNAS certificate și validate este prezentată în notele la conturile anuale ale întreprinderilor comune. Prin urmare, CNAS nu fac parte din sfera auditului Curții. Spre deosebire de CNAO și de CNAS legate de proiecte, CNAS legate de programe nu sunt supuse aceluiași norme privind evaluarea competitivă ca cele aplicabile contribuțiilor canalizate prin cereri de propuneri. Este deci posibil ca acest tip de contribuții să fie mai puțin eficace în atingerea obiectivelor întreprinderii comune din cadrul programelor.

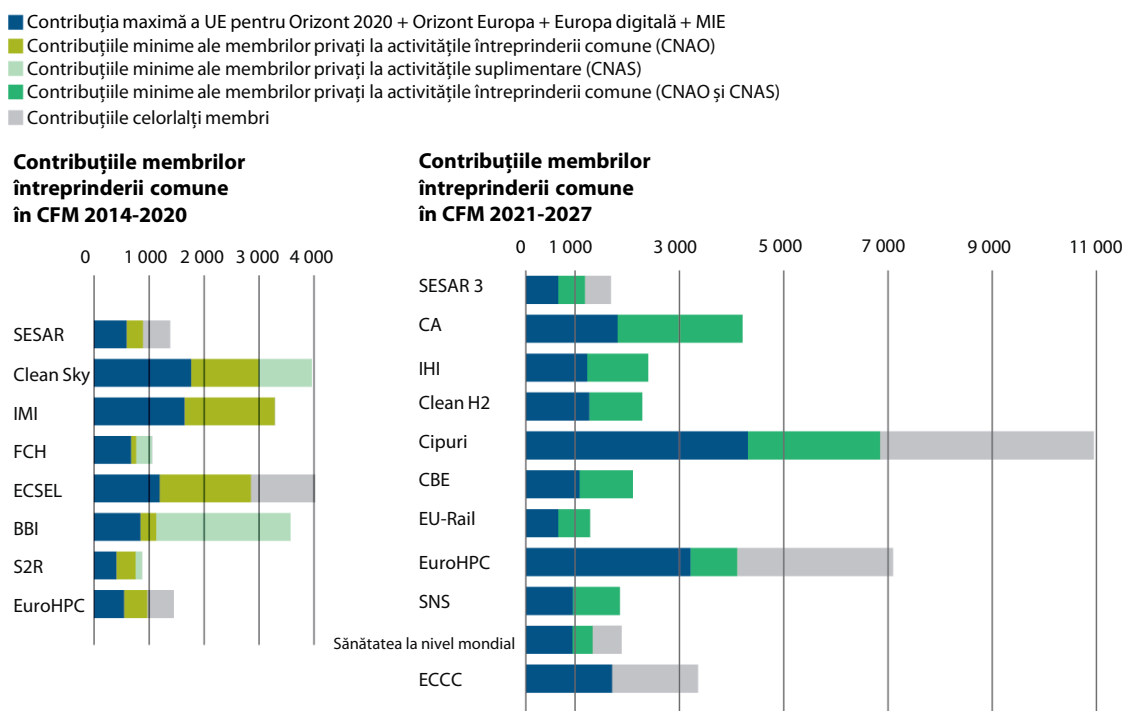
1.12. În cazul a patru întreprinderi comune, și statele participante (întreprinderea comună pentru cipuri, EuroHPC și ECCC) sau organizațiile interguvernamentale (SESAR 3) contribuie financiar sau în natură la activități. În cazul EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, singurul alt membru, în afară de UE, este Asociația EDCTP, o asociație privată de state europene și africane, care furnizează contribuții financiare și în natură. În cazul ECCC, contribuțiile statelor membre la acțiunile comune ale acestuia sunt voluntare.

1.13. UE suportă toate costurile administrative pentru două întreprinderi comune (EuroHPC și EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”). Pentru toate celelalte întreprinderi comune, atât UE, cât și alți membri contribuie la finanțarea costurilor administrative.

1.14. *Figura 1.2* prezintă obiectivele în materie de contribuții ale membrilor tuturor întreprinderilor comune în CFM 2014-2020 și în CFM 2021-2027, astfel cum sunt stabilite în regulamentele de instituire respective. Cele mai mari majorări bugetare pentru

CFM 2021-2027 vizau EuroHPC și KDT (care a devenit întreprinderea comună pentru cipuri în 2024).

Figura 1.2 – Obiectivele în materie de contribuții ale membrilor la întreprinderile comune pentru cercetare și inovare (în milioane de euro)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor Consiliului de instituire a întreprinderilor comune.

1.15. După cum se arată în [figura 1.3](#), bugetul întreprinderilor comune pentru cofinanțarea activităților lor de cercetare și inovare se ridică la aproximativ 17,2 miliarde de euro în CFM 2021-2027, o sumă de peste două ori mai mare decât contribuțiile UE din CFM anterior (7,6 miliarde de euro). Întreprinderile comune pot utiliza până la 11,6 miliarde de euro (aproximativ 12 %) din bugetul total al programului Orizont Europa, în valoare de 93,5 miliarde de euro. În plus, EuroHPC, întreprinderea comună pentru cipuri și ECCC primesc fonduri în valoare totală de 5,1 miliarde de euro din programul Europa digitală (aproximativ 63 % din bugetul total de 8,1 miliarde de euro) pentru a pune în aplicare proiecte ample de consolidare a capacităților, de implementare și de investiții legate de [Strategia privind piața unică digitală europeană](#) și de [Actul privind cipurile](#).

1.16. Împreună, în CFM 2021-2027, cele 11 întreprinderi comune din domeniul cercetării și al inovării vor avea la dispoziție resurse financiare de aproximativ 38,5 miliarde de euro (a se vedea [figura 1.3](#)). Este inclus aici și efectul financiar de 0,4 miliarde de euro care rezultă pentru mai multe întreprinderi comune din contribuțiile Regatului Unit și din reducerile aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa. Această sumă este aproape dublă față de cea din CFM anterior (aproximativ 19,6 miliarde de euro). Ea este însă în concordanță cu creșterea, de la 8 la 11, a numărului de întreprinderi comune și cu extinderea

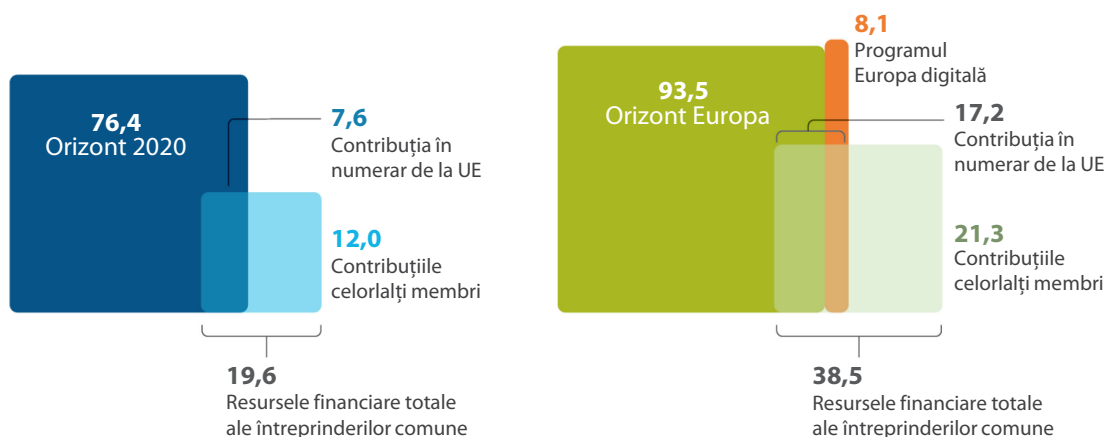
semnificativă a mandatelor mai multora dintre acestea (în special a EuroHPC și a întreprinderii comune pentru cipuri), comparativ cu CFM 2014-2020.

Figura 1.3 – Contribuțiile totale – ale UE și ale celorlalți membri – la întreprinderile comune

(miliarde de euro)

CFM 2014-2020

CFM 2021-2027

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor Consiliului de instituire a întreprinderilor comune.

1.17. Ponderea planificată a contribuțiilor care nu vin din partea UE la activitățile întreprinderilor comune a scăzut însă în comparație cu CFM anterior. Obiectivul pentru perioada 2014-2020 era ca finanțarea din partea UE în valoare de 7,6 miliarde de euro să mobilizeze contribuții suplimentare de 12,0 miliarde de euro (158 %) din partea membrilor privați, a statelor participante și a organizațiilor internaționale – rezultând un total de aproximativ 19,6 miliarde de euro (a se vedea [tabelul 2.2](#)). Pentru perioada 2021-2027, se dorește ca finanțarea din partea UE în valoare de 17,2 miliarde de euro să mobilizeze contribuții suplimentare de 21,3 miliarde de euro (123 %) (a se vedea [figura 1.3](#)).

Modelele de guvernare ale întreprinderilor comune pentru cercetare și inovare

1.18. Majoritatea întreprinderilor comune au o structură de guvernare care cuprinde un consiliu de conducere, un organism științific consultativ, un grup al reprezentanților statelor participante și diverse grupuri ale părților interesate active în domeniul de cercetare și inovare specific al întreprinderii comune respective. Majoritatea întreprinderilor comune adoptă o abordare bipartită, în care Comisia și membrii privați (inclusiv membrii asociați) din sectorul industrial și al cercetării sunt reprezentați în consiliul de conducere (CA, IHI, Clean H2, CBE, EU-Rail, SNS). În cazul întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, singurul membru reprezentat în consiliul de conducere, în afară de UE, este asociația EDCTP, care reprezintă statele europene și africane participante la programul întreprinderii comune. Unele

întreprinderi comune aplică un model tripartit, în care fie statele participante (întreprinderea comună pentru cipuri și EuroHPC), fie o organizație interguvernamentală principală (SESAR 3) sunt de asemenea reprezentate în consiliul de conducere.

F4E gestionează contribuțiile UE la proiectul ITER

1.19. Acordul ITER (reactorul termonuclear experimental internațional) a intrat în vigoare la 24 octombrie 2007, dată la care a fost creată din punct de vedere juridic Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER (OI ITER). OI ITER supraveghează punerea în aplicare a proiectului ITER, care este axat pe construcția instalațiilor de fuziune de la Cadarache (Franța).

1.20. Proiectul ITER reunește șapte parteneri mondiali: UE [reprezentată de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) în numele statelor membre ale UE], Statele Unite ale Americii, Rusia, Japonia, China, Coreea de Sud și India. UE acoperă aproximativ 45 % din costurile de construcție, iar ceilalți membri ai ITER contribuie fiecare cu câte aproximativ 9 %. Ratele contribuției se vor schimba în faza operațională de testare a fuziunii, când Euratom va acoperi 34 % din costurile de funcționare.

1.21. Prin intermediul agențiilor lor naționale, membrii OI ITER contribuie la proiect în principal în natură, prin furnizarea de componente, echipamente, materiale, clădiri și servicii direct către OI ITER. Aceștia aduc și contribuții în numerar la bugetul OI ITER. Membrii ITER își împart responsabilitatea privind producția componentelor principale ale reactorului – repartizarea activităților de producție se bazează pe interesele și pe capacitățile tehnice și industriale ale fiecăruia dintre membri².

1.22. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E – *Fusion for Energy*) a fost înființată în aprilie 2007, pe o perioadă de 35 de ani, ca „agenție internă” a UE. Una dintre sarcinile sale principale constă în gestionarea contribuției UE la proiectul ITER. F4E coordonează activitățile și efectuează achizițiile necesare în legătură cu construirea unui reactor de fuziune experimental și a instalațiilor conexe. F4E este finanțată în principal de Euratom (în proporție de aproximativ 80 %) și de Franța, statul care găzduiește ITER (în proporție de aproximativ 20 %).

1.23. În 2017, Comisia a estimat la 18,2 miliarde de euro (la valorile din 2017) cheltuielile totale ale UE pentru punerea în aplicare a obligațiilor care îi revin în temeiul Acordului ITER și a activităților conexe până în 2035 (începutul fazei de exploatare). Această sumă urma să fie finanțată dintr-un buget total de 15 miliarde de euro din partea Euratom, plus 3,2 miliarde de euro (toate cifrele, la valorile din 2017) din partea Franței și a celorlalte state membre ale

² ITER.org.

Euratom. Estimările sunt detaliate în [Comunicarea Comisiei COM\(2017\) 319](#) și în [documentul de lucru conex al serviciilor Comisiei SWD\(2017\) 232](#), tabelul 4.

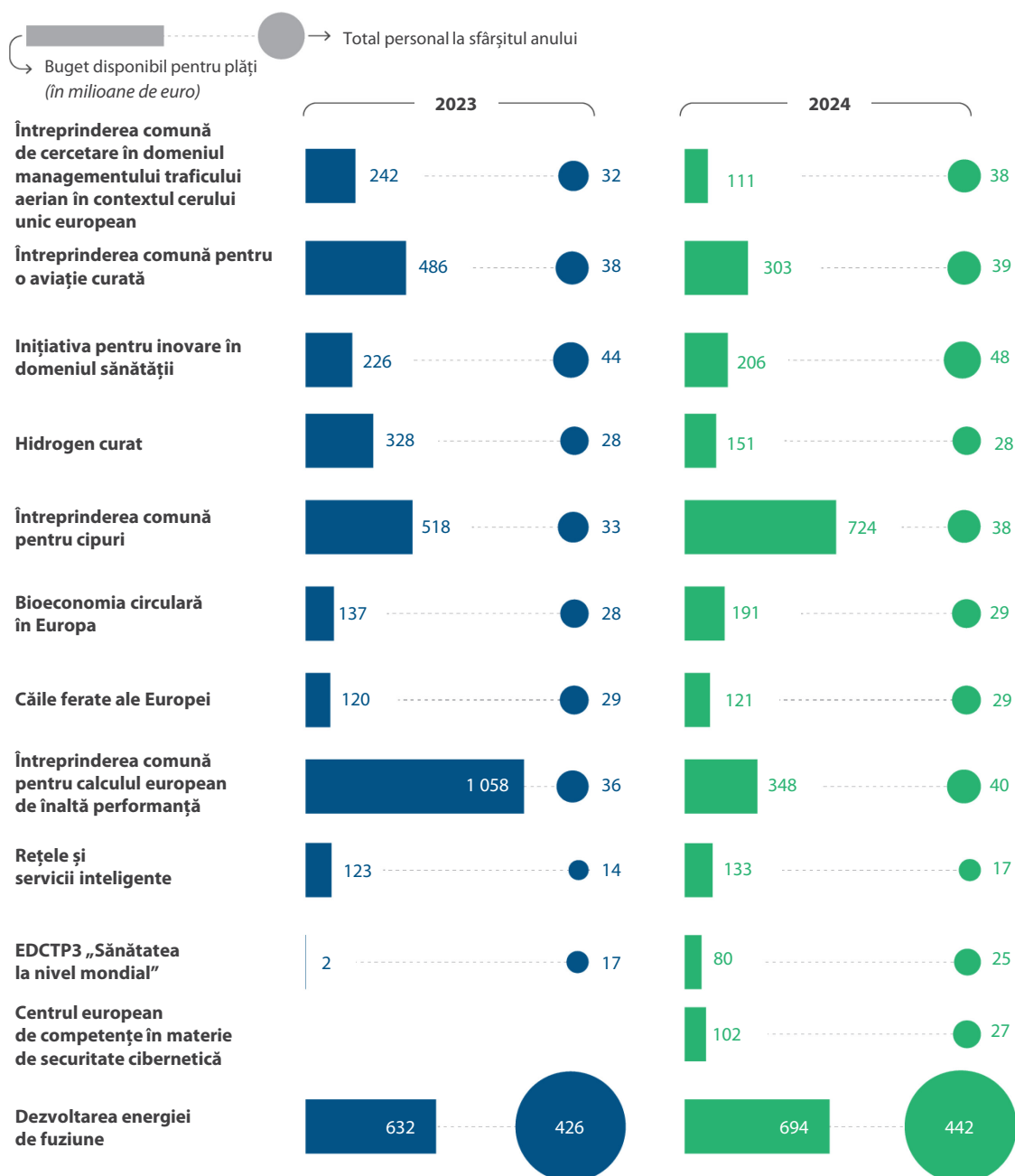
1.24. Din septembrie 2023, Regatul Unit participă la Euratom în calitate de stat asociat, dar rămâne în afara programului referitor la fuziune al Euratom.

În 2024, bugetul și personalul întreprinderilor comune au cunoscut modificări semnificative

1.25. [Figura 1.4](#) oferă o imagine de ansamblu a bugetelor de plăți și a resurselor umane ale întreprinderilor comune în exercițiile financiare 2023 și 2024. În 2024, întreprinderile comune pentru cercetare și inovare au executat un buget total de plăți de 2,5 miliarde de euro (în 2023: 3,3 miliarde de euro). Scăderea din 2024 se explică prin faptul că, în 2023, majoritatea întreprinderilor comune au efectuat plăți mari de prefinanțare pentru acordurile de grant din cadrul primelor cereri de propuneri aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală. În schimb, bugetul total de plăți al F4E pentru 2024 a crescut ușor, ajungând la 0,7 miliarde de euro (2023: 0,6 miliarde de euro).

1.26. Până la sfârșitul anului 2024, efectivele de personal din întreprinderile comune pentru cercetare și inovare crescuseră cu 20 %, ajungând la un total de 358 de angajați. Cea mai mare parte a acestei creșteri se explica prin recrutările efectuate de către întreprinderile comune înființate în actualul CFM (SNS, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, ECCC), precum și de către SESAR 3, EuroHPC și IHI, care au continuat să ocupe restul de posturi vacante din schemele lor de personal. În 2024, personalul F4E număra 442 de angajați (în 2023: 426) – o creștere datorată în principal restructurării organizaționale necesare pentru a îndeplini noile cerințe din scenariul de referință revizuit al ITER. Toate cifrele includ funcționarii, agenții temporari și contractuali și experții naționali detașați (a se vedea [figura 1.4](#)).

Figura 1.4 – Bugetele de plăți și resursele umane ale întreprinderilor comune în 2023 și 2024

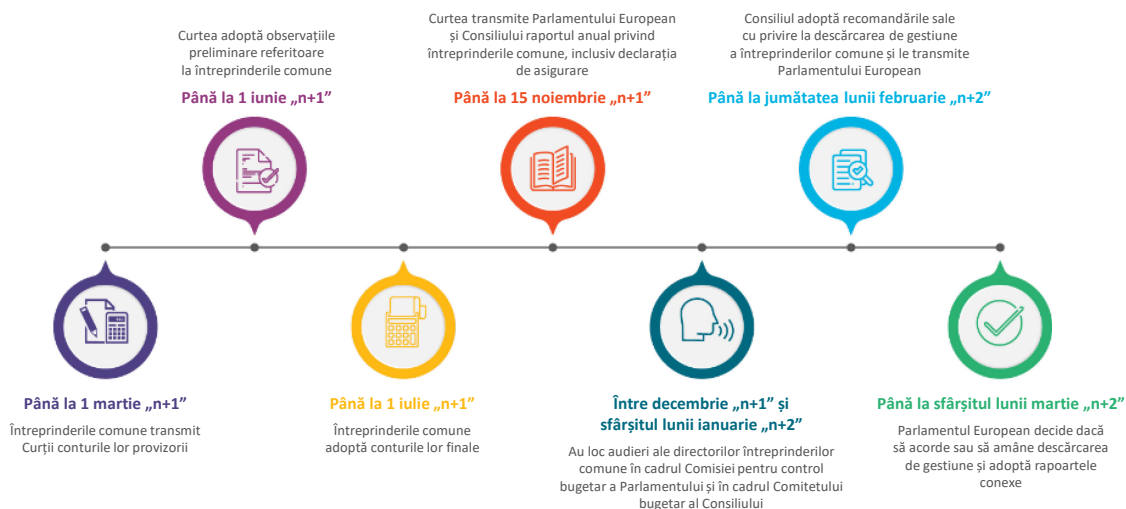

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

Parlamentul European și Consiliul joacă un rol esențial în mecanismele bugetare și de descărcare de gestiune ale întreprinderilor comune

1.27. Parlamentul European și Consiliul sunt instituțiile responsabile pentru procedurile bugetare și de descărcare de gestiune anuale aferente întreprinderilor comune. Calendarul procedurii de descărcare de gestiune este prezentat în [figura 1.5](#).

Figura 1.5 – Procedura anuală de descărcare de gestiune

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor de instituire și a regulamentelor financiare ale întreprinderilor comune.

Auditul Curții

O declarație de asigurare pentru fiecare întreprindere comună

1.28. În conformitate cu prevederile articolului 287 TFUE, Curtea a auditat:

- (a) conturile anuale ale tuturor celor 12 întreprinderi comune pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024 și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente (venituri și plăți) acestor conturi.

1.29. Pe baza rezultatelor auditului pe care l-a desfășurat, Curtea furnizează Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare, pentru fiecare întreprindere comună, cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Acolo unde este cazul și prezintă relevanță, aceste declarații de asigurare sunt completate cu alte observații (a se vedea [capitolul 3](#)). Aceste observații nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

1.30. Acesta este primul an în care Curtea a auditat Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC), care și-a dobândit autonomia financiară la 24 septembrie 2024.

Principalele riscuri

1.31. Auditul efectuat de Curte cu privire la conturile anuale ale întreprinderilor comune și la operațiunile subiacente a fost astfel conceput încât să abordeze principalele riscuri identificate de Curte în evaluarea riscurilor pentru 2024, prezentată pe scurt în [figura 1.6](#).

Figura 1.6 – Evaluarea principalelor riscuri

	Risc RIDICAT Risc MEDIU Risc SCĂZUT	
	Fiabilitatea conturilor	Toate întreprinderile comune au angajat o societate de audit extern care să realizeze auditul fiabilității conturilor lor anuale. Auditul efectuat de firmele de audit externe, examinat ulterior de Curtea, a confirmat calitatea activității întreprinderilor comune. Prin urmare, Curtea a considerat că riscul la adresa fiabilității conturilor era scăzut.
	Legalitatea și regularitatea veniturilor	Întrucât veniturile întreprinderilor comune în 2024 au constat în principal în contribuții financiare de la fondurile pentru cercetare ale Comisiei (Orizont Europa și Orizont 2020) și de la bugetul Euratom, Curtea a considerat că riscul la adresa legalității și regularității veniturilor era, în general, scăzut.
	Legalitatea și regularitatea cheltuielilor administrative	Cheltuielile administrative constau în principal în salarii și plăți curente. • Salariile sunt administrate de Oficiul de Administrare și Plată a Drepturilor Individuale al Comisiei, pe care Curtea îl auditează în cadrul aprecierii specifice privind cheltuielile pentru rubrica Administrație, publicate în raportul anual. • În ceea ce privește procedurile de achiziții publice pentru alte servicii administrative și plățile contractuale aferente, auditurile anterioare au arătat că riscul global este scăzut deoarece întreprinderile comune utilizează în mare măsură contractele-cadru existente ale Comisiei.
	Legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale	Plăți de grant Potrivit evaluării Curții, riscul în ceea ce privește plățile de grant intermediare și finale și plățile validate și închise este, în general, ridicat, deoarece declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor sunt, de obicei, complexe în cazul tuturor programelor de cercetare și de inovare, iar auditurile sale anterioare au evidențiat deficiențe atât la nivelul certificării situațiilor financiare care servesc drept control <i>ex ante</i>, cât și la nivelul auditurilor <i>ex post</i> realizate de Serviciul comun de audit. Plăți contractuale Curtea consideră că riscul legat de cheltuielile contractuale operaționale este scăzut. În 2024, întreprinderile comune cel mai afectate de acest risc au fost F4E și EuroHPC. În pofida complexității procedurilor de achiziții publice ale acestor întreprinderi comune, din 2018, Curtea nu a identificat erori semnificative la nivelul plăților acestora aferente contractelor operaționale și nici în procedurile de achiziții aferente.
	Gestionarea bugetului și punerea în aplicare a programelor	Curtea a evaluat riscul pentru gestiunea bugetară și pentru implementarea în consecință a programelor ca fiind scăzut în cazul tuturor întreprinderilor comune, cu excepția a două dintre acestea: • EuroHPC: ridicat spre mediu din cauza riscului ca membrii privați să nu atingă obiectivul privind contribuțiile care a fost majorat semnificativ în cadrul noului regulament de instituire. • F4E: ridicat spre mediu, deoarece întârzierile și creșterile costurilor rezultate în urma noului scenariu de referință planificat, dar și din cauza altor factori importanți aflați în afara controlului întreprinderii comune pot duce la rate mai scăzute de execuție bugetară.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Abordarea auditului și utilizarea activității altor auditori independenți

1.32. Având în vedere riscurile descrise mai sus, Curtea a efectuat teste de fond adecvate, a utilizat activitatea de audit a altor auditori independenți și a evaluat performanța sistemelor de control.

1.33. În conformitate cu articolul 70 alineatul (6) din [Regulamentul financiar al UE](#), conturile anuale ale întreprinderilor comune trebuie să fie verificate de un auditor extern independent. Auditul fiabilității conturilor este externalizat de toate întreprinderile comune unor societăți private, dar toate aspectele legate de auditul respectiv, precum și întocmirea rapoartelor de audit specifice (inclusiv o declarație de asigurare pentru fiecare întreprindere comună) rămân în responsabilitatea deplină a Curții. Curtea a examinat calitatea activităților desfășurate de societățile de audit extern în raport cu standardele internaționale de audit și a obținut o asigurare suficientă că activitățile respective puteau servi ca bază pentru formularea opiniilor sale de audit privind fiabilitatea conturilor anuale ale întreprinderilor comune pentru exercițiul 2024.

1.34. În scopul exprimării opiniilor sale cu privire la cheltuielile operaționale, sub formă de granturi, ale întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării, Curtea a auditat un eșantion de 33 de operațiuni selectate aleatoriu (din populația de plăți intermediare/finale și de plăți în avans validate și închise) din 2024, la nivelul beneficiarilor finali. Opinia Curții cu privire la F4E s-a bazat pe testarea de fond a unui eșantion de 30 de operațiuni selectate aleatoriu (din populația de plăți finale/intermediare și de plăți validate și închise aferente cheltuielilor administrative și operaționale) din 2024.

1.35. În cazul plăților de grant finale, beneficiarii trebuie să obțină certificarea situațiilor lor financiare. Aceasta ia forma unui raport factual elaborat de un auditor independent sau de un funcționar public și oferă Comisiei sau organismului UE care acordă grantul asigurarea că costurile declarate în situațiile financiare finale sunt eligibile. În plus, Serviciul comun de audit (CAS) al DG RTD din cadrul Comisiei efectuează audituri *ex post* cu privire la eșantioane (selectate aleatoriu sau pe baza unei analize a riscurilor) de plăți intermediare și finale de grant realizate de întreprinderile comune în desfășurarea activităților lor de cercetare și de inovare, anterior pentru Orizont 2020 și acum pentru Orizont Europa.

1.36. La elaborarea opiniilor sale de audit cu privire la legalitatea și regularitatea plăților subiacente, Curtea ține seama de rezultatele auditurilor realizate de CAS.

- (a) În ceea ce privește cheltuielile aferente granturilor efectuate de întreprinderile comune în cadrul programului Orizont 2020, strategia de audit *ex post* a Comisiei impunea CAS să genereze un eșantion reprezentativ (aleatoriu) separat pentru fiecare întreprindere comună. Eșantioanele erau utilizate pentru a calcula rata de eroare reprezentativă și rata de eroare reziduală specifice pentru fiecare întreprindere comună. Rata de eroare

reziduală reflectă „efectul de curățare” potențial al corectării de către beneficiari a tuturor erorilor detectate la nivelul plăților de grant auditate *ex post*, precum și a erorilor sistematice care afectau și plățile neauditate. În conformitate cu [propunerea Comisiei de regulament de instituire a programului Orizont 2020](#), obiectivul era de a atinge o rată de eroare reziduală de sub 2 % din totalul cheltuielilor pe durata de viață a programului.

- (b) În ceea ce privește cheltuielile aferente granturilor care țin de programul Orizont Europa, CAS este în continuare responsabil de auditurile *ex post*, dar a trecut la o abordare de audit *ex post* bazată pe analiza riscurilor. Pentru Europa digitală, Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA) adoptă o abordare de audit *ex post* similară. Întrucât s-a trecut la o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru această parte a cheltuielilor operaționale, nu se mai poate calcula o rată de eroare reprezentativă și o rată de eroare reziduală pentru fiecare întreprindere comună.

1.37. Un ultim aspect vizat de auditul Curții a constat în examinarea unui eșantion de proceduri de recrutare, de achiziții publice și de cereri de propuneri pentru obținerea de granturi, la care s-a adăugat o evaluare a componentelor-cheie ale sistemelor de gestiune și de control. Curtea a examinat, de asemenea, observațiile prezentate în cele mai recente rapoarte ale Serviciului de Audit Intern (IAS) al Comisiei, bazate pe evaluări periodice ale riscurilor, cu privire la eficacitatea controalelor interne ale întreprinderilor comune referitoare la principalele proceduri administrative.

Curtea raportează cazurile de suspiciuni de fraudă organismelor competente ale UE

1.38. Curtea cooperează cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în chestiuni legate de suspiciuni de fraudă și de alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale UE, precum și cu Parchetul European (EPPO) în chestiuni legate de presupuse infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale UE. Ea informează OLAF și/sau EPPO cu privire la orice suspiciune care apare în cursul activității sale, chiar dacă auditurile sale nu sunt special concepute pentru a identifica situații de fraudă. Niciuna dintre constatările Curții cu privire la exercițiul financiar 2024 nu a fost de natură să necesite notificarea OLAF sau a EPPO.

Tabelul 1.1 – Temeiul juridic, durata de viață, obiectivele specifice și sarcinile întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european”	SESAR 3	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea capacității europene de cercetare și inovare pentru managementul traficului aerian, crescând durabilitatea și adaptabilitatea acestuia — Accelerarea preluării pe piață a soluțiilor inovatoare pentru a consacra spațiul aerian al Cerului unic european digital drept cel mai eficient spațiu aerian din lume — Consolidarea competitivității și a durabilității transportului aerian european
Întreprinderea comună pentru o aviație curată	CA	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea capacității de cercetare și inovare a industriei aviatice europene pentru dezvoltarea de tehnologii aviatice neutre din punct de vedere climatic, cu scopul de a reduce amprenta de carbon a aviației — Consolidarea, prin inovare în domeniul aeronauticii, a competitivității industriei aviatice europene (atât sectorul aviatice tradițional, cât și cel emergent)
Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare	IHI	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea cercetării și inovării europene în domeniul sănătății și transpunerea cunoștințelor științifice în domeniul sănătății în inovații sigure și eficiente din punctul de vedere al costurilor în

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
În domeniul sănătății		a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)			Europa — Elaborarea unei strategii industriale și farmaceutice pentru Europa bazate pe inovare, care să răspundă nevoilor critice, dar nesatisfăcute, în materie de sănătate publică — Consolidarea competitivității industriei europene a sănătății
Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat	Clean H2	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea capacității europene de cercetare și inovare pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră prin intermediul Strategiei din 2020 pentru hidrogen pentru o Europă neutră climatic — Accelerarea preluării pe piață a tehnologiilor bazate pe hidrogen pentru a crea un lanț valoric al hidrogenului curat, în vederea unui sistem energetic decarbonizat — Consolidarea competitivității industriei europene a hidrogenului curat
Întreprinderea comună pentru cipuri	KDT/Cipuri	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa; Europa digitală	— Promovarea capacității europene de cercetare și inovare pentru proiectarea și dezvoltarea tehnologiilor de vârf ale semiconducătorilor și a tehnologiilor de generație următoare ale semiconducătorilor — Dezvoltarea în întreaga Europă de capacități de inginerie pentru cipurile cuantice de vârf și pentru tehnologiile semiconducătorilor conexe — Facilitarea accesului la finanțare prin îndatorare și la capital în cadrul Fondului InvestEU și al Consiliului European pentru Inovare,

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
		unic), modificat prin Regulamentul (UE) 2023/1782 al Consiliului, prin care întreprinderea comună „Tehnologii digitale esențiale” (KDT) este redenumită întreprinderea comună pentru cipuri			în special pentru întreprinderile nou-înființate din lanțul valoric al semiconducătorilor
Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa	CBE	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea capacității europene de cercetare și inovare pentru dezvoltarea de biosoluții, precum și accelerarea introducerii acestora pe piață pentru a reduce dependența de materialele pe bază de combustibili fosili în Europa — Consolidarea durabilității și a utilizării eficiente a resurselor în bioindustria circulară în Europa
Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei	EU-Rail	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont 2020; Orizont Europa	— Promovarea capacităților europene de cercetare și inovare pentru realizarea unui spațiu feroviar unic european — Accelerarea introducerii pe piață a tehnologiilor inovatoare pentru un sistem feroviar european integrat, durabil, multimodal și de

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
		comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)			mare capacitate — Consolidarea competitivității industriei feroviare europene
Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente”	SNS	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont Europa	— Promovarea cercetării și inovării europene în scopul sprijinirii poziției de lider științific a Europei în ceea ce privește sistemele 6G și al dezvoltării unei infrastructuri digitale avansate și a unor soluții de rețele inteligente în Europa — Accelerarea introducerii pe piață a soluțiilor de conectivitate de vârf pentru a sprijini dubla tranziție digitală și verde a Europei
Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa (Actul de bază unic)	10 ani, până la 31 decembrie 2031	Orizont Europa	— Promovarea unor tehnologii medicale inovatoare și accesibile pentru prevenirea și tratarea bolilor infecțioase, cu obiectivul de a reduce povara socioeconomică a bolilor infecțioase în Africa Subsahariană — Consolidarea pregătirii și a răspunsului la bolile infecțioase în Europa și la nivel mondial
Întreprinderea europeană comună pentru calculul de	EuroHPC	Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului privind	12 ani, până la 31 decembrie 2033	Orizont Europa; Europa digitală; Mecanismul pentru	— Dezvoltarea de soluții securizate și hiperconectate de talie mondială în materie de supercalcul, calcul cuantic și inteligență artificială de vârf, prin intermediul unui sistem european de fabrici

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
Înaltă performanță		instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488, modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1732 al Consiliului pentru a include un pilon în materie de „inteligență artificială”		interconectarea Europei	de IA și al unei infrastructuri de date — Consolidarea competitivității și a competențelor în industria europeană de supercalcul și IA — Accelerarea introducerii pe piața din Europa a sistemelor avansate și competitive de supercalcul și calcul cuantic și a soluțiilor de IA — Extinderea utilizării infrastructurii de supercalcul la un spectru larg de utilizatori publici și privați pentru a dezvolta competențele digitale în beneficiul științei și industriei europene
Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică	ECCC	Regulamentul (UE) 2021/887 de înființare a Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate	8 ani, până la 31 decembrie 2029	Europa digitală; Orizont Europa	— Promovarea capacității și competențelor europene de cercetare și inovare pentru a spori reziliența și securitatea infrastructurii pieței unice digitale prin tehnologii de vârf în materie de securitate cibernetică — Dezvoltarea unei comunități europene puternice a securității cibernetice pentru a încuraja colaborarea, schimbul de cunoștințe și standarde înalte de securitate în întreaga Europă

Denumirea întreprinderii comune în CFM 2021-2027	Acronim	Temei juridic	Durata de viață	Programe pentru cercetare și inovare	Obiective și sarcini specifice în materie de cercetare și inovare
		cibernetică și a Rețelei de centre naționale de coordonare			— Transformarea securității cibernetice într-un avantaj competitiv pentru industriile europene

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Capitolul 2

Prezentare generală a rezultatelor auditului

Introducere

2.1. Acest capitol prezintă o imagine de ansamblu a rezultatelor obținute în urma auditului anual desfășurat de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar 2024, inclusiv o evaluare referitoare la sistemul de controale bazate pe o analiză a riscurilor utilizat de întreprinderile comune pentru punerea în aplicare a granturilor, precum și rezultatele altor activități transversale referitoare la întreprinderile comune realizate de Curte în cursul aceluiași an. Pe baza acestor rezultate de audit, Curtea formulează recomandări și stabilește termene pentru punerea lor în aplicare.

Opinii de audit

Opiniile privind fiabilitatea conturilor

Opinii fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor pentru toate întreprinderile comune

2.2. Curtea emite opinii de audit fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale celor 12 întreprinderi comune. În opinia Curții, conturile întreprinderilor comune aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestora, precum și rezultatele operațiunilor lor, fluxurile lor de numerar și modificările în structura activelor nete, în conformitate cu regulamentele lor financiare și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unor aspecte legate de conturile anuale ale F4E

2.3. Curtea atrage atenția asupra următoarelor două chestiuni în legătură cu conturile anuale ale întreprinderii comune F4E pentru 2024:

- F4E evaluează costul total pentru îndeplinirea obligațiilor sale de livrare în cadrul proiectului ITER („estimarea la finalizare”) la 25,8 miliarde de euro (la valorile din 2024). Această estimare reflectă o creștere a costurilor rezultată din scenariul de referință revizuit al ITER, care a fost propus de OI ITER în iulie 2024, dar care nu a fost încă adoptat oficial de Consiliul ITER.
- F4E estimează că impactul inflaționist asupra operațiunilor sale cauzat de problemele din lanțul de aprovizionare și de creșterile prețurilor induse de criza provocată de pandemia de COVID-19, precum și de invadarea Ucrainei de către Rusia se va ridica la 246 de milioane de euro (la valorile din 2008).

Paragraf de evidențiere a unui aspect legat de conturile anuale ale EuroHPC

2.4. Curtea atrage atenția asupra evaluării de către EuroHPC a riscurilor legate de plățile în avans efectuate către un furnizor major care se confruntă cu dificultăți financiare. Potrivit acestei evaluări, impactul financiar potențial asupra întreprinderii comune este estimat la 88,4 milioane de euro.

Paragraf de evidențiere a unor aspecte legate de conturile anuale ale ECCC

2.5. Curtea atrage atenția asupra faptului că ECCC și-a dobândit autonomia financiară de-abia în septembrie 2024. Până la data respectivă, Comisia a fost responsabilă de înființarea centrului și de funcționarea inițială a acestuia. Prin urmare, din suma totală de 276,2 milioane de euro plătită cu titlu de prefinanțare pentru activități operaționale, aproximativ 195,6 milioane de euro au fost autorizați de Comisie înainte ca ECCC să își obțină autonomia financiară.

2.6. Curtea atrage atenția și asupra faptului că, până la 31 decembrie 2024, statele membre încă nu își aduseseră contribuțiile voluntare la acțiunile comune și la bugetul administrativ ale ECCC.

Paragraf de evidențiere a unui aspect legat de conturile anuale ale CA

2.7. Curtea observă că întreprinderea comună CA este în curs de a trece la un nou sistem bugetar, contabil și financiar – SUMMA – ca proiect-pilot pentru dezvoltarea și testarea acestui sistem de către Comisie. Unele funcții din SUMMA sunt încă în curs de dezvoltare și necesită prelucrare manuală și verificări ale fiabilității pentru a asigura corectitudinea datelor.

Alte aspecte legate de conturile anuale ale EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

2.8. Curtea atrage atenția asupra unor evenimente importante care au avut loc după perioada de raportare și care pot avea un impact semnificativ asupra activităților întreprinderii comune. Este vorba în special despre escaladarea rapidă a conflictului din estul Republicii Democratice Congo, care poate amenința mai multe proiecte finanțate în regiune de întreprinderea comună, printre care organizarea celui de al doisprezecelea Forum EDCTP în Rwanda. O altă problemă este anularea majorității programelor finanțate de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), o decizie care ar putea afecta negativ anumiți beneficiari ai întreprinderii comune foarte dependenți de această finanțare.

Opiniile privind legalitatea și regularitatea veniturilor subiacente conturilor

2.9. Pentru toate întreprinderile comune, Curtea a emis opinii de audit fără rezerve cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor lor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024. În opinia Curții, operațiunile de venituri au fost conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Opiniile privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

2.10. Auditul realizat anul acesta de Curte a acoperit un eșantion de 33 de plăți finale și intermediare și de plăți în avans validate și închise realizate de întreprinderile comune pentru cercetare și inovare în cadrul programelor Orizont 2020, Orizont Europa și Europa digitală (a se vedea [tabelul 2.1](#) pentru o imagine de ansamblu a populației de plăți).

Tabelul 2.1 – Plăți finale/intermediare și plăți în avans validate și închise din 2024 (în milioane de euro)

Întreprindere comună	Orizont 2020 (a)	% (a)/(e)	Orizont Europa și Europa digitală (b)	% (b)/(e)	Total plăți operaționale (c) = (a)+(b)	% (c)/(e)	Plăți administrative (d)	% (d)/(e)	Total (e) = (c)+(d)
SESAR	5	21 %	9	40 %	13	61 %	9	39 %	22
CA	164	59 %	103	37 %	267	97 %	10	3 %	276
IHI	173	90 %	10	5 %	183	95 %	9	5 %	192
Clean H2	48	53 %	36	40 %	83	93 %	6	7 %	89
Întreprinderea comună pentru cipuri	75	48 %	75	48 %	151	96 %	7	4 %	158
CBE	84	94 %	0	0 %	84	94 %	6	6 %	90
EU-Rail	96	92 %	4	3 %	100	95 %	5	5 %	105
EuroHPC	151	80 %	31	17 %	183	96 %	7	4 %	190
SNS	–	–	83	97 %	83	97 %	3	3 %	85
EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	–	–	1	21 %	1	21 %	4	79 %	5
ECCC	–	–	1	55 %	1	55 %	1	45 %	2
Total întreprinderi comune pentru C&I	796	66 %	353	29 %	66	5 %	66	5 %	1 215
F4E	–	–	–	–	566	88 %	76	12 %	642
Total	796		353		632	34 %	142	8 %	1 858

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.11. La fel ca în anii precedenți, auditul Curții a evidențiat erori care indicau deficiențe în sistemele de gestiune și de control ale întreprinderilor comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Aceste erori erau în principal legate de declararea incorectă de către beneficiarii întreprinderilor comune a unor cheltuieli cu personalul aferente operațiunilor de grant:

- o calculul incorect al tarifelor orare sau zilnice;
- o includerea costurilor indirecte în calculul tarifelor orare/zilnice pe baza costurilor unitare;
- o raportarea incorectă a costurilor cu personalul ale IMM-urilor sau a costurilor cu personalul extern detașat la întreprinderea comună;
- o declararea costurilor legate de subcontractare ca reprezentând costuri cu personalul;
- o costuri neeligibile pentru echipamente.

2.12. În cazul plăților de grant care țin de programul Orizont Europa, ratele de eroare reziduală calculate de Serviciul comun de audit al Comisiei, pe baza rezultatelor auditurilor

ex post realizate în mod specific pentru întreprinderile comune, se situau sub pragul de semnificație. Până în prezent, nu sunt disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind plățile din cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală decât pentru întreprinderea comună pentru o aviație curată.

2.13. Curtea a auditat și un eșantion de 30 de operațiuni legate de cheltuieli operaționale autorizate de F4E și a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă dintr-o modificare substanțială adusă la nivelul a două contracte imobiliare. Această modificare nu făcuse obiectul unei noi proceduri de achiziții.

2.14. Pe baza rezultatelor auditului său, pentru toate întreprinderile comune, Curtea a emis opinii de audit fără rezerve cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor lor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024. În opinia Curții, operațiunile de plăți au fost conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte observații

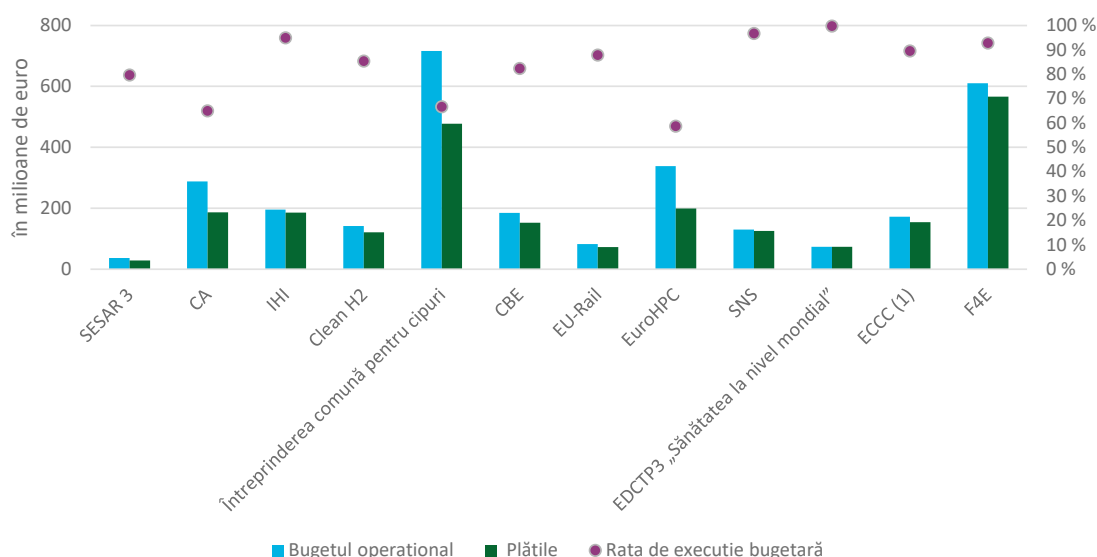
2.15. Fără a pune în discuție opiniile pe care le-a exprimat, Curtea formulează observații pentru a evidenția domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri în ceea ce privește execuția programelor și a bugetului, gestionarea controalelor privind plățile, riscurile majore și resursele umane. O sinteză a acestor observații, care sunt detaliate în [capitolul 3](#), este prezentată în continuare.

Probleme legate de gestiunea bugetului pe 2024 al întreprinderilor comune

Unele întreprinderi comune s-au confruntat cu dificultăți în execuția bugetului lor operațional din 2024

2.16. [Figura 2.1](#) prezintă, pentru fiecare întreprindere comună, bugetul pentru cheltuieli operaționale (în milioane de euro) și ratele de execuție aferente.

Figura 2.1 – Ratele de execuție pentru bugetele de plăți operaționale din 2024

Notă: (1) Include bugetul operațional al Comisiei și cheltuielile operaționale efectuate de aceasta înainte ca ECCC să își dobândească autonomia financiară în septembrie 2024.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

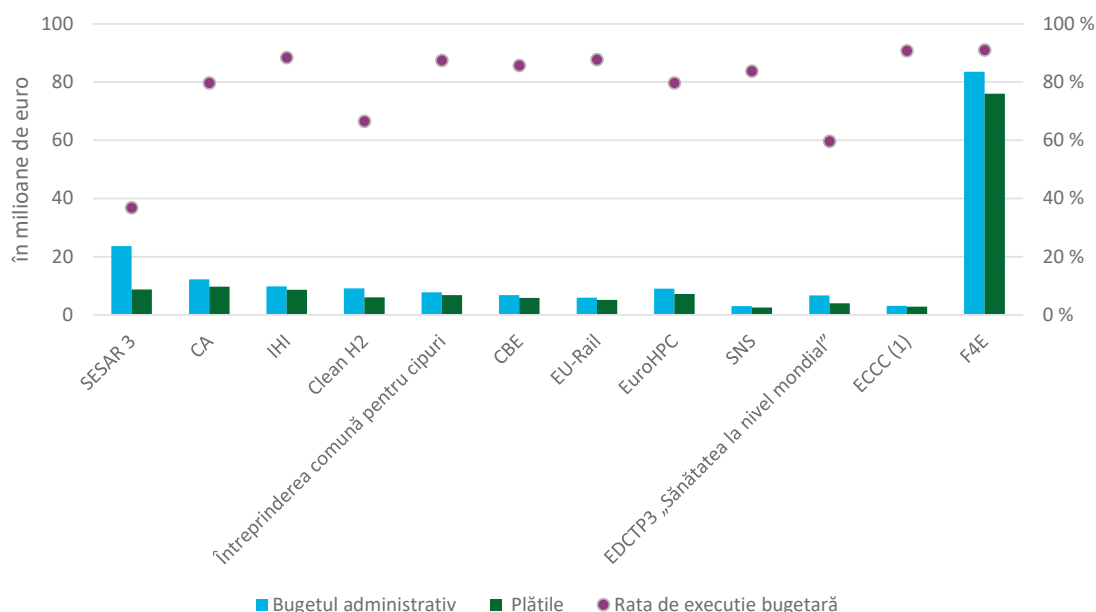
2.17. Curtea observă că trei întreprinderi comune au întâmpinat dificultăți deosebite în execuția bugetelor lor de plăți operaționale aferente programelor din perioada 2021-2027.

- o În cazul întreprinderii comune pentru cipuri, problema a fost rata scăzută de execuție a plăților din cadrul programului Europa digitală (aproximativ 6 %), cauzată de întârzieri în semnarea acordurilor de găzduire și a celor privind achizițiile publice comune, care au antrenat amânarea până în 2025 a contractelor pentru achiziționarea de active.
- o EuroHPC a înregistrat o rată scăzută de execuție a bugetului aferent programului Europa digitală (aproximativ 19 %), care se explică prin redistribuirea în 2024 a resurselor disponibile către noul pilon esențial în materie de inteligență artificială. De aceea, EuroHPC a fost nevoită să anuleze sau să amâne pentru perioada 2025-2027 alte activități de investiții deja planificate (în principal din cadrul programului Europa digitală). Această situație a cauzat și întârzieri în controalele *ex ante* realizate de întreprinderea comună cu privire la rapoartele tehnice și financiare prezentate de beneficiari în 2024 pentru a obține de la EuroHPC cofinanțări pentru activități în curs din cadrul programului Orizont 2020.
- o În cazul CA, s-a înregistrat o rată scăzută de execuție a bugetului aferent programului Orizont Europa (aproximativ 52 %) din cauza implementării într-un ritm lent a proiectelor selectate în urma cererii de propuneri din 2023 (a se vedea [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023](#), punctul 3.3.4).

În mai multe întreprinderi comune s-au constatat deficiențe în planificarea și execuția cheltuielilor administrative

2.18. *Figura 2.2* prezintă, pentru fiecare întreprindere comună, bugetul pentru cheltuieli administrative (în milioane de euro) și ratele de execuție aferente. În 2024, costurile administrative ale întreprinderilor comune din domeniul cercetării și al inovării reprezentau, în medie, doar 4 % din bugetele de plăți ale acestora pentru 2024.

Figura 2.2 – Ratele de execuție pentru bugetele de plăți administrative din 2024

Notă: (1) Înainte ca ECCC să își dobândească autonomia financiară în septembrie 2024, costurile administrative au fost suportate de Comisie.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.19. Curtea a constatat că trei întreprinderi comune (SESAR, Clean H2, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”) au întâmpinat dificultăți deosebite în execuția bugetelor lor administrative, deoarece nu au putut utiliza decât sub 70 % din creditele disponibile în 2024 (a se vedea [figura 2.2](#)). Aceste întreprinderi comune au înregistrat o rată de execuție deosebit de scăzută în cazul bugetului pentru cheltuieli de infrastructură și de funcționare (titlul 2).

2.20. Ele au atribuit această situație întârzierilor în procesele de recrutare (Clean H2, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”), punerii în aplicare cu întârziere a contractelor de renovare și/sau prezentării cu întârziere a facturilor incluse în planificarea cheltuielilor pentru 2024 (SESAR 3, Clean H2, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”).

2.21. Motivele menționate nu explică însă decât parțial deficitul de execuție din 2024 observat în cazul acestor întreprinderi comune. În plus, din cauză că, în ultimii ani, ratele de execuție au fost constant scăzute, s-a acumulat un volum semnificativ de credite de plată administrative neutilizate, ceea ce ar putea indica probleme structurale în planificarea și/sau execuția bugetului celor trei întreprinderi comune.

Recomandarea 1

Atunci când își planifică bugetul de plăți administrative pentru 2027, întreprinderile comune SESAR 3, Clean H2 și EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” ar trebui să țină seama în mod proactiv de volumul creditelor administrative neutilizate pe care le acumulasera deja până la sfârșitul anului 2024.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2026 (prezentarea bugetelor pentru exercițiul financiar 2027).

Probleme legate de gestionarea resurselor umane

Până la sfârșitul anului 2024, EuroHPC nu își îndeplinise obiectivul în materie de recrutare

2.22. În 2021, Comisia a acordat EuroHPC 39 de posturi suplimentare, pentru a-i permite să ajungă la efectivul complet de 54 de angajați³. 30 dintre noile posturi urmau să fie ocupate până la sfârșitul anului 2022, iar restul de 9 până la sfârșitul anului 2023. La finele anului 2024, 14 dintre cele 39 de posturi erau încă vacante. Acest lucru poate împiedica EuroHPC să își pună în aplicare activitățile conform planificării.

Probleme legate de contribuțiile altor membri la programele pentru cercetare și inovare ale întreprinderilor comune

Unele întreprinderi comune nu își vor atinge obiectivele în materie de contribuții pe durata programului Orizont 2020

2.23. În CFM 2014-2020, regulamentele de instituire a întreprinderilor comune stabileau obiectivele în materie de contribuție pe care trebuia să le atingă fiecare categorie de membri (UE, membri privați, state participante și organizații internaționale) pentru activitățile de cercetare și inovare specifice fiecărei întreprinderi comune din cadrul programului Orizont 2020. Aceste obiective și ratele corespunzătoare de realizare până la sfârșitul anului 2024 sunt prezentate în [tabelul 2.2](#). Contribuțiile UE provin din programul Orizont 2020, cu excepția finanțării în valoare de 100 de milioane de euro din MIE 1 pentru EuroHPC.

³ Propunerea Comisiei pentru noul regulament de instituire a EuroHPC, [COM\(2020\) 569](#).

Tabelul 2.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 și MIE 1 (în milioane de euro)

Obiectivele privind contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire și cu deciziile cu forță juridică)				Întreprinderile comune care țin de Orizont 2020	Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2023)					
Contribuția în numerar a UE (a)	CNAO și contribuțiile în numerar ale celorlalți membri (1) (b)	CNAS ale celorlalți membri (2) (c)	Total (d) = (a)+(b)+(c)		Contribuția în numerar a UE (e)	CNAO validate și contribuțiile în numerar ale celorlalți membri (1) (f)	CNAO raportate, dar nevalidate, ale celorlalți membri (1) (g)	CNAS (h)	Total (i) = (e)+(f)+(g)+(h)	Rata de realizare (j) = (i) / (d)
585,0	790,5	–	1 375,5	SESAR	566,0	647,7	0,0	–	1 213,7	88 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2 - CA	1 748,1	1 097,8	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %
1 638,0	1 638,0	–	3 276,0	IMI 2 - IHI	1 211,7	1 282,6	145,5	–	2 639,8	81 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 - Clean H2	654,9	97,9	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %
1 185,0	2 827,5	–	4 012,5	ECSEL – Cipuri	1 173,0	1 487,0	1 145,0	–	3 805,0	95 %
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI - CBE (4)	783,5	126,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R - EU-Rail	398,0	375,6	0,0	267,6	1 041,2	120 %
536,0	896,0	–	1 432,0	EuroHPC ⁽³⁾	477,4	179,6	71,9	–	728,9	51 %
7 597,0	8 111,1	3 814,8	19 522,8	Total	7 012,6	5 294,4	1 455,1	5 004,9	18 767,0	96 %

(1) Includ CNAO și contribuțiile în numerar din partea statelor participante (întreprinderea comună pentru cipuri, EuroHPC) și a organizațiilor internaționale (SESAR).

(2) Contribuții în natură la activități suplimentare din afara planului de activitate al întreprinderii comune.

(3) Pentru EuroHPC, contribuția din partea UE include 100 de milioane de euro alocați din programul MIE.

(4) Pentru CBE, obiectivele pentru contribuțiile în numerar ale UE și ale membrilor privați, reduce cu 140 de milioane de euro. Obiectivele pentru contribuțiile în natură ale membrilor privați, așa cum sunt stabilite în programele anuale de activitate ale întreprinderii comune.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.24. În ansamblu, până la sfârșitul anului 2024, etapa finală a programelor Orizont 2020 și MIE 1, membrii întreprinderilor comune atinseseră în medie 96 % din obiectivele privind contribuțiile stabilite în regulamentele de instituire respective. Ratele de realizare variau însă considerabil. În special, Curtea a constatat un deficit de contribuții în cazul SESAR 3, al IHI și al EuroHPC.

- În cadrul SESAR 3, Eurocontrol nu contribuise decât cu 70 % din suma stabilită inițial. Întreprinderea comună a finalizat punerea în aplicare a programului Orizont 2020 în 2024.
- În ceea ce privește IHI, pentru ca proiectele de cercetare să fie puse în aplicare cu succes, ele trebuie să se desfășoare pe o durată mai lungă, impusă de natura domeniului de cercetare specific acestei întreprinderi comune și de faptul că implementarea lor se realizează de către consorții globale la scară largă.
- În cadrul EuroHPC, principala problemă este nivelul scăzut al contribuțiilor membrilor privați (aproximativ 19,8 milioane de euro) în raport cu obiectivul minim de 420 de milioane de euro. După cum a observat Curtea în rapoarte anterioare⁴, membrii privați nu pot furniza contribuții în natură decât în cazul granturilor pentru inovare (care reprezintă aproximativ 30 % din totalul activităților finanțate prin granturi de întreprinderea comună). O altă problemă este rata mai scăzută a contribuțiilor statelor participante, care se explică prin faptul că acestea își recunosc costurile și le raportează întreprinderii comune numai după finalizarea proiectelor corespunzătoare din cadrul Orizont 2020 și al MIE 1.

⁴ Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023, punctul 3.9.16.

Unele întreprinderi comune și-au depășit obiectivele fixate în cadrul programului Orizont 2020 datorită activităților suplimentare ale membrilor lor privați

2.25. În temeiul regulamentelor de instituire ce țin de programul Orizont 2020, numai membrii privați ai întreprinderilor comune CA, Clean H2, CBE și EU-Rail pot raporta contribuții în natură la activități suplimentare (CNAS) care nu sunt legate direct de proiectele finanțate de întreprinderea comună (a se vedea punctul 1.11). **Tabelul 2.2** arată că, în cazul a trei dintre aceste patru întreprinderi comune (CA, Clean H2 și EU-Rail), contribuțiile membrilor privați au depășit obiectivele datorită CNAS.

În cadrul unora dintre întreprinderile comune, demararea lentă a programelor din perioada 2021-2027 a întârziat atingerea obiectivelor privind contribuțiile membrilor privați

2.26. În cadrul programelor din perioada 2021-2027, regulamentele de instituire a întreprinderilor comune permit ca obiectivele pentru membrii privați să poată fi atinse prin CNAO și/sau CNAS. În cazul ECCC, contribuțiile statelor membre la acțiunile comune ale acestuia sunt voluntare. **Tabelul 2.3** arată că, până la sfârșitul anului 2024, întreprinderile comune atinseseră în medie 26 % din obiectivele privind contribuțiile membrilor lor pentru noile programe de cercetare și inovare.

Tabelul 2.3 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa, Europa digitală și MIE 2 (în milioane de euro)

Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire și cu deciziile cu forță juridică)				Întreprinderile comune din cadrul Orizont Europa și al Europa digitală	Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)								Total	Rată de realizare
Contribuția în numerar a UE	Contribuțiile membrilor privați (1)	Contribuțiile celorlalți membri (2)	Total		Contribuții în numerar ale UE validate	Contribuții în numerar ale UE nevalidate	Contribuții ale membrilor privați validate	Contribuții ale membrilor privați raportate, dar nevalidate	Contribuții ale celorlalți membri validate	Contribuții ale celorlalți membri raportate, dar nevalidate	Total	Rată de realizare		
615,0	529,0	500,0	1 644,0	SESAR 3	183,4	59,0	90,8	98,4	51,5	27,1	510,2	31 %		
1 755,0	2 400,0	–	4 155,0	CA	482,2	94,7	273,5	302,6	–	–	1 153,0	28 %		
1 200,0	1 200,0	–	2 400,0	IHI	155,6	11,4	11,1	51,9	–	–	230,0	10 %		
1 215,0	1 015,0	–	2 230,0	Clean H2	369,1	60,5	1 438,0	719,9	–	–	2 587,5	116 %		
4 255,0	2 537,4	4 101,2	10 893,6	Cipuri	729,3	325,4	3,6	312,0	104,4	684,5	2 159,2	20 %		
1 026,0	1 026,0	–	2 052,0	CBE	214,8	31,9	3,4	120,7	–	–	370,8	18 %		
615,0	615,0	–	1 230,0	EU-Rail	215,7	45,2	171,5	95,3	–	–	527,7	43 %		
3 151,3	900,0	2 989,3	7 040,6	EuroHPC 2	190,3	724,9	0,0	2,8	36,6	103,2	1 057,8	15 %		
900,0	900,0	–	1 800,0	SNS	416,8	19,1	339,0	24,7	–	–	799,6	44 %		
890,1	400,0	550,0	1 840,1	EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”⁽³⁾	120,9	4,0	0,0	15,6	5,3	394,5	540,3	29 %		
1 649,6	–	1 649,6	3 299,2	ECCC⁽⁴⁾	0,0	0,0	–	–	0,0	0,0	0,0	0 %		
17 272,0	11 522,4	9 790,1	38 584,5	Total	3 078,1	1 376,1	2 330,8	1 743,8	197,8	1 209,3	9 936,0	26 %		

(1) Includ CNAO, CNAS și contribuțiile în numerar ale membrilor privați.

(2) Includ contribuțiile în numerar din partea statelor participante (întreprinderea comună pentru cipuri, EuroHPC2) și a organizațiilor internaționale (SESAR 3).

(3) Includ contribuțiile în numerar din partea partenerilor contribuitori privați.

(4) Contribuțiile statelor membre sunt legate de participări voluntare la acțiunile comune ale ECCC și se pot ridica până la 1 649,6 milioane de euro pentru programul Europa digitală. Pentru programul Orizont Europa, nu au fost stabilite obiective.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

Este posibil ca EuroHPC să nu își atingă obiectivele privind contribuțiile membrilor săi privați pentru programele Orizont Europa și Europa digitală

2.27. La sfârșitul anului 2024, contribuțiile membrilor privați ai EuroHPC se ridicau la doar 0,3 % din obiectivul de 900 de milioane de euro stabilit pentru perioada 2021-2027. Astfel cum a observat deja Curtea în 2022 și în 2023⁵, atât timp cât mecanismele de finanțare utilizate de EuroHPC și/sau obiectivul privind contribuțiile membrilor privați rămân neschimbate, întreprinderea comună nu va atinge obiectivul semnificativ mai ridicat stabilit pentru contribuțiile membrilor privați în contextul CFM 2021-2027. Acest lucru amenință îndeplinirea obiectivelor globale ale întreprinderii comune din cadrul programelor de a stabili o cooperare strânsă cu partenerii privați. Acțiunile întreprinse ca urmare a recomandării formulate de Curte în 2023 cu privire la acest aspect sunt prezentate în [tabelul 2.4](#) (1/2023).

La sfârșitul anului 2024, contribuțiile Eurocontrol la SESAR 3 se situau de asemenea sub obiectivul fixat în raport cu programul Orizont Europa

2.28. La sfârșitul anului 2024, contribuțiile Eurocontrol la SESAR 3 se ridicau la doar 16 % din obiectivul de 500 de milioane de euro stabilit pentru Orizont Europa. Curtea a raportat cu privire la o situație similară întâlnită în CFM anterior.

Recomandarea 2

SESAR 3 ar trebui să coopereze cu Eurocontrol pentru a crește contribuțiile acestei organizații și să monitorizeze anual progresele pentru a se asigura că obiectivul stabilit pentru Eurocontrol în CFM 2021-2027 poate fi atins.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: jumătatea anului 2026.

EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” încă se află cu mult în urma obiectivului privind implicarea de parteneri contribuitori

2.29. La finele exercițiului 2024 (al treilea an de punere în aplicare a programului), nivelul contribuțiilor în numerar la EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” din partea partenerilor contribuitori era încă foarte scăzut, situându-se la 15,6 milioane de euro (4 % din obiectivul de 400 de milioane de euro). În 2024, întreprinderii comune i s-au alăturat doar doi parteneri

⁵ [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2022](#) (punctul 3.9.17) și [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023](#) (punctul 3.9.19).

suplimentari, ale căror contribuții în valoare de aproximativ 2,2 milioane de euro se vor materializa în 2025 și 2026. Deficitul de la nivelul contribuțiilor poate reduce considerabil efectul de pârghie al activităților întreprinderii comune și, prin urmare, prezintă un risc pentru îndeplinirea obiectivelor acesteia din cadrul programului.

Recomandarea 3:

EDCTP 3 „Sănătatea la nivel mondial” ar trebui să elaboreze un plan de acțiune pentru a identifica și a implica noi parteneri contribuitori din Europa și din întreaga lume cu scopul de a-și consolida capacitatea de cercetare și inovare, de a genera contribuții financiare suplimentare și de a se asigura că își poate atinge obiectivele din cadrul programului.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2026.

ECCC nu deține informații cu privire la contribuțiile cumulate primite de la membrii săi înainte ca centrul să își dobândească autonomia financiară

2.30. ECCC și-a dobândit autonomia financiară în septembrie 2024. El nu a prezentat însă în conturile sale anuale pentru 2024 niciun fel de informații cu privire la contribuțiile cumulate aduse de membrii săi la nivelul programelor Orizont Europa și Europa digitală înainte ca centrul să își dobândească autonomia financiară și nici nu a realizat o comparație între contribuțiile primite din toate sursele până la sfârșitul anului și obiectivele privind contribuțiile stabilite pentru fiecare program.

Recomandarea 4:

Pentru a asigura, în conturile anuale, o informare completă cu privire la realizările sale, ECCC ar trebui să colecteze date și să monitorizeze și să raporteze cu privire la contribuțiile voluntare financiare și în natură ale statelor membre la acțiunile sale comune, precum și cu privire la contribuțiile financiare conexe ale acestora la costurile sale administrative.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: jumătatea anului 2026.

Deficiențe în sistemele de gestiune și de control

Unele întreprinderi comune cu plăți importante de granturi în cadrul programului Orizont Europa în 2024 nu au pus încă în aplicare un cadru de control bazat pe analiza riscurilor

2.31. Ca urmare a modificării strategiei de audit a CAS pentru programele Orizont Europa și Europa digitală (a se vedea punctul 1.36) și având în vedere implicațiile acestora pentru controalele interne efectuate de întreprinderile comune din domeniul cercetării și al inovării, Curtea a examinat nivelul de punere în aplicare a unui cadru de control bazat pe analiza riscurilor pentru plățile de grant din cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală.

2.32. Aplicarea unui cadru de control bazat pe analiza riscurilor ar trebui să permită întreprinderilor comune să se asigure că beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* de către CAS mult mai riguroase și că rezultatele acestora din urmă sunt luate în considerare în mod corespunzător în evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*. Controalele sistematice și centralizate ar trebui să fie o caracteristică esențială a declarației de asigurare a directorului executiv cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată, declarație care face parte din raportul anual de activitate al fiecărei întreprinderi comune.

2.33. Punerea în aplicare de către toate întreprinderile comune a unui cadru solid de control bazat pe analiza riscurilor este importantă și având în vedere creșterea pe viitor a plăților de granturi aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală (a se vedea [tabelul 2.1](#)). Până la finalul anului 2024 însă, doar patru întreprinderi comune (EU-Rail, CA, IHI și întreprinderea comună pentru cipuri) au finalizat un cadru de control bazat pe analiza riscurilor pentru plățile de granturi aferente programului Orizont Europa (situația acțiunilor întreprinse în urma recomandării 7/2022 este prezentată în [tabelul 2.4](#)). În plus, anul trecut, CA a fost prima întreprindere comună care a prezentat o „rată de eroare estimată” – de 1,3 % – pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont Europa. În acest sens, CA a aplicat orientările furnizate de DG BUDG (în instrucțiunile pentru întocmirea raportului anual de activitate) privind calcularea ratelor de eroare detectate și reziduale, expunerea financiară ca sumă expusă riscului, criteriile privind importanța semnificativă la formularea rezervelor și impactul asupra declarației directorului executiv. CA și-a bazat estimarea pe datele CAS referitoare la cea mai recentă rată de eroare de la nivelul beneficiarilor săi.

Sistemul F4E de gestionare a riscurilor nu lua suficient în considerare riscurile legate de revizuirea din 2024 a scenariului de referință pentru proiectul ITER și nici riscurile legate de resursele umane

2.34. În iunie 2024, OI ITER a propus Consiliului ITER un plan de proiect revizuit, cu un nou set de date de referință care să le înlocuiască pe cele convenite în 2016. Planul revizuit amână

încheierea fazei de asamblare a proiectului ITER prevăzută în 2025 (prima plasmă) pentru 2035 (punerea în funcțiune), iar finalizarea întregului proiect pentru 2059, în loc de 2042 (adică cu 17 ani mai târziu decât data de încheiere prevăzută în prezent). Scenariul de referință propus în 2024 include totodată mai multe modificări tehnice importante ale proiectului ITER, care pot afecta în mod semnificativ amplitudinea contribuțiilor în natură către F4E și a contribuțiilor în numerar către OI ITER.

2.35. Potrivit conturilor anuale ale F4E, impactul financiar estimat al scenariului de referință propus în 2024 este principalul factor determinant al creșterii semnificative a obligațiilor de livrare pentru proiectul ITER care revin întreprinderii comune („estimarea la finalizare”), de la 21,2 miliarde de euro (sfârșitul anului 2023; 21,6 miliarde de euro la valorile din 2024) la 25,8 miliarde de euro (sfârșitul anului 2024). Aceasta va însemna o creștere cu aproximativ 4,2 miliarde de euro (la valorile din 2024) a contribuțiilor Euratom și ale Franței la bugetele operaționale ale întreprinderii comune.

2.36. Noul scenariu de referință propus crește expunerea proiectului ITER la o serie de riscuri: legate de durabilitate, juridice, tehnice și economice, precum și financiare. Aceste riscuri nu sunt prezentate în mod adecvat în cel mai recent registru al riscurilor al întreprinderii comune. În schimb, la fel ca în anii precedenți, procesul F4E de identificare a riscurilor se axează în principal pe riscurile la adresa punerii în aplicare operaționale a proiectului. Procesul nu abordează în mod similar riscurile orizontale – cum ar fi necesitatea de a restructura întreprinderea comună și de a realoca resursele umane pentru a se adapta la scenariul de referință din 2024, utilizarea disproporționată a furnizorilor externi de servicii, aspecte legate de planificarea și gestionarea resurselor și nerespectarea [Statutului funcționarilor UE](#) sau a cadrului etic al întreprinderii comune. În plus, instrumentul informatic pe care F4E îl utilizează pentru gestionarea riscurilor nu oferă informații complete cu privire la principalele riscuri relevante, cum ar fi incidența reală și probabilă a acestora și impactul financiar actualizat.

Recomandarea 5

F4E ar trebui să îmbunătățească și mai mult eficacitatea sistemului său de gestionare a riscurilor, în special:

- (a) în scopul identificării riscurilor, să țină seama în mod corespunzător de riscurile orizontale care decurg din scenariul de referință revizuit în 2024 și de cele legate de resursele umane;
- (b) să își consolideze instrumentul informatic pentru gestionarea riscurilor, astfel încât să dispună de informații complete cu privire la principalele riscuri relevante.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: jumătatea anului 2026.

ECCC a pus parțial în aplicare cadrul de control intern

2.37. Până la sfârșitul anului 2024, ECCC pusese parțial în aplicare [cadrul său de control intern](#). În special, ECCC nu a finalizat încă acțiunile menite să asigure funcționarea eficace a planului de continuitate a activității și a planului de recuperare în caz de dezastru, să stabilească o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile sau să pună în aplicare principiile de control legate de evaluarea riscurilor, de controalele bazate pe analiza riscurilor și de activitățile de monitorizare.

Recomandarea 6

ECCC ar trebui să finalizeze punerea în aplicare a cadrului său de control intern pentru a asigura eficacitatea sistemelor sale de gestiune și de control.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: jumătatea anului 2026.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor și a recomandărilor din exercițiile anterioare

2.38. În această secțiune, Curtea oferă o imagine de ansamblu a măsurilor luate de întreprinderile comune ca urmare a observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare, descrise în detaliu în tabelele privind situația acțiunilor întreprinse din [capitolul 3](#), precum și ca urmare a recomandărilor formulate de Curte în capitolul 2 din rapoartele anuale pentru exercițiile precedente.

Întreprinderile comune au abordat mai puțin de jumătate din observațiile Curții din anii precedenți

2.39. Curtea consideră că, în ansamblu, până la sfârșitul anului 2024, s-au întreprins acțiuni corective ca răspuns la mai puțin de jumătate din observațiile sale din rapoartele anuale anterioare privind întreprinderile comune. Dintre cele 44 de observații cărora nu li se dăduse curs în măsură suficientă până la sfârșitul anului 2023, 18 (41 %) au fost închise în 2024 fie pentru că întreprinderile comune au luat măsuri corective, fie pentru că observația nu mai era aplicabilă. Acest lucru se poate întâmpla dacă, de exemplu, un contract atribuit în mod neconform a expirat sau dacă, din cauza unei modificări a circumstanțelor, soluționarea problemei nu ar fi eficientă din punctul de vedere al costurilor.

2.40. 26 de observații (59 %) erau încă deschise la sfârșitul anului 2024. Mai multe detalii pot fi găsite în anexele la [capitolul 3](#).

Întreprinderile comune au pus în aplicare majoritatea recomandărilor Curții

2.41. În 2024, Curtea a continuat să evalueze dacă acțiunile pe care le-a recomandat în capitolul 2 din cele mai recente rapoarte anuale privind întreprinderile comune (începând cu raportul pentru 2021) fuseseră puse în aplicare. Evaluarea Curții s-a bazat pe interviuri cu personalul întreprinderilor comune implicat în monitorizarea operațională și financiară a proiectelor, în controlul intern și în gestionarea resurselor umane. Curtea a examinat, de asemenea, documentele justificative furnizate de întreprinderile comune.

2.42. [Tabelul 2.4](#) prezintă rezultatele examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a celor șase recomandări din raportul său anual pentru 2023, precum și

a celor șase recomandări din rapoartele sale anuale pentru 2021 și 2022 care nu fuseseră încă puse în aplicare integral la sfârșitul anului 2023.

2.43. Dintre aceste 12 recomandări, 4 aveau drept dată-țintă pentru punerea în aplicare sfârșitul anului 2024. Curtea consideră că, până la sfârșitul anului 2024:

- o două dintre recomandări – referitoare la monitorizarea finalizării proiectelor aprobate în cadrul CFM-urilor anterioare și la atingerea obiectivelor privind contribuțiile membrilor privați stabilite pentru CFM 2021-2027 – fuseseră puse în aplicare integral de toate întreprinderile comune în cauză;
- o a treia recomandare – referitoare la implementarea unei abordări bazate pe analiza riscurilor care să stea la baza controalelor privind plățile de grant aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală – a fost pusă în aplicare integral de patru întreprinderi comune (EU-Rail, CA, IHI și întreprinderea comună pentru cipuri), dar doar în anumite privințe de celelalte întreprinderi comune vizate;
- o a patra recomandare – referitoare la resursele umane ale EuroHPC – a fost pusă în aplicare în anumite privințe în ceea ce privește atingerea obiectivului în materie de recrutare al întreprinderii comune stabilit pentru CFM 2021-2027 și pe deplin în ceea ce privește creșterea transparenței procedurilor de recrutare.

2.44. Dintre celelalte opt recomandări a căror dată-țintă pentru punerea în aplicare era după 2024, una (privind adoptarea de orientări referitoare la prezentarea primelor conturi anuale ale noilor întreprinderi comune) a fost pusă în aplicare pe deplin, iar șase au fost puse în aplicare în anumite privințe. Ele vizau utilizarea de către F4E a unor prestatori externi de servicii și gestionarea riscurilor de către această întreprindere comună, întârzieri în ceea ce privește obiectivele privind contribuțiile membrilor privați ai EuroHPC stabilite în CFM 2021-2027 și un excedent important de numerar în cazul EuroHPC și al întreprinderii comune pentru cipuri. Recomandarea care încă nu a fost deloc pusă în aplicare este legată de adoptarea unor orientări privind estimarea nevoilor de resurse umane ale întreprinderilor comune. Curtea observă că întreprinderile comune depind în mare măsură de Comisie pentru punerea în aplicare a acestei recomandări.

Tabelul 2.4 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
6/2021	Toate întreprinderile comune, cu excepția F4E	Întreprinderile comune ar trebui să introducă un sistem de înregistrare a timpului lucrat, astfel încât să obțină date obiective cu privire la timpul lucrat de personal per activitate.		În 2024, în baza acordului de sprijin administrativ al întreprinderii comune, departamentele de resurse umane au continuat să armonizeze și să optimizeze instrumentele informatice puse la dispoziția tuturor întreprinderilor comune (Sysper și Systal). În 2024, Comisia a început să pună în aplicare o nouă platformă integrată de resurse umane (HRT), pentru a înlocui instrumentele anterioare. În 2025, Comisia a confirmat însă că noul instrument nu va include un sistem de gestionare a timpului defalcat pe activități. Dezvoltarea de către întreprinderile comune a unui sistem separat ar presupune utilizarea a foarte multe resurse și ar cauza probleme de integrare la nivelul instrumentului comun de gestionare a resurselor umane. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2025.
7/2021	Toate întreprinderile comune, cu excepția F4E	Întreprinderile comune ar trebui să elaboreze un model formal sau orientări formale privind modul de estimare a nevoilor de personal (inclusiv a competențelor esențiale necesare) pentru fiecare activitate și unitate, cu obiectivul de a optimiza utilizarea resurselor umane.		Punerea în aplicare a acestei recomandări trebuie să fie sprijinită pe deplin de Comisie (în special de direcțiile generale partenere și de DG BUDG), care ia deciziile finale privind viitoarele alocări de resurse către întreprinderile comune. Din acest motiv, este posibil ca recomandarea să nu fie pusă în aplicare înainte de negocierile privind bugetul pentru noul CFM (pe la sfârșitul anului 2026). Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2027.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
8/2021	F4E	Conducerea F4E ar trebui să consolideze măsurile deja luate pentru a atenua riscurile legate de utilizarea de personal extern, în special riscul unei gestionări ineficiente din cauza repartizării neclare a responsabilităților între personalul statutar și personalul extern.		În 2022, a fost creat un grup de lucru pentru a evalua gradul ridicat de dependență de resursele externe, scopul său fiind de a planifica și a justifica mai bine utilizarea lor. Ulterior, grupul de lucru a elaborat o politică privind utilizarea de prestatori externi de servicii, care a fost aprobată de director în 2024. Politica nu prevede însă coordonarea și gestionarea centralizată a prestatorilor externi de servicii. În 2023, un audit desfășurat de IAS cu privire la gestionarea de către F4E a resurselor umane și la etică a raportat probleme importante legate de coordonarea și de gestionarea prestatorilor externi de servicii. Punerea în aplicare a planului de acțiune convenit este încă în curs și ar trebui să fie finalizată până la sfârșitul anului 2025. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2025.
1/2022	EuroHPC, IHI, CBE, întreprinderea comună pentru cipuri	Întreprinderile comune ar trebui să stabilească un plan de acțiune cu termene precise pentru finalizarea implementării proiectelor aprobate în CFM-uri anterioare.		Sistemul eGrant actualizat (Compass) include noi instrumente de raportare și monitorizare pe care întreprinderile comune le utilizează pentru a monitoriza încheierea proiectelor finanțate prin granturi ce țin de Orizont 2020 și pentru a evalua cererile de prelungire și suspendările plăților. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2024.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2/2022	EuroHPC, CBE	Pentru a asigura atingerea obiectivelor privind contribuțiile membrilor lor privați stabilite pentru CFM 2021-2027, EuroHPC și CBE ar trebui, pe baza unui plan strategic de execuție a programului, să monitorizeze anual, pentru fiecare membru privat, gradul de realizare a contribuției respective.		Ambele întreprinderi comune au elaborat un program de activitate și un buget pe bază multianuală pentru activitățile lor care țin de CFM 2021-2027, cu scopul de a permite estimări de planificare multianuale pentru contribuțiile membrilor lor. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2024.
7/2022	EU-Rail, CA, IHI, întreprinderea comună pentru cipuri	În cadrul programului Orizont Europa, toate întreprinderile comune ar trebui să aplice o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderile comune ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale <i>ex ante</i> sau al unor audituri <i>ex post</i> intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor <i>ex post</i> sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale <i>ex ante</i> .		EU-Rail nu utilizează decât granturi pe bază de sume forfetare în cadrul programului Orizont Europa. Întreprinderea comună a finalizat deja în 2023 un cadru de control bazat pe analiza riscurilor, iar, în decembrie 2024, și-a actualizat strategia de control privind programul Orizont Europa pentru a o alinia la ultimele orientări ale Comisiei referitoare la examinările tehnice <i>ex post</i> ale granturilor pe bază de sume forfetare din cadrul Orizont Europa. În 2024, CA, IHI și întreprinderea comună pentru cipuri și-au finalizat cadrele de control bazate pe analiza riscurilor pentru plățile de granturi aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2024.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
7/2022	Toate întreprinderile comune, cu excepția F4E, a EU-Rail, a CA, a IHI și a întreprinderii comune pentru cipuri	În cadrul programului Orizont Europa, toate întreprinderile comune ar trebui să aplice o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderile comune ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale <i>ex ante</i> sau al unor audituri <i>ex post</i> intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor <i>ex post</i> sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale <i>ex ante</i>.		În februarie 2024, întreprinderile comune din domeniul cercetării și al inovării au elaborat o abordare de punere în aplicare și orientări comune pentru strategia de control a CAS privind programul Orizont Europa, care prevăd mecanisme de asigurare și indicatori alternativi pentru a compensa faptul că nu se vor desfășura audituri <i>ex post</i> asupra unui eșantion reprezentativ de beneficiari și nu se va calcula o rată de eroare pentru fiecare întreprindere comună. SNS a efectuat în 2024 un volum mare de plăți de granturi în cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 83 de milioane de euro), dar nu a pus încă în aplicare cadrul său de control bazat pe analiza riscurilor pentru astfel de cheltuieli. Curtea observă că instituirea unui cadru eficace de control bazat pe analiza riscurilor este o sarcină care necesită mult timp. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2024.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
1/2023	EuroHPC	EuroHPC ar trebui să susțină reevaluarea de către Comisie a obiectivului privind contribuția membrilor săi privați pentru programele din perioada 2021-2027 (Orizont Europa și Europa digitală).		În 2024, EuroHPC și-a informat consiliul de conducere, din care face parte și Comisia, cu privire la motivele pentru care obiectivul actual stabilit pentru contribuțiile membrilor privați nu poate fi atins și trebuie revizuit. Întreprinderea comună s-a adresat, de asemenea, unei societăți de audit extern pentru a obține consiliere suplimentară cu privire la modul în care își poate crește la maximum – ținând seama de constrângerile actuale – capacitățile de monitorizare și de raportare a contribuțiilor în natură pentru activități operaționale. Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.
2/2023	CA	CA ar trebui, mai întâi, să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentele de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererea (cererile) de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile sale estimate în materie de cheltuieli.		CA și-a redus semnificativ excedentul de numerar acumulat, de la 237 de milioane de euro la sfârșitul anului 2023 la 105 milioane de euro la sfârșitul anului 2024 (o scădere de 56 %). Excedentul rămas era necesar pentru a acoperi plățile pentru primele patru luni ale anului 2025. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2025.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2/2023	Întreprinderea comună pentru cipuri, EuroHPC	Întreprinderea comună pentru cipuri și EuroHPC ar trebui, mai întâi, să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentele de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererile de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile lor estimate în materie de cheltuieli.		Excedentul de numerar al întreprinderii comune pentru cipuri a crescut în cursul anului 2024. La sfârșitul exercițiului, acesta se ridică la 479 de milioane de euro, față de 438 de milioane de euro la sfârșitul anului 2023. În 2025, pe baza unei reevaluări a nevoilor sale bugetare pentru plăți operaționale, întreprinderea comună a redus cu 100 de milioane de euro bugetul stabilit inițial pentru Europa digitală. Comisia nu acceptă însă astfel de modificări decât cu condiția ca fondurile eliberate să fie necesare altor organisme ale UE. Și excedentul de numerar al EuroHPC a crescut în cursul anului 2024, ajungând la 904,7 milioane de euro la sfârșitul acestui exercițiu, comparativ cu 840,7 milioane de euro la sfârșitul anului 2023. EuroHPC a început să pună în aplicare mecanisme corective în 2024, dar efectul acestora se va simți de-abia în execuția bugetului pe 2026. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2025.
3/2023	EuroHPC	EuroHPC ar trebui să profite de faptul că dispune de un personal mai numeros pentru a încerca să își atingă obiectivul în materie de recrutare până la sfârșitul anului 2024.		Până la sfârșitul anului 2023, EuroHPC ar fi trebuit să recruteze 39 de noi membri ai personalului pentru a ajunge la echipa completă de 54 de angajați de care avea nevoie pentru a-și pune în aplicare activitățile în temeiul CFM 2021-2027. La finele anului 2024 însă, 14 dintre cele 39 de posturi erau încă vacante.
		Pentru a spori transparența procedurilor sale de recrutare și pentru a justifica procesul decizional al comitetului de selecție, EuroHPC ar trebui să utilizeze o grilă de notare convenită în prealabil în faza de preselecție,		În 2024, EuroHPC a introdus, pentru etapa de preselecție din cadrul procedurilor sale de recrutare, utilizarea unei grile de notare cu o ponderare a fiecăruia dintre criteriile esențiale. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2024.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
		conform practicii altor întreprinderi comune și a altor organisme ale UE.		
4/2023	F4E	F4E ar trebui să instituie o funcție centralizată de coordonare și de gestionare a prestatorilor externi de servicii și să adopte o metodologie cuprinzătoare de evaluare periodică a nevoilor sale totale de resurse umane (personal statutar și prestatori externi de servicii) pe baza volumului de muncă și a competențelor necesare. Întreprinderea comună ar trebui, de asemenea, să își completeze registrul riscurilor cu cele mai importante riscuri antrenate de nivelul ridicat de utilizare a prestatorilor externi de servicii pe termen lung.		În 2024, directorul F4E a aprobat o politică privind utilizarea prestatorilor externi de servicii, care cuprindea inclusiv definirea acestora și planificarea nevoilor în materie. Ulterior, în 2025, a fost adoptată o decizie privind centralizarea coordonării și gestionării acestora. F4E nu și-a actualizat în consecință registrul riscurilor. Data-țintă pentru punerea în aplicare: sfârșitul anului 2025.
5/2023	F4E	Pentru a-și gestiona riscurile în mod eficace, F4E ar trebui să pună în aplicare un proces integrat de gestionare a riscurilor în cadrul său de control intern.		În 2024, F4E a introdus reuniuni trimestriale periodice între echipele sale de gestionare a riscurilor și cele de audit intern. Cu toate acestea, F4E încă nu și-a actualizat cadrul de control intern pentru a include un proces integrat de gestionare a riscurilor. Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.

Nr. și an	Întreprinderea /întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele realizate	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
6/2023	SNS, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	Ar trebui elaborate orientări contabile care să precizeze normele conform cărora ar trebui prezentate primele conturi anuale ale noilor întreprinderi comune. Aceste orientări ar trebui să includă instrucțiuni privind modul de separare a resurselor financiare executate de Comisie de cele executate de o întreprindere comună după obținerea autonomiei sale financiare.		În iunie 2025, Comisia a emis setul de instrucțiuni intitulat „Instructions to perform the accounting of transfers of assets and liabilities of any new entity constituted under the TFEU and the Euratom Treaty and Public-private partnership bodies”. Documentul oferă orientări clare pentru diferitele componente ale primului set de conturi anuale. Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Alte rapoarte speciale recente care fac referire la întreprinderile comune

2.45. În cursul exercițiului 2024 și în prima jumătate a anului 2025, Curtea a publicat trei rapoarte speciale care fac referire la întreprinderile comune (a se vedea [figura 2.3](#)).

Figura 2.3 – Alte rapoarte speciale recent publicate de Curte care fac referire la întreprinderile comune

Raportul special nr. 08/2024:

Ambiția UE în ceea ce privește inteligența artificială – Pentru a înregistra progrese, sunt esențiale o guvernare mai puternică și investiții mai mari și mai bine direcționate

Auditul a evaluat eficacitatea contribuției Comisiei la dezvoltarea ecosistemului IA al UE. În acest context, Curtea a analizat performanța planului UE privind IA, precum și execuția fondurilor cheltuite în perioada 2014-2022 pentru cercetare și inovare în domeniul tehnologiilor și infrastructurii de IA prin programele Orizont 2020, Orizont Europa și Europa digitală.

Constatările auditului

Comisia a luat măsuri pentru a institui condiții financiare și de infrastructură favorabile dezvoltării și adoptării inteligenței artificiale – cum ar fi unitățile de testare, spațiile de date sau o platformă de inteligență artificială la cerere –, însă planurile privind inteligența artificială nu au declanșat decât un sprijin modest din partea UE sub formă de capital (cum ar fi finanțarea prin capitaluri proprii) pentru inovatori.

Piața unică a datelor se află încă în faza inițială și nu poate impulsiona imediat investiții în inteligența artificială.

Rezultatele proiectelor în domeniu finanțate de UE nu sunt monitorizate sistematic.

Coordonarea dintre UE și statele membre nu este eficientă pentru că nu există instrumente de guvernare.

Recomandări

Comisia ar trebui:

- să consolideze planificarea și coordonarea investițiilor în IA prin reevaluarea țintei de investiții a UE pentru IA și a modului în care statele membre și-ar putea aduce contribuția în acest sens;
- să evalueze necesitatea unui instrument de sprijin sub formă de capital axat într-o mai mare măsură pe IA;
- să se asigure că infrastructura de inovare în domeniul IA finanțată de UE funcționează în mod coordonat cu un punct unic de acces;
- să consolideze sprijinul, coordonarea și monitorizarea pentru exploatarea rezultatelor în UE;
- să sprijine exploatarea în UE a rezultatelor cercetării și inovării în domeniul IA din cadrul Orizont Europa.

Raportul special nr. 11/2024:

Politica industrială a UE privind hidrogenul curat – Cu un cadru legislativ în mare parte adoptat, a sosit timpul pentru a vedea care este realitatea de pe teren

Acest audit a evaluat politica industrială a UE privind hidrogenul curat, punând accentul pe cadrul legislativ stabilit de Comisie și pe impactul acestuia asupra dezvoltării unei piețe a hidrogenului în UE.

Constatările auditului

Cadrul legislativ stabilit de Comisie este în mare parte complet și a adus un anumit grad de certitudine pentru crearea unei noi piețe, însă obiectivele fixate de Comisie pentru 2030 pentru producția și cererea de hidrogen din surse regenerabile au fost mult prea ambițioase.

Construirea unei industrii europene a hidrogenului necesită investiții publice și private masive. Comisia nu știe însă cu precizie care sunt nevoile sau ce finanțare publică există. În același timp, banii de la UE – pe care auditorii i-au estimat la 18,8 miliarde de euro în perioada 2021-2027 – sunt împrăștiați în diferite programe. Pentru întreprinderi este deci dificil să își dea seama ce tip de finanțare este cel mai potrivit pentru un anumit proiect.

Una dintre principalele probleme legate de această piață emergentă este că se confruntă cu dilema „ce a venit mai întâi: oul sau găina?” – altfel spus, oferta așteaptă să se dezvolte cererea și invers.

Recomandări

Comisia ar trebui:

- în urma unei verificări a realității de pe teren, să facă alegeri strategice cu privire la calea de urmat fără să se creeze noi dependențe strategice;
- să elaboreze o foaie de parcurs a UE și să monitorizeze progresele;
- să obțină date fiabile privind finanțarea de la nivel național și să evalueze în consecință caracterul adecvat al mecanismelor de finanțare ale UE;
- să monitorizeze procesul de acordare a autorizațiilor în statele membre;
- să ia o decizie clară cu privire la acțiunile de sprijin și de coordonare cu și pentru industria hidrogenului.

Raportul special nr. 12/2025:

Strategia UE privind microcipurile – Implementarea a înregistrat progrese rezonabile, dar este puțin probabil ca Actul privind cipurile să fie suficient pentru a se atinge obiectivul mult prea ambițios al Deceniului digital

Acest audit a evaluat progresele înregistrate în punerea în aplicare a strategiei UE privind microcipurile, punând accentul pe eficacitatea Actului privind cipurile al Comisiei în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului ambițios fixat pentru Deceniul digital, și anume ca, până în 2030, producția de semiconductori din Uniune să reprezinte cel puțin 20 % din producția mondială. S-au evaluat, de asemenea, eficacitatea mecanismelor de finanțare și a strategiilor industriale, precum și capacitatea UE de a reduce dependența de furnizorii străini de semiconductori.

Constatările auditului

Este puțin probabil ca Actul privind cipurile și finanțarea aferentă să fie suficiente pentru atingerea obiectivului Deceniului digital, din cauza dependenței puternice a UE de furnizorii externi și a vulnerabilităților lanțului de aprovizionare, în special în ceea ce privește tehnologiile avansate de fabricare a cipurilor.

Statele membre și sectorul privat încă finanțează cea mai mare parte a investițiilor.

Deficitul de competențe și blocajele în producție rămân obstacole esențiale în calea extinderii capacităților UE în materie de semiconductori.

Accesul insuficient al UE la materii prime, costurile ridicate ale energiei și tensiunile geopolitice constituie provocări suplimentare.

Recomandări

Comisia ar trebui:

- să confrunte de urgență strategia cu realitatea de pe teren și să ia măsurile corective pe termen scurt care se impun;
- să înceapă lucrul la următoarea strategie privind semiconductorii.

Sursa: mai multe detalii privind rapoartele, recomandările aferente și răspunsurile entității auditate pot fi consultate pe site-ul Curții, eca.europa.eu.

Răspunsurile întreprinderilor comune la capitolele 1 și 2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2024/JUS-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Capitolul 3

Declarațiile de asigurare

cu privire la întreprinderile comune ale UE

3.1. Informații în sprijinul declarațiilor de asigurare

Baza pentru opinii

3.1.1. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit (ISA) și codul etic formulate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI.

Responsabilitățile care revin Curții în conformitate cu aceste standarde sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. Totodată, Curtea a respectat cerințele de independență și și-a îndeplinit obligațiile etice în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA). Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor sale.

Abordarea de audit

3.1.2. Curtea furnizează Parlamentului European și Consiliului, precum și altor autorități care acordă descărcarea de gestiune declarații de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor întreprinderilor comune ale UE și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

3.1.3. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, teste directe efectuate pe operațiuni și o evaluare a componentelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale fiecărei întreprinderi comune. Toate acestea sunt completate cu probe rezultate din activitatea altor auditori, precum și cu o analiză a informațiilor puse la dispoziție de conducerea entităților auditate.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța

3.1.4. În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu regulamentele financiare ale întreprinderilor comune, conducerea fiecărei întreprinderi comune este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor acesteia pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și pentru prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie

rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori. Conducerea are de asemenea responsabilitatea finală de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și alte informații reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu toate reglementările relevante.

3.1.5. În procesul de întocmire a conturilor, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității întreprinderii comune respective de a-și continua activitatea. Ea trebuie să prezinte orice aspect care afectează continuitatea activității întreprinderii comune și să utilizeze principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează sau va fi obligată fie să lichideze entitatea, fie să oprească operațiunile.

3.1.6. Persoanele însărcinate cu guvernarea fiecăreia dintre întreprinderile comune sunt responsabile de supravegherea procesului de raportare financiară al întreprinderilor comune.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente

3.1.7. În ceea ce privește informațiile financiare raportate pentru fiecare întreprindere comună, Curtea obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a exprima o opinie care să ofere o asigurare rezonabilă cu privire la conturi și la operațiunile subiacente acestora.

- La auditarea conturilor, care cuprinde situațiile financiare⁶ și rapoartele privind execuția bugetară aferente fiecărei întreprinderi comune pentru exercițiul financiar în cauză, Curtea ia în considerare activitatea de audit desfășurată de auditorul extern independent, astfel cum se prevede la articolul 70 alineatul (6) din Regulamentul financiar al UE⁷.
- Pentru a audita veniturile, Curtea verifică contribuțiile primite de la bugetul UE, de la alți membri sau de la țările participante și evaluează procedurile instituite de fiecare întreprindere comună pentru colectarea altor venituri, dacă este cazul.
- Pentru a audita cheltuielile, Curtea examinează operațiunile de plăți la momentul la care cheltuielile au fost efectuate, înregistrate și acceptate. Examinarea acoperă toate categoriile de plăți (cu excepția plăților în avans) la momentul la care sunt efectuate. Plățile în avans sunt examinate în momentul în care beneficiarul fondurilor furnizează justificarea pentru utilizarea lor corespunzătoare și întreprinderea comună acceptă această justificare prin validarea și închiderea plății în avans, în același exercițiu sau

⁶ Situațiile financiare cuprind bilanțul, contul de profit și pierdere, situația fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile, alături de o serie de alte note explicative.

⁷ Rapoartele prezintă sub formă agregată toate operațiunile bugetare și includ notele explicative.

ulterior. Pentru evaluarea sa globală, Curtea ține seama, de asemenea, de rezultatele auditurilor *ex post* realizate de Serviciul comun de audit (CAS) al DG RTD din cadrul Comisiei cu privire la cheltuielile efectuate de întreprinderile comune în cadrul granturilor care țin de programele Orizont 2020 și Orizont Europa, precum și de auditurile realizate de Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digita (HaDEA) cu privire la cheltuielile legate de granturile care țin de programul Europa digitală.

3.1.8. Curtea își asumă întreaga responsabilitate pentru opiniile sale de audit. În conformitate cu standardele ISA și ISSAI, Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului. În special, se parcurg pașii următori:

- Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor și riscul ca operațiunile subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic al Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități semnificative rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Riscul de nedetectare a unei denaturări sau a unei neconformități semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări sau a unei neconformități semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controalelor interne. Curtea concepe și efectuează proceduri de audit care să răspundă acestor riscuri.
- Curtea obține o înțelegere a controalelor interne relevante pentru audit în vederea elaborării de proceduri de audit adecvate, dar nu în scopul exprimării unei opinii cu privire la eficacitatea controalelor respective. În cazul în care identifică deficiențe grave în materie de control intern, Curtea încearcă, dacă este posibil, să cuantifice impactul acestora și să ajusteze evaluarea riscurilor pentru anul următor. Curtea nu a identificat astfel de deficiențe în cursul auditului din acest an.
- Curtea evaluează gradul de adecvare al politicilor contabile și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de conducere.
- Curtea evaluează gradul de adecvare a utilizării de către conducere a principiului contabil privind continuitatea activității și, pe baza probelor de audit obținute, analizează și dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau circumstanțe care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea întreprinderii comune în cauză de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionează că există o incertitudine semnificativă, Curtea trebuie să atragă atenția, în raportul său, asupra prezentărilor aferente de informații din conturi sau, în cazul în care aceste informații prezentate sunt neadecvate, să își modifice opinia. Concluziile Curții se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului său. Cu toate acestea, evenimente sau condiții ulterioare pot determina o entitate să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- o În fine, Curtea evaluează prezentarea, structura și conținutul general al conturilor, inclusiv toate prezentările de informații, și măsura în care conturile reflectă în mod fidel operațiunile și evenimentele subiacente.

3.1.9. Curtea discută cu conducerea despre aspecte precum sfera planificată a auditului și programarea acestuia în timp, precum și despre constatările principale ale auditului, inclusiv eventuale deficiențe semnificative ale controalelor interne.

3.1.10. În raportul său, Curtea descrie aspectele pe care le consideră a fi cele mai importante pentru auditul desfășurat cu privire la conturi și la operațiunile subiacente acestora. Ea face acest lucru cu excepția cazului în care prezentarea publică a respectivelor aspecte este interzisă prin lege sau în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

3.1.11. Nu există nicio garanție că auditul va detecta întotdeauna toate cazurile de denaturări sau de neconformități semnificative din conturile auditate. Aceste cazuri, care pot apărea ca rezultat fie al unei fraude, fie al unei erori, sunt considerate a fi semnificative dacă se estimează, în mod rezonabil, că ele ar putea influența, în mod individual sau luate împreună, deciziile economice luate de utilizatori pe baza respectivelor conturi.

**Întreprinderi comune care
implementează programe-cadru ale UE
pentru cercetare și inovare**

3.2. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

Introducere

3.2.1. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian în contextul cerului unic european 3 (SESAR 3), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031⁸. SESAR 3 a înlocuit întreprinderea comună SESAR, care fusese înființată în februarie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7) pentru o perioadă de opt ani⁹ și care a fost prelungită în iunie 2014 pentru a continua să funcționeze în cadrul programului Orizont 2020¹⁰.

3.2.2. SESAR 3 a fost înființată sub forma unui parteneriat public-privat care urmărește dezvoltarea unui management modernizat al traficului aerian în Europa și accelerarea, prin cercetare și inovare, a realizării [cerului european digital](#). Membrii săi sunt Uniunea Europeană (UE), reprezentată de Comisie (DG MOVE), Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene ([Eurocontrol](#)) și peste 50 de organizații din întregul lanț valoric al aviației, inclusiv aeroporturi, toate categoriile de utilizatori ai spațiului aerian, furnizori de servicii de navigație aeriană, furnizori și operatori de servicii privind aeronave fără pilot la bord, precum și producători și comunitatea științifică.

⁸ [Regulamentul \(UE\) 2021/2085 al Consiliului](#) de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

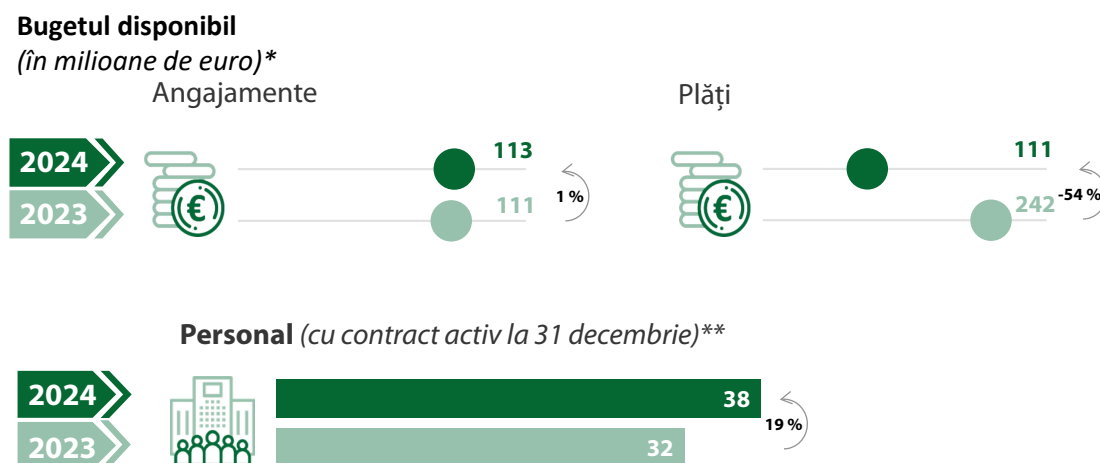
⁹ [Regulamentul \(CE\) nr. 219/2007 al Consiliului](#) privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR).

¹⁰ [Regulamentul \(UE\) nr. 721/2014](#) de modificare a Regulamentului (CE) nr. 219/2007.

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

3.2.3. *Figura 3.2.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.2.1 – Cifre-cheie cu privire la SESAR 3

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari, agenți contractuali și experți naționali detașați.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.2.4. Reducerea bugetului pentru plăți aferent exercițiului 2024 se explică prin utilizarea cererilor de propuneri multianuale. Prima cerere de propuneri pe trei ani a fost lansată în 2023, iar majoritatea plăților de prefinanțare aferente au fost efectuate în ultimele luni ale anului respectiv. Prin urmare, întreprinderea comună nu preconiza încă să deconteze în 2024 declarații de cheltuieli ale beneficiarilor.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.2.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

3.2.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile SESAR 3, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.2.7. În opinia Curții, conturile SESAR 3 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a SESAR 3 la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.2.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor SESAR 3 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.2.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor SESAR 3 aferente exercițiului

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

Încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.2.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

SESAR 3 a închis în 2024 finanțarea din programul Orizont 2020, însă rata de execuție a contribuțiilor convenite era de doar 88 %

3.2.11. *Tabelul 3.2.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor SESAR 3 pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.2.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire și cu acordurile bilaterale)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG MOVE)	555,8	29,3	–	566,0	–	–	–	566,0	97 %
Eurocontrol	467,0	25,0	–	17,1	325,9	0,0	–	343,0	70 %
Membrii privați	280,0	18,5	–	17,3	287,4	0,0	–	304,7	102 %
Total	1 302,8	72,8	–	600,4	613,3	0,0	–	1 213,7	88 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.2.12. În 2024, SESAR 3 a finalizat execuția programului Orizont 2020. Până la sfârșitul anului, ea primise în total aproximativ 88 % din finanțarea planificată. Deficitul de contribuții era deosebit de important în cazul Eurocontrol, care nu contribuise decât cu 70 % din suma stabilită inițial.

La sfârșitul anului 2024, contribuțiile Eurocontrol din cadrul programului Orizont Europa se situau de asemenea sub obiective

3.2.13. *Tabelul 3.2.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor SESAR 3 pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.2.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG MOVE) ⁽²⁾	585,0	30,0	615,0	183,4	59,0	–	–	242,4	39 %
Membrii privați	504,0	25,0	529,0	0,0	–	90,8	98,4	189,2	36 %
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	11,1	–	40,4	27,1	78,6	16 %
Total	1 564,0	80,0	1 644,0	194,5	59,0	131,2	125,5	510,2	31 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS). CNAS validate au fost prezentate doar în raportul anual de activitate al SESAR 3.

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 29 de milioane de euro din partea Regatului Unit, iar suma de 14 milioane de euro a fost dedusă ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.2.14. Până la sfârșitul anului 2024, în al treilea an al programului, UE și membrii privați atinseseră împreună aproximativ 44 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor. Membrii privați și Eurocontrol au raportat contribuții în numerar și în natură în valoare de aproximativ 267,8 milioane de euro. Din această sumă, potrivit raportului anual de activitate al întreprinderii comune, 191 de milioane de euro (71 %) priveau activități suplimentare în afara programului de cercetare al SESAR 3. Eurocontrol era în urmă cu contribuțiile sale, până la sfârșitul anului 2024 atingând doar 16 % din suma convenită.

Deficiențe în planificarea și execuția bugetului pentru cheltuielile administrative

3.2.15. Anul trecut, rata de execuție a creditelor de plată din cadrul bugetului pe 2024 pentru cheltuieli de infrastructură și de funcționare (titlul 2) al SESAR 3 a scăzut la 45 % (în 2023, aceasta a fost de 55 %). Întreprinderea comună a atribuit parțial această situație trecerii la noul sistem financiar al Comisiei (SUMMA) într-o perioadă în care Eurocontrol prezenta facturi finale în valoare de aproximativ 1 milion de euro pentru servicii informatice furnizate în 2024. Deficitul total în ceea ce privește execuția creditelor de plată a fost însă mult mai mare, situându-se la 3 milioane de euro.

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

3.2.16. Pentru cheltuielile aferente serviciilor informatice, SESAR 3 nu a recurs mai întâi la creditele de plată de 1,6 milioane de euro care au fost reportate din exercițiul precedent, ceea ce contravine articolului 6 alineatul (5) din [normele sale financiare](#).

3.2.17. În 2024, valoarea creditelor de plată administrative neutilizate care urmau să fie realocate bugetului administrativ al exercițiului următor, și anume 2025, se ridică la 3,1 milioane de euro (în 2023: 2,4 milioane de euro). Această sumă era echivalentă cu aproximativ 100 % din bugetul pe 2025 pentru cheltuieli de infrastructură și de funcționare al SESAR 3. Întreprinderea comună a constituit, de asemenea, o linie bugetară de rezervă separată, în valoare totală de 11,3 milioane de euro, din credite de plată administrative neutilizate (titlurile 1 și 2), destinată acoperirii unor cheltuieli administrative planificate în viitor (în 2023, 8,2 milioane de euro). Această sumă reprezintă aproximativ 100 % din nevoile totale ale întreprinderii comune pentru plățile administrative aferente titlului 1 și titlului 2 în 2025.

3.2.18. Ratele constant scăzute de execuție a plăților pentru titlul 2 și acumularea semnificativă de credite de plată administrative neutilizate ar putea indica o problemă structurală în planificarea și/sau execuția bugetului SESAR 3.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.2.19. Curtea a auditat două operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale SESAR 3 în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Niciuna dintre operațiuni nu conținea erori.

3.2.20. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, SESAR 3 a raportat o rată de eroare reprezentativă de 3,5 % și o rată de eroare reziduală de 0,7 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 21 % din totalul plăților sale din 2024)¹¹. Încă nu sunt disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind cheltuielile aferente programului Orizont Europa (aproximativ 40 % din totalul plăților din 2024).

¹¹ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune SESAR 3, capitolul 4.1.1.2.3.

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

Observații cu privire la sistemele de gestiune și de control

3.2.21. Pentru al doilea an consecutiv, auditorul extern al SESAR 3 a constatat o denaturare semnificativă în conturile anuale provizorii și a emis o opinie contrară. Această situație indică deficiențe în procedura întreprinderii comune de întocmire a conturilor anuale și de verificare a exactității calculelor și a fiabilității datelor subiacente. Denaturarea semnificativă a fost corectată în conturile anuale finale.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.2.22. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de SESAR 3 în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2023	Rată scăzută de execuție a bugetului pentru plăți administrative (titlul 2).	Situația persista în 2024 (a se vedea punctele 3.2.15-3.2.18).	Deschisă
2	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	Ambele planuri au fost actualizate și testate în 2024.	Închisă
3	2023	Lipsa unei politici de control intern privind funcțiile sensibile.	SESAR 3 a introdus în februarie 2024 o politică de control intern privind funcțiile sensibile.	Închisă

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul
cerului unic european (SESAR 3)

Răspunsurile SESAR 3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.3. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Introducere

3.3.1. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031¹². CA a înlocuit întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune în sectorul aeronauticii (Clean Sky 1), înființată în decembrie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7) pentru o perioadă de zece ani¹³ și continuată, din mai 2014, sub forma Clean Sky 2 în cadrul programului Orizont 2020¹⁴.

3.3.2. CA este un parteneriat public-privat, axat pe cercetare și inovare, al cărui obiectiv constă în transformarea aviației în perspectiva unui viitor durabil și neutru din punct de vedere climatic. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și organizații din sectorul aviației¹⁵. CA are și membri asociați, pe care îi selectează în urma unor cereri de exprimare a interesului.

¹² Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

¹³ Regulamentul (CE) nr. 71/2007 al Consiliului.

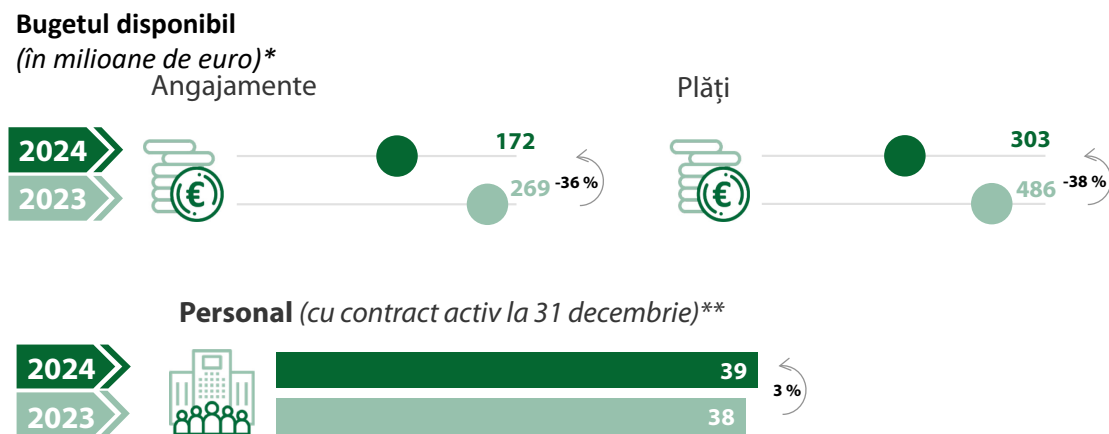
¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului.

¹⁵ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului.

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

3.3.3. *Figura 3.3.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.3.1 – Cifre-cheie cu privire la CA

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.3.4. Bugetul de angajamente și plăți redus pentru 2024 se explică prin scăderea semnificativă, între 2022 și 2023, a valorii cererilor de propuneri pentru proiecte în cadrul Orizont Europa, precum și prin întârzierile în punerea în aplicare a unor proiecte din cadrul cererii de propuneri din 2022.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.3.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru o aviație curată (CA) și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

3.3.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile CA, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.3.7. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune CA aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unui aspect

3.3.8. Curtea atrage atenția asupra notei 4.12 din conturile anuale pentru 2024, care descrie stadiul migrării CA la un nou sistem bugetar, contabil și financiar (SUMMA) ca proiect-pilot pentru dezvoltarea și testarea acestui sistem de către Comisia Europeană. Unele funcții din SUMMA sunt încă în curs de dezvoltare și necesită prelucrare manuală și verificări ale fiabilității pentru a asigura corectitudinea datelor. Acest aspect nu este de natură să ducă la formularea unei opinii cu rezerve de către Curte.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.3.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor CA aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

toate aspectele semnificative.

Plățile

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.3.10. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor CA aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.3.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

CA a închis în 2024 finanțarea din programul Orizont 2020; până la data respectivă, toți membrii își atinseseră sau își depășiseră obiectivele în materie de contribuții

3.3.12. *Tabelul 3.3.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CA pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.3.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire și cu deciziile cu forță juridică)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG RTD)	1 716,0	39,0	–	1 755,0	1 748,1	–	–	–	1 748,1	100 %
Membrii privați	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,8	1 067,0	0,0	1 344,6	2 442,4	111 %
Total	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 778,9	1 067,0	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.3.13. În 2024, întreprinderea comună CA a finalizat execuția programului Orizont 2020. La sfârșitul exercițiului, contribuțiile din partea membrilor privați raportate depășeau cu 11 % obiectivul stabilit.

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Contribuțiile membrilor privați pentru programul Orizont Europa au fost aduse în principal prin activități din afara programului de cercetare al CA

3.3.14. *Tabelul 3.3.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CA pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.3.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	1 715,8	39,2	1 755,0	482,2	94,7	–	–	576,9	33 %
Membrii privați	2 360,8	39,2	2 400,0	7,2	–	266,3	302,6	576,1	24 %
Total	4 076,6	78,4	4 155,0	489,4	94,7	266,3	302,6	1 153,0	28 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 96 de milioane de euro din partea Regatului Unit, iar suma de 41 de milioane de euro a fost dedusă ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.3.15. Până la sfârșitul anului 2024, UE și membrii privați atinseseră împreună aproximativ 28 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor. UE adusesese contribuții în numerar în valoare totală de 576,9 milioane de euro, iar membrii privați au raportat contribuții în numerar și în natură de aproximativ 576,1 milioane de euro. Din această sumă, potrivit conturilor anuale, 481,3 milioane de euro (84 %) priveau activități suplimentare desfășurate de membrii privați în afara programului de cercetare al CA.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.3.16. Curtea a auditat șase operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selecate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale CA în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat erori cu impact financiar în trei operațiuni de plată din cadrul Orizont 2020. Prima eroare privea costuri cu personalul neeligibile din cauza calculării incorecte a tarifelor orare. Cea de a doua era legată de costuri neeligibile cu personalul extern detașat la beneficiar. A treia viza costuri cu personalul neeligibile din cauza includerii, în metoda de calcul al tarifelor orare, a costurilor indirecte deja acoperite de rata forfetară de 25 %.

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

3.3.17. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei însă, CA a raportat o rată de eroare reprezentativă de doar 1,6 % și o rată de eroare reziduală de 0,1 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 63 % din totalul plăților sale din 2024)¹⁶.

3.3.18. În 2024, CA a testat un nou mecanism de raportare în temeiul căruia întreprinderile comune trebuie să prezinte o rată de eroare pentru cheltuielile lor aferente programului Orizont Europa. Pentru cheltuielile din 2024 legate de acest program (aproximativ 34 % din totalul plăților efectuate în 2024), CA a estimat rata de eroare la 1,3 %. În acest sens, CA a aplicat orientările furnizate de DG BUDG (în instrucțiunile pentru întocmirea raportului anual de activitate) privind calcularea ratelor de eroare detectate și reziduale, expunerea financiară ca sumă expusă riscului, criteriile privind importanța semnificativă la formularea rezervelor și impactul asupra declarației directorului executiv. CA și-a bazat estimarea pe datele CAS referitoare la cea mai recentă rată de eroare de la nivelul beneficiarilor săi.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.3.19. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de CA în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

¹⁶ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune CA, capitolul 4.1.1.

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2020	Un număr semnificativ de angajați interimari.	CA a redus în mod semnificativ numărul de angajați interimari, de la 12 la sfârșitul anului 2023 la 7 la sfârșitul anului 2024.	Închisă
2	2022, 2023	Rată redusă de execuție a creditelor de plată operaționale aferente programului Orizont 2020.	Rata de execuție pentru activitățile din cadrul Orizont 2020 a crescut la 93 % la sfârșitul anului 2024, ceea ce a permis CA să își închidă proiectele din acest program.	Închisă
3	2022, 2023	Rată scăzută de execuție a bugetului pentru plăți de infrastructură și pentru plăți de funcționare (titlul 2).	În 2024, rata de execuție a plăților de infrastructură și a celor de funcționare (titlul 2) era de 67 % (în 2023, de 60 %).	Deschisă
4	2023	Rată scăzută de execuție a bugetului pentru plăți aferente Orizont Europa.	În 2024, rata de execuție a plăților aferente Orizont Europa era de 52 %, ținând cont de faptul că o parte din buget a fost realocată către exercițiul 2025 (în 2023 era de 53 %).	Deschisă
5	2023	Acumulare de excedent de numerar.	CA și-a redus semnificativ excedentul de numerar acumulat, de la 237 de milioane de euro la sfârșitul anului 2023 la 105 milioane de euro la	Închisă

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
			sfârșitul anului 2024 (o scădere de 56 %). Excedentul rămas este necesar pentru a acoperi plățile pentru primele patru luni ale anului 2025.	
6	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Răspunsurile CA

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CA-Replies-SAR-JUS-2024/CA-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.4. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Introducere

3.4.1. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031¹⁷. IHI a înlocuit întreprinderea comună Inițiativa privind medicamentele inovatoare (IMI), înființată în decembrie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7) pentru o perioadă de 10 ani¹⁸ și continuată, din mai 2014, sub forma IMI 2 în cadrul programului Orizont 2020¹⁹.

3.4.2. IHI este un parteneriat public-privat axat pe cercetarea și inovarea durabilă, interdisciplinară și centrată pe pacient în domeniul sănătății. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și asociații din sectorul de profil european.

3.4.3. *Figura 3.4.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

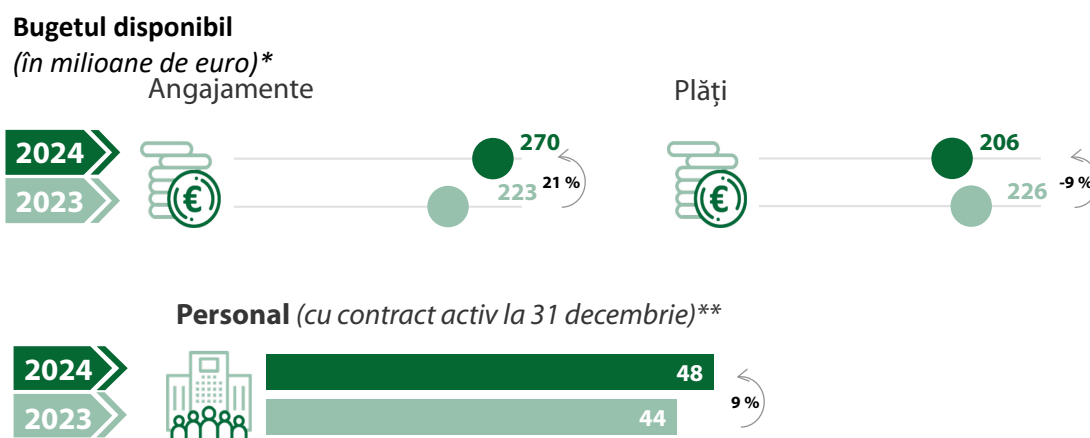
¹⁷ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

¹⁸ Regulamentul (CE) nr. 73/2008 al Consiliului.

¹⁹ Regulamentul (UE) nr. 557/2014 al Consiliului.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Figura 3.4.1 – Cifre-cheie cu privire la IHI

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.4.4. Majorarea angajamentelor bugetare pentru 2024 se explică prin faptul că un volum semnificativ de credite de angajament neutilizate în 2023 a fost realocat bugetului operațional pentru 2024 (a se vedea punctele [3.4.18-3.4.19](#)).

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.4.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea [3.1](#). Semnătura de la pagina [170](#) face parte integrantă din opinie.

3.4.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile IHI, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.4.7. În opinia Curții, conturile IHI aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a IHI la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.4.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor IHI aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.4.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor IHI aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.4.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Observații cu privire la gestiunea bugetară

IHI a finalizat execuția programului PC7 în 2024, când contribuțiile membrilor atinseseră 90 % din obiectivele stabilite

3.4.11. Tabelul 3.4.1 prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor IHI pentru programul PC7 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.4.1 – Contribuțiile membrilor pentru PC7 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG RTD)	966,0	34,0	–	1 000,0	938,4	–	–	–	938,4	94 %
Membrii privați	966,0	34,0	–	1 000,0	21,9	836,5	0,2	–	858,6	86 %
Total	1 932,0	68,0	–	2 000,0	960,3	836,5	0,2	–	1 797,0	90 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.4.12. În 2024, IHI a finalizat execuția programului PC7. În ansamblu, membrii au atins 90 % din obiectivele lor privind contribuția.

Până la sfârșitul anului 2024, membrii atinseseră 81 % din obiectivele lor privind contribuția pentru Orizont 2020

3.4.13. Tabelul 3.4.2 prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor IHI pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Tabelul 3.4.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG RTD)	1 595,4	42,6	–	1 638,0	1 211,7	–	–	–	1 211,7	74 %
EFPIA și partenerii asociați	1 595,4	42,6	–	1 638,0	41,1	1 241,5	145,5	–	1 428,1	87 %
Total	3 190,8	85,2	–	3 276,0	1 252,8	1 241,5	145,5	–	2 639,8	81 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.4.14. Până la sfârșitul anului 2024, UE adusesese contribuții în numerar în valoare totală de 1 211,7 milioane de euro (74 % din obiectiv). În același timp, membrii privați au raportat contribuții în numerar și în natură în valoare de aproximativ 1 428,1 milioane de euro (87 % din obiectiv). La sfârșitul anului 2024, rata contribuției agregate era de 81 %.

3.4.15. Potrivit conturilor anuale, până la sfârșitul anului, UE angajase din punct de vedere juridic 1 452 de milioane de euro pentru cofinanțarea de proiecte din cadrul programului Orizont 2020 (91 % din obiectivul privind activitățile operaționale). În plus, membrii privați angajaseră din punct de vedere juridic 1 510 milioane de euro (95 % din obiectivul privind activitățile operaționale) sub formă de contribuții în natură.

Demararea lentă a programului Orizont Europa a afectat atingerea efectivă a contribuțiilor

3.4.16. *Tabelul 3.4.3* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor IHI pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Tabelul 3.4.3 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	1 169,8	30,2	1 200,0	155,6	11,4	–	–	167,0	14 %
Membrii privați și partenerii contribuitori	1 169,8	30,2	1 200,0	4,1	–	7,0	51,9	63,0	5 %
Total	2 339,6	60,4	2 400,0	159,7	11,4	7,0	51,9	230,0	10 %

(1) Constat în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).
La nivelul întreprinderii comune, CNAS nu ar trebui să depășească 40 % din contribuțiile totale în natură ale membrilor privați.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.4.17. Până la sfârșitul anului 2024 (al treilea an al programului Orizont Europa), UE și membrii privați atinseseră împreună aproximativ 10 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor, situație care se explică prin demararea lentă a implementării programului. Potrivit conturilor anuale ale întreprinderii comune, membrii privați furnizează contribuții în principal pentru proiecte finanțate de IHI. Dat fiind că aceste proiecte sunt selectate în urma unor proceduri de selecție concurențiale, Curtea este de părere că respectivele contribuții sunt eficace în vederea atingerii obiectivelor întreprinderii comune din cadrul programului.

3.4.18. La sfârșitul anului 2024, IHI utilizase doar 168 de milioane de euro (65 %) din cei 260 de milioane de euro disponibili în 2024 sub formă de credite de angajament pentru Orizont Europa (față de 93 % în 2023).

3.4.19. Întreprinderea comună a explicat că, din cauza modificărilor aduse normelor programului Orizont Europa și a creșterii numărului de cereri de propuneri cu o singură etapă, au fost depuse mai puține propuneri de înaltă calitate în cadrul primelor trei cereri de propuneri lansate în 2022. Prin urmare, un volum semnificativ de credite de angajament neutilizate în 2023 (aproximativ 72 de milioane de euro) a fost realocat bugetului operațional pentru 2024. În 2024, utilizarea acestor credite realocate a fost întârziată și mai mult din cauza acordului de asociere a Regatului Unit la Orizont Europa încheiat în 2024, potrivit căruia această țară nu era eligibilă pentru finanțare din programul Orizont Europa în perioada 2021-2023.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.4.20. Curtea a auditat patru operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali,

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale IHI în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat o eroare cu impact financiar, care rezultă parțial din costuri neeligibile cu personalul (din cauza calculării incorecte a tarifelor orare și a includerii necorespunzătoare a costurilor de subcontractare) și parțial din utilizarea unor cursuri de schimb valutar incorecte.

3.4.21. IHI a efectuat propriile audituri *ex post* cu privire la cheltuielile aferente PC7 până la sfârșitul anului 2023. În 2024, ea a raportat o rată de eroare reprezentativă finală pentru cheltuielile aferente PC7 de 2,1 % și o rată de eroare reziduală de 0,8 %. Auditurile *ex post* cu privire la programele Orizont 2020 și Orizont Europa sunt efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. Pe baza rezultatelor obținute, întreprinderea comună a raportat o rată de eroare reprezentativă de 3,6 % și o rată de eroare reziduală de 1,8 % pentru cheltuielile aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 92 % din totalul plăților sale din 2024)²⁰. Încă nu sunt disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind cheltuielile aferente programului Orizont Europa (aproximativ 8 % din totalul plăților din 2024).

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.4.22. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de IHI în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

²⁰ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune IHI, capitolul 4.1.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2023	Rate scăzute de execuție a bugetului pentru cheltuieli de infrastructură administrativă (titlul 2).	La sfârșitul anului 2024, ratele de execuție a creditelor de angajament și a celor de plată din bugetul de cheltuieli de infrastructură și de cheltuieli de funcționare (titlul 2) au crescut la 91 % și, respectiv, la 81 % (față de 69 % și, respectiv, 67 % în 2023).	Închisă
2	2023	Deficiențe de proiectare care afectează etapele de ofertare și de evaluare ale unei proceduri de achiziții publice.	În 2024, întreprinderea comună a utilizat un contract-cadru interinstituțional pentru servicii similare și și-a îmbunătățit controalele interne.	Închisă
3	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Răspunsurile IHI

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2024/IHI-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.5. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

Introducere

3.5.1. *Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat* (Clean H2), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031²¹. Clean H2 a înlocuit întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind pilele de combustie și hidrogenul (FCH 1), înființată în mai 2008 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7) pentru o perioadă care s-a încheiat la 31 decembrie 2017²² și prelungită, din mai 2014, sub forma FCH 2 în cadrul programului Orizont 2020²³. Pentru perioada 2023-2025, Clean H2 trebuie să primească 200 de milioane de euro de la REPowerEU pentru a crește numărul de „văi de hidrogen” (ecosisteme locale integrate de la producție la utilizare finală) acoperite de programul Orizont Europa.

3.5.2. Clean H2 este un parteneriat public-privat în domeniul cercetării și inovării în sectorul tehnologiilor pe bază de hidrogen și al tehnologiei pilelor de combustie. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), asociația industrială *Hydrogen Europe* și asociația științifică *Hydrogen Europe Research*.

3.5.3. *Figura 3.5.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

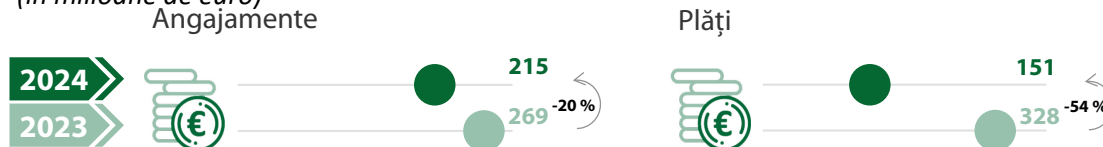
²¹ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

²² Regulamentul (CE) nr. 521/2008 al Consiliului.

²³ Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului.

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

Figura 3.5.1 – Cifre-cheie cu privire Clean H2

Bugetul disponibil*(în milioane de euro)****Personal** *(cu contract activ la 31 decembrie)***

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari, agenți contractuali și experți naționali detașați.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.5.4. Bugetul redus pentru plăți în 2024 (care include finanțare în valoare de 23 de milioane de euro în cadrul REPowerEU) se explică prin faptul că întreprinderea comună a lansat o singură cerere de propuneri în cadrul programului Orizont Europa în 2023 (față de două cereri în 2022). Reducerea bugetului pentru angajamente este un rezultat al volumului mai mic al cererii de propuneri din 2024.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.5.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru un hidrogen curat (Clean H2) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

3.5.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile Clean H2, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.5.7. În opinia Curții, conturile Clean H2 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Clean H2 la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.5.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor Clean H2 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.5.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor Clean H2 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.5.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

Observații cu privire la gestiunea bugetară

Contribuțiile membrilor privați au depășit obiectivul fixat în cadrul programului Orizont 2020, în principal datorită activităților suplimentare

3.5.11. *Tabelul 3.5.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor Clean H2 pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.5.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de înființare și cu deciziile cu forță juridică)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG RTD)	646,0	19,0	–	665,0	654,9	–	–	–	654,9	98 %
Membrii privați	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	79,7	48,5	1 039,1	1 185,5	312 %
Total	722,0	38,0	285,0	1 045,0	673,1	79,7	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de înființare a acesteia.

3.5.12. Membrii privați au adus contribuții în numerar și în natură în valoare de 1 185 milioane de euro, adică cu mult mai mult decât obiectivul minim. 1 039,1 milioane de euro (aproximativ 88 %) din suma respectivă vizau însă activități suplimentare care nu erau direct legate de proiectele finanțate de Clean H2. Curtea observă că, atât pentru CNAS, cât și pentru CNAO, întreprinderea comună trebuie să aplice norme similare în ceea ce privește certificarea, raportarea și validarea contribuțiilor. Cu toate acestea, întrucât activitățile suplimentare nu sunt supuse aceluiași norme privind evaluarea și monitorizarea ca și activitățile finanțate de întreprinderile comune care rezultă în urma cererilor de propuneri, Curtea consideră că ar putea exista riscul ca activitățile suplimentare să fie mai puțin eficiente în ceea ce privește atingerea obiectivelor întreprinderii comune din cadrul programului.

Contribuțiile membrilor privați pentru programul Orizont Europa depășesc deja obiectivul stabilit, datorită contribuțiilor în natură la activitățile suplimentare

3.5.13. *Tabelul 3.5.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor Clean H2 pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.5.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa, inclusiv prin REPowerEU (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	1 184,8	30,2	1 215,0	369,1	60,5	–	–	429,6	35 %
Membrii privați ⁽²⁾	984,8	30,2	1 015,0	0,0	–	1 438,0	719,9	2 157,9	213 %
Total	2 169,6	60,4	2 230,0	369,1	60,5	1 438,0	719,9	2 587,5	116 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 200 de milioane de euro din partea REPowerEU și de 39 de milioane de euro din partea Regatului Unit, iar suma de 24 de milioane de euro a fost dedusă ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.5.14. Până la sfârșitul anului 2024, în al treilea an al programului Orizont Europa, UE și membrii privați atinseseră deja împreună aproximativ 116 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor. Contribuțiile în numerar și în natură ale membrilor privați, în valoare de 2 157,9 milioane de euro, au depășit cu mult obiectivul minim, dar, potrivit conturilor anuale ale întreprinderii comune, aproape toată această sumă viza activități suplimentare care nu erau direct legate de proiectele finanțate de Clean H2.

Deficiențe în planificarea și execuția bugetului pentru cheltuielile administrative

3.5.15. Ratele de execuție a creditelor de angajament și a celor de plată din bugetul de cheltuieli cu personalul al întreprinderii comune pentru exercițiul 2024 (titlul 1) au scăzut la 83 % și, respectiv, 73 % (față de 87 % și, respectiv, 86 % în 2023). Rata de execuție a creditelor de plată din bugetul pentru cheltuieli de infrastructură și de funcționare (titlul 2) a scăzut, de asemenea, la 58 % (față de 61 %, în 2023). Prin urmare, volumul creditelor de plată administrative neutilizate care urmează să fie realocate bugetului administrativ al exercițiului următor a crescut de la 1,8 milioane de euro la 3 milioane de euro, adică aproximativ o treime din bugetul administrativ planificat total (titlurile 1 și 2) pentru 2025.

3.5.16. În ceea ce privește bugetul pentru cheltuieli de infrastructură și de funcționare (titlul 2), Clean H2 nu a recurs mai întâi la creditele de plată care au fost reportate din exercițiul precedent, ceea ce contravine articolului 6 alineatul (5) din [normele sale financiare](#).

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

3.5.17. Potrivit conturilor anuale pentru 2024, creșterea creditelor de plată administrative neutilizate are la bază în principal întârzierile înregistrate în procesele de recrutare (titlul 1) și punerea în aplicare cu întârziere a contractelor de renovare și a celor de servicii tehnice (titlul 2). Acest lucru nu explică însă decât parțial deficitul de execuție de 3 milioane de euro, care poate avea la bază și probleme structurale legate de planificarea și/sau execuția bugetului întreprinderii comune.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.5.18. Curtea a auditat trei operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale Clean H2 în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă din costuri neeligibile cu personalul (din cauza includerii necorespunzătoare a costurilor de subcontractare) și din costuri neeligibile cu echipamentele (din cauza calculării incorecte a amortizării).

3.5.19. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, Clean H2 a raportat o rată de eroare reprezentativă de 2,8 % și o rată de eroare reziduală de 0,5 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 53 % din totalul plăților sale din 2024)²⁴. Încă nu sunt disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind cheltuielile aferente programului Orizont Europa (aproximativ 40 % din totalul plăților din 2024).

Observații cu privire la alte aspecte

3.5.20. În 2024, Curtea a publicat un raport special²⁵ în care recomanda Comisiei să reconsidere, ținând seama de circumstanțele în schimbare, abordarea UE în ceea ce privește politica industrială referitoare la hidrogen. Clean H2 a făcut parte din auditul care s-a finalizat cu publicarea raportului respectiv. Serviciul de Audit Intern al Comisiei (IAS) a efectuat, la rândul său, un audit pentru a evalua modul în care sunt concepute și puse în aplicare procesele instituite de Clean H2 pentru a identifica, a exploata, a monitoriza și a raporta cu privire la

²⁴ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune Clean H2, capitolul 4.1.

²⁵ Raportul special nr. 11/2024 al Curții de Conturi Europene: „Politica industrială a UE privind hidrogenul curat – Cu un cadru legislativ în mare parte adoptat, a sosit timpul pentru a vedea care este realitatea de pe teren”.

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

sinergiile de la nivelul cercetării din domeniul hidrogenului. Având în vedere numărul, dimensiunea și complexitatea tot mai mari ale inițiativelor UE și naționale privind hidrogenul, IAS a recomandat Clean H2 ca, sub îndrumarea consiliului de administrație al acesteia, să stabilească procese și orientări formale pentru a optimiza identificarea și exploatarea posibilelor sinergii în cercetarea în domeniul hidrogenului.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.5.21. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de Clean H2 în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2022, 2023	Rată scăzută de execuție a bugetului pentru plăți aferente Orizont 2020.	Rata de execuție a bugetului pentru plăți aferente programului Orizont 2020 a crescut la 72 % în 2024 (față de 69 % în 2023).	Închisă
2	2022, 2023	Rate scăzute de execuție a bugetului de angajamente pentru cheltuieli administrative și a bugetului de plăți pentru cheltuieli de infrastructură (titlul 2).	Situația a persistat în 2024 și s-a înrăutățit și mai mult în cazul plăților pentru infrastructura administrativă (titlul 2) și al cheltuielilor salariale (titlul 1) – a se vedea punctele 3.5.15 și 3.5.16 .	Deschisă
3	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă
4	2023	Lipsa unei politici de control intern privind funcțiile sensibile.	Clean H2 a introdus în 2024 o politică de control intern privind funcțiile sensibile.	Închisă

Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

Răspunsurile Clean H2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.6. Întreprinderea comună pentru cipuri

Introducere

3.6.1. Întreprinderea comună pentru cipuri, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în septembrie 2023 în cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031, printr-o modificare a Actului de bază unic²⁶. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună „Tehnologii digitale esențiale”, care fusese înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa²⁷.

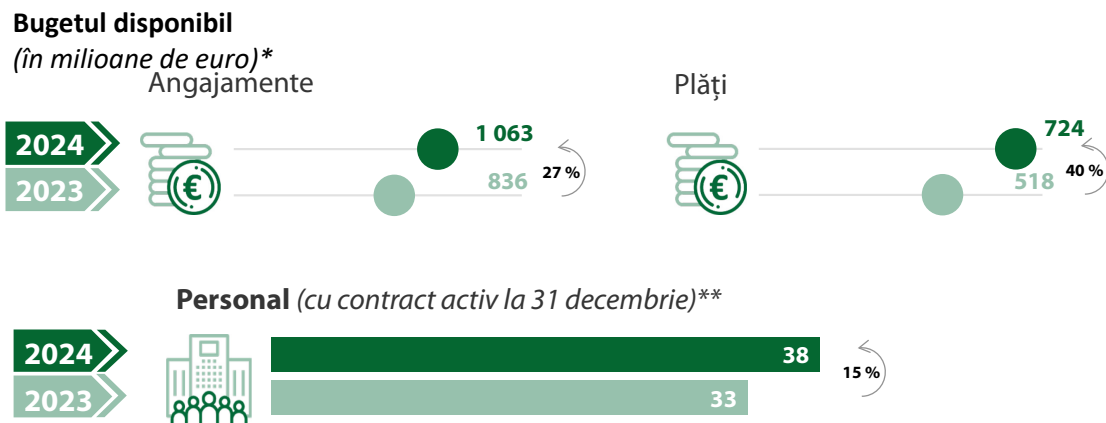
3.6.2. Întreprinderea comună pentru cipuri încurajează dezvoltarea tehnologiilor inovatoare de nouă generație în domeniul semiconductoarelor și consolidează capacitățile europene de producție de cipuri în cadrul inițiativei „Cipuri pentru Europa”. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), **statele participante** și trei asociații din sectorul de profil.

3.6.3. *Figura 3.6.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

²⁶ Regulamentul (UE) 2023/1782 al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/2085 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa în ceea ce privește întreprinderea comună pentru cipuri.

²⁷ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului.

Întreprinderea comună pentru cipuri

Figura 3.6.1 – Cifre-cheie cu privire la Întreprinderea comună pentru cipuri

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.6.4. Majorarea bugetului de angajamente și plăți al întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul 2024 se datorează unui număr de 14 cereri de propuneri din cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală pe care întreprinderea comună le-a lansat în 2024, precum și nivelului semnificativ al creditelor de plată neutilizate legate de proiecte din cadrul programului Orizont Europa, pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului de plăți pentru 2024.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.6.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru cipuri și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

Întreprinderea comună pentru cipuri

3.6.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile întreprinderii comune pentru cipuri, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.6.7. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune pentru cipuri aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.6.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor întreprinderii comune pentru cipuri aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.6.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor întreprinderii comune pentru cipuri aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Întreprinderea comună pentru cipuri

3.6.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

Programul Orizont 2020 intră în etapa finală, dar statele participante nu vor reuși să își atingă obiectivele privind contribuțiile

3.6.11. *Tabelul 3.6.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.6.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură estimate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG CNECT)	1 169,7	15,3	–	1 185,0	1 173,0	–	–	–	1 173,0	99 %
Membrii privați	1 617,5	40,0	–	1 657,5	25,6	721,6	973,9	–	1 721,1	104 %
Statele participante	1 170,0	–	–	1 170,0	–	739,8	171,1	–	910,9	78 %
Total	3 957,2	55,3	–	4 012,5	1 198,6	1 461,4	1 145,0	–	3 805,0	95 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.6.12. Până la sfârșitul anului 2024, UE și membrii privați atinseseră împreună 95 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile lor. Contribuțiile în numerar ale UE în valoare de 1 173 de milioane de euro se situau aproape de obiectiv (99 %). Contribuțiile în numerar și în natură ale membrilor privați în valoare de 1 721,1 milioane de euro chiar au depășit ușor obiectivul. Întreprinderea comună mai are însă de validat contribuții în natură în valoare de 973,9 milioane de euro la activitățile operaționale raportate de membrii privați (57 % din obiectivul corespunzător). Acest lucru se explică prin faptul că întreprinderea comună nu poate calcula și valida contribuțiile în natură din partea membrilor privați decât după efectuarea tuturor plăților de cofinanțare atât de către întreprinderea comună, cât și de către statele participante, și după ce s-au primit toate certificatele de final de proiect.

3.6.13. Până la sfârșitul anului 2024, statele participante atinseseră împreună 78 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor. Cu toate acestea, potrivit ultimei decizii a întreprinderii comune referitoare la cuantumul finanțării naționale pentru acordurile de

Întreprinderea comună pentru cipuri

grant din cadrul programului Orizont 2020, statele participante s-au angajat să contribuie cu doar cel mult 981,9 milioane de euro. Până la sfârșitul programului, acestea vor fi atins deci doar 84 % din obiectivul inițial de 1 170 de milioane de euro.

Demararea lentă a programului Europa digitală a întârziat atingerea obiectivelor privind contribuțiile

3.6.14. În 2024, rata de execuție a plăților din cadrul programului Europa digitală era încă foarte scăzută, situându-se la 6 %. Întreprinderea comună a explicat că acest lucru a fost cauzat de întârzieri în semnarea acordurilor de găzduire și a celor privind achizițiile publice comune, care au antrenat amânarea până în 2025 a contractelor pentru achiziționarea de active și a executării plăților.

3.6.15. *Tabelul 3.6.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost validate și raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.6.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa și Europa digitală (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽²⁾ validate	Contribuții în natură ⁽²⁾ estimate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG CNECT) ⁽²⁾	4 192,7	62,3	4 255,0	729,3	325,4	–	–	1 054,7	25 %
Membrii privați	2 511,1	26,3	2 537,4	3,6	–	0,0	312,0	315,6	12 %
Statele participante	4 101,2	–	4 101,2	–	–	104,4	684,5	788,9	19 %
Total	10 805,0	88,6	10 893,6	732,9	325,4	104,4	996,5	2 159,2	20 %

(1) Sunt incluse (a) contribuții de până la 2 720 de milioane de euro din cadrul Orizont Europa, din care s-au scăzut 65 de milioane de euro (echivalentul reducerii în urma evaluării la jumătatea perioadei) plus contribuții în valoare de 145 de milioane de euro din partea Regatului Unit și (b) contribuții de până la 1 450 de milioane de euro din cadrul programului Europa digitală.

(2) Constau numai în contribuții în natură la activitățile operaționale (CNAO).

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.6.16. Până la sfârșitul anului 2024 (al treilea an al programului Orizont Europa și primul an de punere în aplicare a programului Europa digitală), UE, membrii privați și statele participante atinseseră doar aproximativ 20 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor, în special din cauza ritmului lent de punere în aplicare a activităților din cadrul programului Europa digitală (a se vedea punctul 3.6.14).

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.6.17. Curtea a auditat patru operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020, Orizont Europa și Europa digitală (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune pentru cipuri în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă din costuri cu personalul neeligibile din cauza calculării incorecte a tarifelor orare.

3.6.18. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, întreprinderea comună a raportat o rată de eroare reprezentativă de 2,2 % și o rată de eroare reziduală de 0,9 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 48 % din totalul plăților sale din 2024)²⁸. Nu sunt încă disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind cheltuielile aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală (reprezentând tot aproximativ 48 % din totalul plăților din 2024).

Observații cu privire la alte aspecte

3.6.19. În primul trimestru al anului 2025, Curtea a publicat un raport special²⁹ în care recomandă Comisiei să confrunte de urgență strategia actuală privind microcipurile cu realitatea de pe teren și să înceapă rapid lucrul la următoarea strategie privind semiconductorii. Întreprinderea comună pentru cipuri, care a fost înființată pentru a promova capacitățile europene de proiectare pentru tehnologiile integrate ale semiconductoarelor, ar trebui să sprijine Comisia, după caz, în punerea în aplicare a acestei recomandări.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.6.20. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor desfășurate de întreprinderea comună pentru cipuri în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

²⁸ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune pentru cipuri, capitolul 4.1.1.

²⁹ Raportul special nr. 12/2025: „Strategia UE privind microcipurile – Implementarea a înregistrat progrese rezonabile, dar este puțin probabil ca Actul privind cipurile să fie suficient pentru a se atinge obiectivul mult prea ambițios al Deceniului digital”.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2022, 2023	Rate scăzute de execuție a creditelor de plată operaționale	Situația persista în 2024 (a se vedea punctul 3.6.14).	Deschisă
2	2023	Acumulare de excedent de numerar.	Excedentul de numerar al întreprinderii comune a crescut de la 438 de milioane de euro la sfârșitul anului 2023 la 479 de milioane de euro un an mai târziu.	Deschisă
3	2023	Deficiențe de proiectare care afectează etapele de ofertare și de evaluare financiară ale unei proceduri de achiziții publice.	În 2024, întreprinderea comună și-a actualizat documentația de licitație, și-a consolidat echipa de achiziții și a început să utilizeze instrumentul comun al Comisiei de gestionare a achizițiilor publice.	Închisă
4	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună pentru cipuri

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
5	2023	Lipsa unei politici de control intern privind funcțiile sensibile.	În iunie 2024, întreprinderea comună a adoptat o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile.	Închisă
6	2023	Nu se monitorizau activitățile profesionale ale foștilor membri ai personalului de conducere.	Întreprinderea comună nu a început încă să monitorizeze activitățile desfășurate de foștii membri ai personalului de conducere după încetarea raporturilor de muncă.	Deschisă

Întreprinderea comună pentru cipuri

Răspunsurile întreprinderii comune pentru cipuri

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2024/Chips-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.7. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Introducere

3.7.1. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031³⁰. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună pentru bioindustrii, care fusese înființată în mai 2014 în cadrul programului Orizont 2020³¹.

3.7.2. Întreprinderea comună CBE este un parteneriat public-privat, axat pe cercetare și inovare pentru un sector al bioindustriilor circulare durabile și competitive. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD, DG AGRI și DG GROW), și o serie de parteneri din sectorul de profil, reprezentați de Consorțiul bioindustriilor.

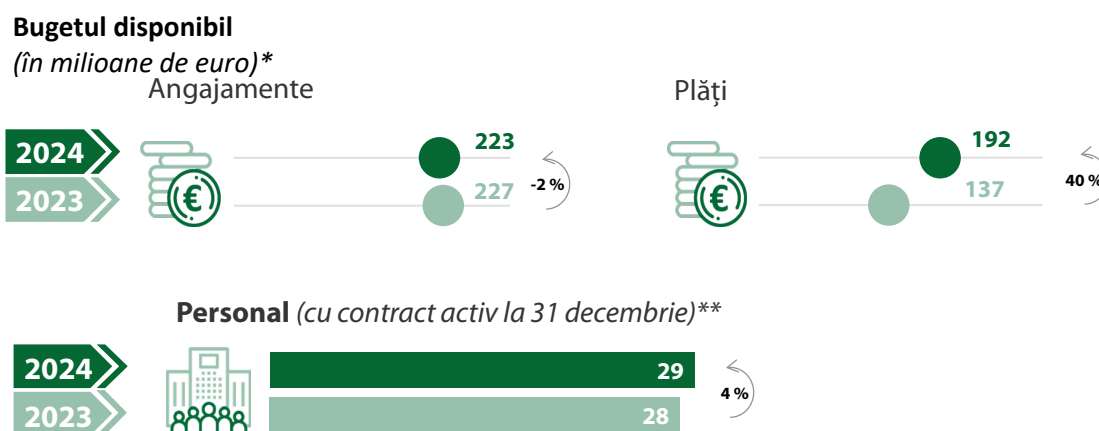
3.7.3. *Figura 3.7.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

³⁰ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

³¹ Regulamentul (UE) nr. 560/2014 al Consiliului.

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Figura 3.7.1 – Cifre-cheie cu privire la CBE

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.7.4. Majorarea bugetului de plăți pentru 2024 se explică prin prefinanțarea proiectelor cărora li s-au acordat granturi în temeiul cererii de propuneri din 2023 din cadrul programului Orizont Europa.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.7.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE) și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

3.7.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile CBE, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.7.7. În opinia Curții, conturile CBE aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a CBE la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.7.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor CBE aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.7.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor CBE aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.7.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Observații cu privire la gestiunea bugetară

În ceea ce privește Orizont 2020, membrii privați s-au bazat în mare măsură pe contribuțiile lor la activitățile suplimentare

3.7.11. *Tabelul 3.7.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CBE pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.7.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire și cu deciziile cu forță juridică)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale ⁽¹⁾	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽²⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură estimate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG RTD)	816,1	18,9	–	835,0	783,5	–	–	–	783,5	94 %
Membrii privați	266,6	18,9	2 444,5	2 730,0	22,0	104,2	44,2	2 353,6	2 524,0	92 %
Total	1 082,7	37,8	2 444,5	3 565,0	805,5	104,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %

(1) Obiectivele privind contribuțiile în numerar ale UE și ale membrilor privați, reduse cu 140 de milioane de euro. Obiectivele privind contribuțiile în natură ale membrilor privați, așa cum sunt stabilite în programul anual de activitate al întreprinderii comune.

(2) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții. Obiectivul minim de 1 755 de milioane de euro pentru aceste activități a fost majorat la 2 444,5 milioane de euro pentru membrii privați, astfel încât aceștia să atingă contribuția totală minimă obligatorie de 2 730 de milioane de euro.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.7.12. Până la sfârșitul anului 2024, UE și membrii privați au adus contribuții în numerar și în natură în valoare de 3 307,5 milioane de euro (aproximativ 93 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor). Trebuie însă precizat că 2 353,6 milioane de euro (92 %) din contribuțiile în numerar și în natură raportate de membrii privați vizează activități suplimentare care nu sunt direct legate de proiectele finanțate de CBE. În plus, cuantumul contribuțiilor în natură validate ale membrilor privați pentru activitățile operaționale a rămas la același nivel scăzut ca în anul precedent, și anume 104,2 milioane de euro (40 % din obiectiv).

Demararea lentă a programului Orizont Europa a întârziat atingerea obiectivelor privind contribuțiile

3.7.13. *Tabelul 3.7.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CBE pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Tabelul 3.7.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	214,8	31,9	–	0,0	246,7	24 %
Membrii privați ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	3,4	–	–	120,7	124,1	12 %
Total	2 005,0	47,0	2 052,0	218,2	31,9	0,0	120,7	370,8	18 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 50 de milioane de euro din partea Regatului Unit și a fost dedusă suma de 24 de milioane de euro ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.7.14. Până la sfârșitul anului 2024 (al treilea an al programului), UE și membrii privați atinseseră doar aproximativ 18 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor, din cauza demarării lente a implementării. În plus, la fel ca în cazul programului Orizont 2020, întreprinderea comună depinde în mare măsură de contribuțiile în natură la activitățile suplimentare care nu sunt direct legate de proiectele finanțate de CBE. Potrivit conturilor anuale ale întreprinderii comune, acestea se ridicau la 108,8 milioane de euro (88 %) din contribuțiile membrilor privați.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.7.15. Curtea a auditat două operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selecate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă din costuri cu personalul neeligibile (din cauza calculării incorecte a tarifelor orare, precum și a includerii unor ore și a unor costuri de amortizare neeligibile).

3.7.16. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, CBE a raportat o rată de eroare reprezentativă de 1,8 % și o rată de eroare reziduală de 1,3 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 94 %

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

din totalul plăților sale din 2024)³². Până la sfârșitul anului 2024, întreprinderea comună nu efectuase nicio plată intermediară și nu validase și închisese încă avansuri pentru proiecte din cadrul programului Orizont Europa.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.7.17. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de CBE în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

³² Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune CBE, capitolul 4.1.2.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2021, 2022, 2023	Revizuirea în sens ascendent a obiectivului aferent programului Orizont 2020 privind contribuțiile în natură ale membrilor privați la activitățile suplimentare pentru a compensa reducerea obiectivului orientativ fixat pentru aceștia privind contribuțiile în natură la activitățile operaționale ale întreprinderii comune.	Până la sfârșitul anului 2024, membrii privați atinseseră 93 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor în numerar și în natură. Aproximativ 86 % din suma respectivă viza însă activități suplimentare din afara programului de cercetare al întreprinderii comune (a se vedea punctul 3.7.12).	Deschisă
2	2022, 2023	Rată scăzută de execuție a bugetului de cheltuieli cu personalul (titlul 1).	Rata de execuție a bugetului de cheltuieli cu personalul aferent exercițiului 2024 (titlul 1) era de 94 % (în 2023, de 57 %).	Închisă
3	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În decembrie 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Răspunsurile CBE

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2024/CBE-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.8. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

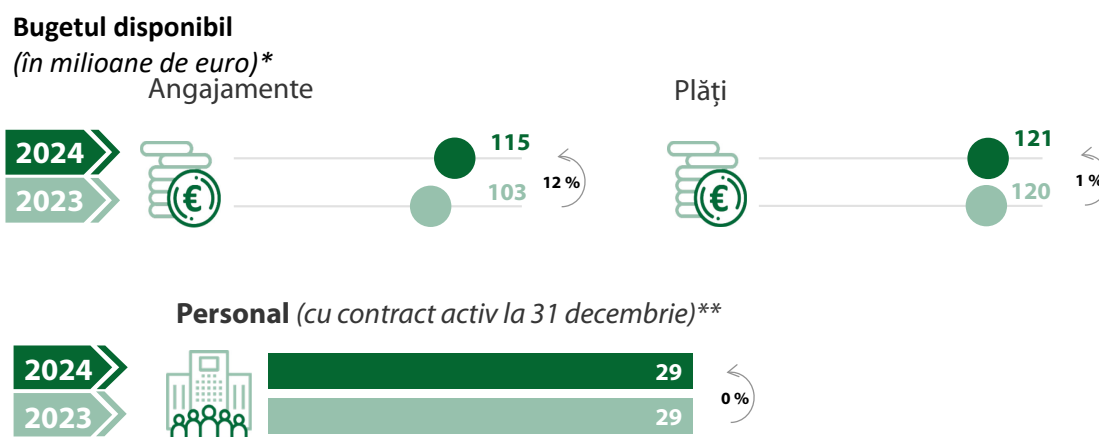
Introducere

3.8.1. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031³³. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună Shift2Rail (S2R), creată în iunie 2014 în cadrul programului Orizont 2020³⁴.

3.8.2. EU-Rail este un parteneriat public-privat pentru cercetare și inovare în sectorul feroviar. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG MOVE și DG RTD), și o serie de parteneri din sectorul feroviar (producători de echipamente feroviare, companii feroviare, administratori de infrastructură și centre de cercetare).

3.8.3. *Figura 3.8.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.8.1 – Cifre-cheie cu privire la EU-Rail

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari, agenți contractuali și experți naționali detașați.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

³³ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

³⁴ Regulamentul (UE) nr. 642/2014 al Consiliului.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.8.4. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail) și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea **3.1**. Semnătura de la pagina **170** face parte integrantă din opinie.

3.8.5. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile EU-Rail, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.8.6. În opinia Curții, conturile EU-Rail aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a EU-Rail la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.8.7. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EU-Rail aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.8.8. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor EU-Rail aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.8.9. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

EU-Rail a închis în 2024 finanțarea din programul Orizont 2020; până la data respectivă, toți membrii își atinseseră sau își depășiseră obiectivele în materie de contribuții

3.8.10. *Tabelul 3.8.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EU-Rail pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

Tabelul 3.8.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽¹⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
UE (DG MOVE)	384,5	13,5	0,0	398,0	398,0	0,0	0,0	0,0	398,0	100 %
Membrii privați	336,5	13,5	120,0	470,0	13,5	362,1	0,0	267,6	643,2	137 %
Total	721,0	27,0	120,0	868,0	411,5	362,1	0,0	267,6	1 041,2	120 %

(1) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.8.11. La sfârșitul anului 2024, anul de închidere a programului, contribuțiile membrilor privați depășeau cu mult obiectivul stabilit. Împreună, membrii au adus contribuții cu 20 % peste obiectivul global stabilit în regulamentul de instituire.

EU-Rail se află într-un stadiu avansat în ceea ce privește punerea în aplicare a programului Orizont Europa și contribuțiile membrilor

3.8.12. *Tabelul 3.8.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EU-Rail pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.8.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	215,7	45,2	–	–	260,9	42 %
Membrii privați ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	8,4	–	163,1	95,3	266,8	43 %
Total	1 182,0	48,0	1 230,0	224,1	45,2	163,1	95,3	527,7	43 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 29 de milioane de euro din partea Regatului Unit, iar suma de 14 milioane de euro a fost dedusă ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

3.8.13. Până la sfârșitul anului 2024 (în al treilea an al programului), UE și membrii privați atinseseră deja aproximativ 43 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor. UE adusese contribuții în numerar în valoare totală de 260,9 milioane de euro (42 % din obiectiv). Membrii privați au raportat contribuții în numerar și în natură în valoare de aproximativ 266,8 milioane de euro (43 %). Din această sumă, potrivit conturilor anuale ale întreprinderii comune, 166,8 milioane de euro (63 %) priveau activități suplimentare din afara programului de cercetare al EU-Rail.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.8.14. Curtea a auditat două operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Niciuna dintre operațiuni nu conținea erori.

3.8.15. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, EU-Rail a raportat o rată de eroare reprezentativă de 1,9 % și o rată de eroare reziduală de 0,7 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 92 % din totalul plăților sale din 2024)³⁵. Nu sunt încă disponibile rezultate ale examinării *ex post* privind cheltuielile aferente programului Orizont Europa (aproximativ 3 % din totalul plăților din 2024), în cazul căruia EU-Rail utilizează exclusiv granturi forfetare. Auditul Curții cu privire la plățile forfetare efectuate în ultimii ani nu a evidențiat nicio eroare.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.8.16. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de EU-Rail în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

³⁵ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune EU-Rail, capitolul 4.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2021, 2022, 2023	Rată redusă de execuție a creditelor de plată operaționale aferente programului Orizont 2020.	La sfârșitul exercițiului 2024, rata de execuție pentru Orizont 2020 se ridică la 88 % (față de 67 % în 2023), ceea ce a permis EU-Rail să își încheie proiectele din programul Orizont 2020.	Închisă
2	2023	Planul de continuitate a activității și planul de recuperare în caz de dezastru sunt depășite.	În decembrie 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

Răspunsurile EU-Rail

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.9. Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Introducere

3.9.1. Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC), cu sediul la Luxemburg, a fost înființată în octombrie 2018, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2026³⁶. În iulie 2021, Consiliul a adoptat un nou regulament de instituire, prin care a fost prelungită durata de viață și a fost extins mandatul întreprinderii comune în contextul programelor ce țin de CFM 2021-2027, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2033³⁷. În 2024, pe baza unei propuneri a Comisiei, Consiliul a modificat regulamentul de instituire a întreprinderii comune, introducând un obiectiv suplimentar care vizează dezvoltarea de fabrici pentru a consolida poziția de lider a Europei în domeniul inteligenței artificiale³⁸.

3.9.2. EuroHPC este un parteneriat public-privat, care permite punerea în comun de resurse pentru dezvoltarea și introducerea calculului de înaltă performanță în Europa. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), [statele participante](#) și trei membri privați: Platforma tehnologică europeană pentru calculul de înaltă performanță, *Big Data Value Association* (Asociația pentru valoarea volumelor mari de date) și *European Quantum Industry Consortium* (Consortiul european al industriei cuantice).

³⁶ [Regulamentul \(UE\) 2018/1488 al Consiliului](#) privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță.

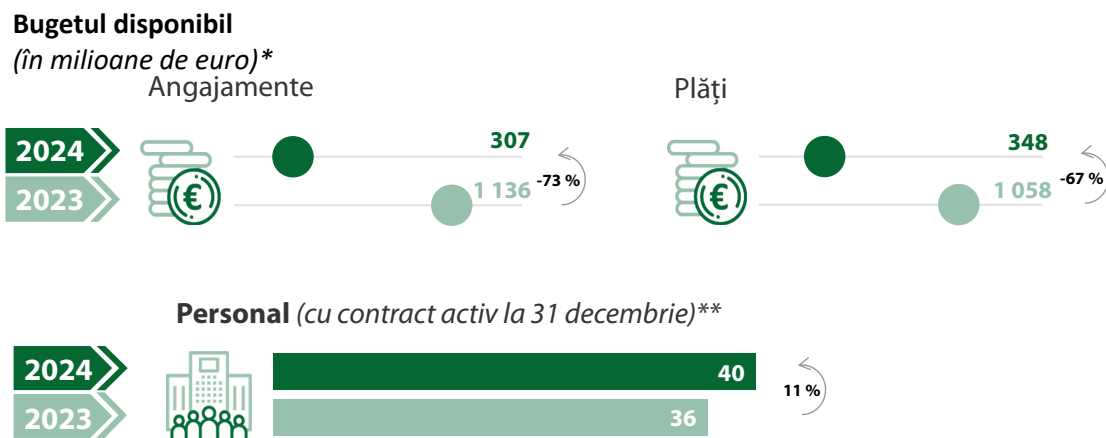
³⁷ [Regulamentul \(UE\) 2021/1173 al Consiliului](#) privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488.

³⁸ [Regulamentul \(UE\) 2024/1732 al Consiliului](#) de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 în ceea ce privește o inițiativă EuroHPC vizând start-upurile pentru a consolida poziția de lider a Europei în domeniul inteligenței artificiale de încredere.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

3.9.3. *Figura 3.9.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.9.1 – Cifre-cheie cu privire la EuroHPC

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.9.4. Reducerea semnificativă a bugetului de angajamente și plăți pentru 2024 se explică prin activitatea desfășurată în vederea pregătirii pentru noi proiecte de investiții în domeniul inteligenței artificiale (IA). În septembrie 2024, întreprinderea comună a lansat două cereri majore de exprimare a interesului pentru înființarea de fabrici de IA. Pentru a finanța aceste proiecte, EuroHPC a fost obligată să amâne sau să anuleze proiecte de investiții deja planificate și înscrise în buget în cadrul programului Europa digitală și al Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE).

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.9.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

3.9.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile EuroHPC, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.9.7. În opinia Curții, conturile EuroHPC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a EuroHPC la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unui aspect

3.9.8. Curtea dorește să atragă atenția asupra notei 4.2 din conturile anuale pe 2024 ale EuroHPC, care descrie o evaluare preliminară a impactului realizată de întreprinderea comună și incertitudinile conexe privind plățile în avans efectuate către un furnizor, date fiind și informațiile făcute publice recent cu privire la situația financiară a acestuia. EuroHPC a analizat valoarea totală a relațiilor sale contractuale cu furnizorul, axându-se pe plățile în avans efectuate în baza contractelor și a acordurilor de grant, și a evaluat impactul potențial la 88,4 milioane de euro. Acest aspect nu este de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.9.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EuroHPC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.9.10. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor EuroHPC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.9.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

În 2024, rata de execuție a bugetului EuroHPC pentru plățile de granturi care țin de programul Orizont 2020 a continuat să scadă

3.9.12. În 2024, rata de execuție a bugetului pentru plățile de granturi care țin de programul Orizont 2020 a scăzut la 27 % (față de 36 % în 2023). Întreprinderea comună a explicat că acest lucru a fost cauzat de întârzieri în realizarea controlului *ex ante* al rapoartelor tehnice și financiare prezentate de beneficiari în 2024 în scopul obținerii unei cofinanțări din partea acesteia. Plățile aferente rapoartelor neverificate încă au fost amânate pentru 2025.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Spre deosebire de UE și de statele participante, membrii privați nu își vor atinge obiectivul privind contribuțiile pentru Orizont 2020

3.9.13. *Tabelul 3.9.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EuroHPC pentru programul Orizont 2020 și MIE 1 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Tabelul 3.9.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont 2020 și MIE 1 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)				Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Activități suplimentare ⁽²⁾	Total	Contribuții în numerar	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Contribuții în natură la activitățile suplimentare	Total	Realizate %
EU (DG CNECT) ⁽¹⁾	526,0	10,0	–	536,0	477,4	–	–	–	477,4	89 %
Statele participante ^{(3) (4)}	476,0	0,0	–	476,0	179,6	0,0	51,9	–	231,5	49 %
Membrii privați ⁽³⁾	420,0	0,0	–	420,0	0,0	0,0	20,0	–	20,0	5 %
Total	1 422,0	10,0	–	1 432,0	657,0	0,0	71,9	–	728,9	51 %

(1) Este inclusă suma de 100 de milioane de euro din cadrul MIE 1.

(2) Activitățile suplimentare nu sunt acoperite de sfera auditului Curții.

(3) Noul regulament de instituire a eliminat obligația statelor participante și a membrilor privați de a contribui la costurile administrative.

(4) Contribuțiile în numerar ale statelor participante plătite direct contractanților/beneficiarilor nu sunt incluse.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.9.14. Până la sfârșitul anului 2024, UE adusesese contribuții în numerar în valoare totală de 477,4 milioane de euro (89 % din obiectiv). Statele participante aduseseră întreprinderii comune contribuții financiare în valoare de 179,6 milioane de euro pentru supercalculatoarele achiziționate de aceasta și au raportat contribuții în natură suplimentare în valoare de 51,9 milioane de euro la costurile de funcționare ale entităților-gazdă (49 % din obiectiv). Principalul motiv pentru rata mai scăzută a contribuției statelor participante este că acestea își recunosc costurile și le raportează întreprinderii comune numai după finalizarea proiectelor corespunzătoare din cadrul Orizont 2020 și al MIE 1 pe care le sprijină cu fonduri naționale.

3.9.15. Angajamentele juridice asumate de UE și cele asumate de statele participante sunt în conformitate cu obiectivele acestora în materie de contribuții din cadrul programului Orizont 2020, însă contribuțiile efective ale membrilor privați sunt scăzute. Contribuțiile în natură ale acestora la activitățile operaționale (20 de milioane de euro) se situează în continuare cu mult sub obiectivul minim de 420 de milioane de euro convenit pentru membrii privați în regulamentul de instituire a întreprinderii comune. După cum a observat Curtea în rapoarte anterioare (de exemplu, [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023](#), punctul 3.9.16), s-a ajuns la această situație din cauza mecanismelor

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

aplicate de EuroHPC³⁹ pentru finanțarea activităților sale. În temeiul acestor mecanisme, membrii privați nu pot furniza contribuții în natură decât în cazul granturilor pentru inovare (care reprezintă aproximativ 30 % din totalul activităților finanțate prin granturi de întreprinderea comună). Curtea consideră că acest lucru limitează capacitatea întreprinderii comune de a-și îndeplini misiunea de cooperare strânsă cu sectorul privat și nu îi permite acesteia să cuantifice contribuțiile sectorului privat la obiectivele EuroHPC din cadrul programului Orizont 2020.

Noul pilon în materie de IA a încetinit execuția bugetului pentru 2024 aferent programului Europa digitală și contribuțiile membrilor în cadrul acestuia

3.9.16. Având în vedere importanța strategică ridicată a noului pilon în materie de IA pentru EuroHPC și statele sale participante, întreprinderea comună a redistribuit resursele disponibile către primele cereri de exprimare a interesului pentru înființarea de fabrici de IA, care sunt extrem de importante. În decembrie 2024, EuroHPC a selectat șapte entități-gazdă în domeniul IA și a acordat cofinanțare pentru proiectele lor de investiții (aproximativ 653 de milioane de euro din programul Europa digitală și 112 milioane de euro din programul Orizont Europa). În acest scop, mai multe alte activități de investiții planificate fie au fost anulate, fie au fost amânate pentru perioada 2025-2027, întârziind punerea în aplicare a activităților EuroHPC de infrastructură din cadrul programului Europa digitală prevăzute pentru 2024.

3.9.17. Acest lucru explică de ce, în 2024, ratele de execuție au rămas foarte scăzute atât pentru angajamente, cât și pentru plățile aferente activităților de investiții din cadrul programului Europa digitală, situându-se la 22 % și, respectiv, 19 % (în 2023, 89 % și, respectiv, 18 %).

3.9.18. *Tabelul 3.9.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EuroHPC pentru programele de cercetare din cadrul CFM 2021-2027 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

³⁹ A se vedea articolul 15 alineatul (3) litera (f) din statutul anexat la Regulamentul (UE) 2018/1488 al Consiliului.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Tabelul 3.9.2 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa, Europa digitală și MIE 2 (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de înstituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽³⁾ validate	Contribuții în natură ⁽³⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG CNECT) ⁽¹⁾	3 059,3	92,0	3 151,3	190,3	724,9	–	–	915,2	29 %
Statele participante ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	103,2	0,0	0,0	139,8	5 %
Membrii privați	900,0	0,0	900,0	0,0	–	0,0	2,8	2,8	0 %
Total	6 948,6	92,0	7 040,6	226,9	828,0	0,0	2,8	1 057,8	15 %

(1) Sunt incluse (a) contribuții de până la 900 de milioane de euro din cadrul Orizont Europa, din care s-au scăzut 21 de milioane de euro (echivalentul reducerii în urma evaluării la jumătatea perioadei) și contribuții în valoare de 91 de milioane de euro din partea Regatului Unit; (b) contribuții de până la 1 981,3 milioane de euro din cadrul programului Europa digitală și (c) de până la 200 de milioane de euro din MIE 2.

(2) Contribuțiile în numerar ale statelor participante plătite direct contractanților/beneficiarilor nu sunt incluse.

(3) Constau în contribuții în natură ale statelor participante la costurile de funcționare ale entităților-gazdă și în contribuțiile în natură ale membrilor privați la activitățile operaționale ale întreprinderii comune.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de înstituire a acesteia.

3.9.19. Până la sfârșitul anului 2024 (al treilea an al programelor Orizont Europa și Europa digitală), UE și statele participante atinseseră doar aproximativ 17 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor (29 % și, respectiv, 5 %). Aceasta se explică, printre altele, prin redistribuirea resurselor, în principal de la activitățile de investiții din cadrul programului Europa digitală la activitățile din cadrul noului pilon legat de IA (a se vedea punctul **3.9.16**).

3.9.20. Obiectivele privind contribuțiile membrilor privați erau de peste două ori mai ridicate decât în CFM anterior (900 de milioane de euro, față de 420 de milioane de euro), însă, în 2024, nu s-au adus decât contribuții în natură în valoare de 2,8 milioane de euro. Această situație rezultă și ea din motivele structurale descrise în contextul programului Orizont 2020 (a se vedea punctul **3.9.15**). Nici în cadrul programelor din perioada 2021-2027, membrii privați nu pot lua parte la proiecte de investiții finanțate prin programul Europa digitală precum achiziționarea sau modernizarea de supercalculatoare și înființarea de fabrici de IA (aproximativ 70 % din activitățile întreprinderii comune). Ei nu pot participa decât la proiecte finanțate prin granturi pentru inovare, care reprezintă doar 3 % din restul de 30 % care înglobează activitățile finanțate prin granturi de întreprinderea comună în cadrul Orizont Europa. Acest lucru limitează semnificativ posibilitatea membrilor privați de a aduce contribuții în natură.

3.9.21. Astfel cum a observat Curtea în [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023](#) (punctul 3.9.19), atât timp cât mecanismele de

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

finanțare utilizate de EuroHPC⁴⁰ și/sau obiectivul privind contribuțiile membrilor privați rămân neschimbate, întreprinderea comună nu va atinge obiectivul semnificativ mai ridicat stabilit pentru contribuțiile membrilor privați în contextul CFM 2021-2027. Acest lucru amenință îndeplinirea obiectivelor globale ale întreprinderii comune din cadrul programelor de a stabili o cooperare strânsă cu partenerii privați.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.9.22. Curtea a auditat cinci operațiuni din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți finale/intermediare și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat deficiențe în ceea ce privește controlul și supravegherea fișelor de pontaj ale personalului care lucra la un proiect inclus în eșantionul său. Într-un alt caz, Curtea a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă din costuri cu personalul neeligibile din cauza metodei incorecte de calculare a tarifelor zilnice.

3.9.23. Pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* ale Serviciului comun de audit al Comisiei, întreprinderea comună a raportat o rată de eroare reprezentativă de 0,84 % și o rată de eroare reziduală de 0 % pentru cheltuielile sale aferente programului Orizont 2020 (care reprezentau aproximativ 80 % din totalul plăților sale din 2024)⁴¹. Nu sunt încă disponibile rezultate ale auditurilor *ex post* privind cheltuielile aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală (reprezentând aproximativ 17 % din totalul plăților din 2024).

Observații cu privire la alte aspecte

Până la sfârșitul anului 2024, EuroHPC nu își îndeplinise obiectivele în materie de recrutare

3.9.24. În 2021, Comisia a acordat EuroHPC 39 de posturi suplimentare, pentru a-i permite să ajungă la efectivul complet de 54 de angajați, de care avea nevoie pentru a executa fonduri în valoare de aproximativ 7 miliarde euro în CFM 2021-2027. 30 dintre noile

⁴⁰ A se vedea articolul 15 alineatul (3) litera (g) din statutul anexat la Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului, coroborat cu articolul 7 alineatul (1) și cu articolul 11 alineatul (2) din același regulament.

⁴¹ Raportul anual de activitate consolidat pe 2024 al întreprinderii comune EuroHPC, capitolul privind controlul intern (p. 104).

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

posturi urmau să fie ocupate până la sfârșitul anului 2022, iar restul de 9 până la sfârșitul anului 2023. La finele anului 2024, 14 dintre cele 39 de posturi erau încă vacante. Acest lucru poate împiedica EuroHPC să își pună în aplicare activitățile conform planificării.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.9.25. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de EuroHPC în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2023	Plan de asigurare a continuității activității și plan de recuperare în caz de dezastru incomplete.	Întreprinderea comună a adoptat un plan de asigurare a continuității activității și un plan de recuperare în caz de dezastru și le-a testat în mai 2025.	Închisă
2	2023	Lipsa unei politici de control intern privind funcțiile sensibile.	În 2024, întreprinderea comună a adoptat o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile.	Închisă
3	2021, 2022, 2023	Din cauza mecanismelor de finanțare ale întreprinderii comune, care nu permiteau membrilor privați să furnizeze contribuții în natură decât pentru un singur tip de proiect (și anume proiecte de inovare, care reprezintă aproximativ 3 % din fondurile totale ale Orizont Europa), aceștia nu își puteau atinge obiectivele minime privind contribuția.	Situația persista în 2024 (a se vedea punctul 3.9.20).	Deschisă
4	2022, 2023	Rate scăzute de execuție a creditelor de angajament și a creditelor de plată legate de Europa digitală.	Situația persista în 2024 în cazul activităților de investiții din cadrul programului Europa digitală (a se vedea punctul 3.9.16).	Deschisă

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
5	2023	Acumulare de excedent de numerar.	La sfârșitul anului 2024, excedentul de numerar al EuroHPC era de 904,7 milioane de euro, în creștere față de 840,7 milioane de euro la sfârșitul anului 2023.	Deschisă
6	2020, 2021, 2022, 2023	La planificarea bugetului de angajamente și plăți administrative (titlurile 1 și 2), nu s-a ținut suficient seama de realocarea unor sume importante reprezentând credite de plată neutilizate din exerciții anterioare.	În 2024, rata de execuție a bugetului de cheltuieli cu personalul (titlul 1) era de 95 %, iar situația a persistat în ceea ce privește bugetul de plăți pentru clădiri, echipamente și cheltuieli de funcționare (titlul 2). Deoarece nu s-a luat suficient în considerare realocarea către bugetul administrativ pentru 2024 a creditelor de plată neutilizate și acumulate, rata de execuție a bugetului de plăți pentru titlul 2 a rămas scăzută, situându-se la 61 % (în 2023, 26 %).	Deschisă
7	2021, 2022, 2023	Obiectivele în materie de recrutare nu erau atinse.	La sfârșitul exercițiului 2024, întreprinderea comună tot nu își atinsese obiectivul de a recruta 39 de noi membri ai personalului, fixat inițial pentru sfârșitul anului 2023 (a se vedea punctul 3.9.24).	Deschisă
8	2023	Deficiențe în etapa de preselecție din cadrul procedurilor de recrutare.	În 2024, EuroHPC a introdus, pentru etapa de preselecție din cadrul procedurilor sale de recrutare, utilizarea unei grile de notare cu o ponderare a fiecăruia dintre criteriile esențiale.	Închisă

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Răspunsurile EuroHPC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.10. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

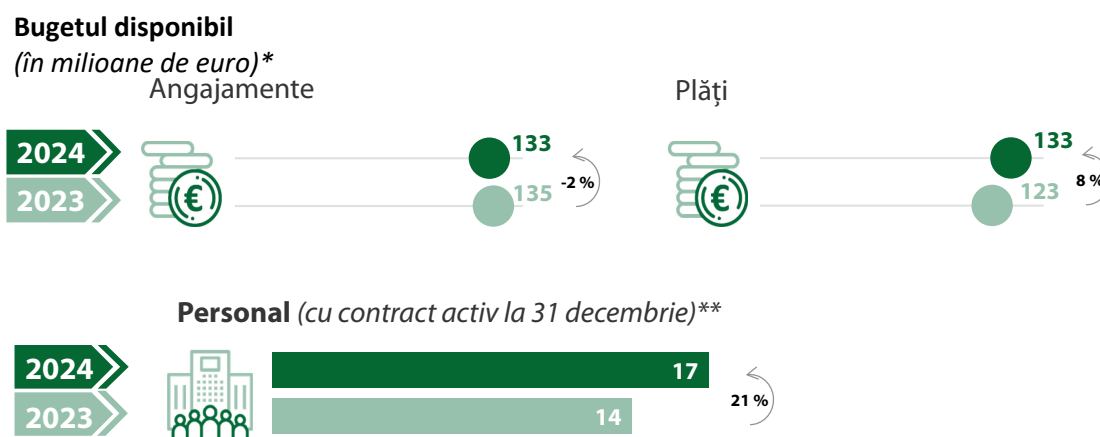
Introducere

3.10.1. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2029⁴². Aceasta și-a dobândit autonomia financiară la 24 octombrie 2023.

3.10.2. Întreprinderea comună SNS este un parteneriat public-privat menit să faciliteze și să dezvolte poziția de lider industrial în Europa în domeniul rețelelor și serviciilor 5G și 6G. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), și Asociația industrială pentru rețele și servicii inteligente 6G (6G-IA).

3.10.3. *Figura 3.10.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.10.1 – Cifre-cheie cu privire la SNS

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

⁴² Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.10.4. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune „Rețele și servicii inteligente” (SNS) și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea **3.1**. Semnătura de la pagina **170** face parte integrantă din opinie.

3.10.5. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile SNS, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.10.6. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune SNS aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.10.7. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor SNS aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plățile

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.10.8. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor SNS aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.10.9. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

Membrii privați și-au atins obiectivele datorită activităților suplimentare

3.10.10. *Tabelul 3.10.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor SNS pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

Tabelul 3.10.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ validate	Contribuții în natură ⁽¹⁾ raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	416,8	19,1	–	–	435,9	48 %
Membrii privați ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	1,7	0,0	337,3	24,7	363,7	40 %
Total	1 763,0	37,0	1 800,0	418,5	19,1	337,3	24,7	799,6	44 %

(1) Constau în „contribuții în natură la activitățile operaționale” (CNAO) și „contribuții în natură la activitățile suplimentare” (CNAS).

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 21 de milioane de euro din partea Regatului Unit și s-a dedus suma de 21 de milioane de euro ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.10.11. Până la sfârșitul anului 2024, UE și membrii privați atinseseră împreună aproximativ 44 % din obiectivul global stabilit pentru contribuțiile lor (48 % și, respectiv, 40 %). Potrivit conturilor anuale ale întreprinderii comune, o sumă de 337,3 milioane de euro (93 %) din contribuțiile membrilor privați viza activități suplimentare care nu erau direct legate de proiectele finanțate de SNS. Curtea observă că, atât pentru CNAS, cât și pentru CNAO, întreprinderea comună trebuie să aplice norme similare în ceea ce privește certificarea, raportarea și validarea contribuțiilor. Cu toate acestea, întrucât activitățile suplimentare nu sunt supuse acelorași norme privind evaluarea și monitorizarea ca și activitățile finanțate de întreprinderile comune care rezultă în urma cererilor de propuneri, Curtea consideră că ar putea exista riscul ca activitățile suplimentare să fie mai puțin eficace în ceea ce privește atingerea obiectivelor întreprinderii comune din cadrul programului.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.10.12. Curtea a auditat două operațiuni din cadrul programului Orizont Europa (selectate aleatoriu din populația globală de plăți intermediare și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale SNS în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Curtea a identificat o eroare cu impact financiar, care rezultă din costuri cu personalul neeligibile din cauza raportării incorecte a acestui tip de cost pentru proprietarul unui IMM și din cauza utilizării unei metode incorecte de calculare a costurilor efective.

3.10.13. Întrucât Serviciul comun de audit al Comisiei nu a obținut încă rezultatele auditurilor *ex post* privind programul Orizont Europa, Curtea nu a putut să le ia în considerare în evaluarea sa globală.

Observații cu privire la sistemele de gestiune și de control

SNS nu a pus încă în aplicare un cadru de control bazat pe analiza riscurilor pentru plățile de grant care țin de programul Orizont Europa

3.10.14. SNS nu a pus încă în aplicare controale bazate pe analiza riscurilor pentru cheltuielile din cadrul programului Orizont Europa. Utilizarea unui cadru de control sistematic și centralizat este un element esențial al declarației de asigurare furnizate de directorul executiv cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată ale întreprinderii comune. Instituirea unui cadru de control bazat pe analiza riscurilor va implica un volum semnificativ de muncă, iar SNS va trebui să pună la dispoziție resursele necesare în acest scop.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.10.15. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de SNS în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2023	Cadrul de control intern al Comisiei nu a fost pus în aplicare decât parțial. În special, încă este nevoie de acțiuni menite să asigure funcționarea eficace a planului de continuitate a activității și a planului de recuperare în caz de dezastru, a politicii privind gestionarea funcțiilor sensibile și a principiilor de control legate de evaluarea riscurilor și de activitățile de control și monitorizare.	În iunie 2024, întreprinderea comună a adoptat o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile. În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025. Până la sfârșitul exercițiului 2024, întreprinderea comună nu pusese încă în aplicare un cadru de control bazat pe analiza riscurilor pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa (a se vedea punctul 3.10.14).	Deschisă

Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

Răspunsurile SNS

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2024/SNS-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.11. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Introducere

3.11.1. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031⁴³. Ea are la bază primul și al doilea program de parteneriat dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice (EDCTP). Întreprinderea comună și-a dobândit autonomia financiară la 23 noiembrie 2023.

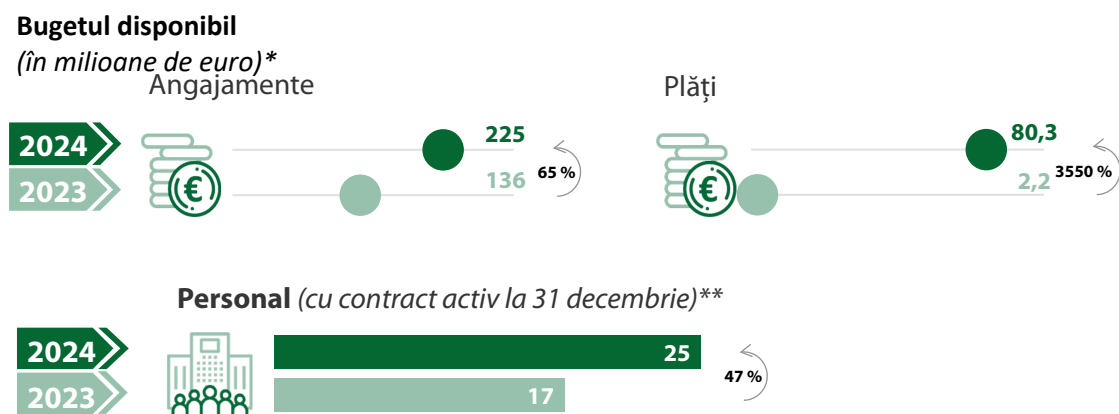
3.11.2. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” este un parteneriat între UE și Asociația EDCTP care reunește în prezent **15 țări europene și 30 de țări africane**. Obiectivul său este de a oferi soluții noi pentru reducerea incidenței bolilor infecțioase în Africa Subsahariană și de a consolida capacitățile de cercetare în vederea pregătirii pentru cazurile de reapariție a bolilor infecțioase în regiunea respectivă și la nivel mondial, precum și în vederea gestionării acestora. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și Asociația EDCTP.

⁴³ Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

3.11.3. *Figura 3.11.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.11.1 – Cifre-cheie cu privire la Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

3.11.4. Majorarea bugetului pe 2024 pentru angajamente și plăți al întreprinderii comune se explică prin publicarea unei importante cereri de propuneri și prin plățile de prefinanțare aferente acordurilor de grant din cadrul cererii de propuneri din 2023. La sfârșitul exercițiului 2024, întreprinderea comună finalizase recrutarea pentru posturile prevăzute în schema sa de personal.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.11.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea 3.1. Semnătura de la pagina 170 face parte integrantă din opinie.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

3.11.6. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

3.11.7. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Alte aspecte

3.11.8. Curtea atrage atenția asupra unor evenimente importante care au avut loc începând cu perioada de raportare și care pot avea un impact semnificativ asupra activităților întreprinderii comune. În special:

- escaladarea rapidă a conflictului din estul Republicii Democratice Congo poate amenința mai multe proiecte finanțate în regiune de întreprinderea comună;
- întreprinderea comună și Asociația EDCTP au organizat cel de al doisprezecelea Forum EDCTP în Rwanda în perioada 15-20 iunie 2025, în parteneriat cu Ministerul Sănătății din Rwanda și cu Centrul biomedical din Rwanda (*Rwanda Biomedical Centre*). Întreprinderea comună a alocat în 2024 fonduri de aproximativ 1 milion de euro exclusiv pentru acoperirea costurilor operaționale ale acestui eveniment.
- La 13 februarie 2025, Parlamentul European a publicat o rezoluție referitoare la escaladarea violenței în estul Republicii Democratice Congo.
- în februarie 2025, secretarul de stat al SUA a anunțat anularea majorității programelor finanțate de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), o decizie care ar putea afecta negativ anumiți beneficiari ai întreprinderii comune care depind în mare măsură de această finanțare.

Aceste aspecte nu sunt de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.11.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.11.10. În opinia Curții, operațiunile de plăți subiacente conturilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.11.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” încă se află cu mult în urma obiectivului privind implicarea de parteneri contribuitori

3.11.12. *Tabelul 3.11.1* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor și ale partenerilor contribuitori ai EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune la sfârșitul exercițiului 2024.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Tabelul 3.11.1 – Contribuțiile membrilor pentru Orizont Europa (în milioane de euro)

Membrii	Contribuțiile membrilor (în conformitate cu regulamentul de instituire)			Contribuțiile membrilor (situația la 31.12.2024)					
	Activități operaționale	Costuri administrative	Total	Contribuții în numerar validate	Contribuții în numerar nevalidate	Contribuții în natură validate	Contribuții în natură raportate, dar nevalidate	Total	Realizate %
UE (DG RTD) ⁽²⁾	830,3	59,8	890,1	120,9	4,0	–	–	124,9	14 %
EDCTP - statele participante ^{(1) (2)}	550,0	0,0	550,0	5,3	–	0,0	394,5	399,8	73 %
Partenerii contribuitori ⁽¹⁾	400,0	0,0	400,0	0,0	15,6	–	–	15,6	4 %
Total	1 780,3	59,8	1 840,1	126,2	19,6	0,0	394,5	540,3	29 %

(1) Contribuțiile Asociației EDCTP constau în contribuții în numerar și în natură la activitățile suplimentare (CNAS). În cazul partenerilor contribuitori, este vorba de contribuții în numerar la activitățile întreprinderii comune.

(2) Sunt incluse contribuții în valoare de 110,1 milioane de euro din partea Regatului Unit și s-a dedus suma de 20 de milioane de euro ca urmare a reducerii aplicate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului Orizont Europa.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la întreprinderea comună și pe baza regulamentului de instituire a acesteia.

3.11.13. Până la sfârșitul anului 2024, Asociația EDCTP raportase deja 399,8 milioane de euro (73 % din obiectiv) sub formă de contribuții în numerar și în natură la activitățile suplimentare, în timp ce contribuțiile în numerar ale UE se ridicau la doar 14 % din obiectiv. În conturile sale anuale, întreprinderea comună estimează că, până la sfârșitul programului, contribuțiile Asociației EDCTP – la care se adaugă angajamente în valoare de 110,1 milioane de euro din partea Regatului Unit pentru activități suplimentare – vor permite să se ajungă la 550 de milioane de euro sub formă de contribuții totale în natură la activitățile suplimentare (100 % din obiectivul minim privind contribuția fixat pentru Asociația EDCTP).

3.11.14. În conformitate cu considerentul (69) al [regulamentului de instituire](#) a EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, întreprinderea comună ar trebui să încurajeze și alți finanțatori internaționali ai cercetării, precum organizațiile filantropice, industria farmaceutică și alte țări terțe, să aducă contribuții în numerar în cadrul parteneriatului, în calitate de parteneri contribuitori. Articolul 102 din regulament prevede că întreprinderea comună trebuie să fi colectat contribuții în numerar în valoare de 400 de milioane de euro până la sfârșitul punerii în aplicare a programului. Or, la finele exercițiului 2024 (al treilea an de punere în aplicare), nivelul contribuțiilor în numerar din partea partenerilor contribuitori era încă foarte scăzut, situându-se la 15,6 milioane de euro (4 % din obiectiv). În 2024, întreprinderii comune i s-a alăturat doar un partener suplimentar, ale cărui contribuții în valoare de aproximativ 2,2 milioane de euro se vor materializa în 2025 și 2026. Deficitul de la nivelul acestor contribuții poate reduce considerabil efectul de pârgie al activităților întreprinderii comune și, prin urmare, prezintă un risc pentru îndeplinirea obiectivelor acesteia din cadrul programului.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Deficiențe în planificarea și execuția bugetului pentru cheltuielile administrative

3.11.15. Până la sfârșitul anului 2024, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” efectuase plăți în valoare de numai 3 milioane de euro (75 %) din bugetul său de cheltuieli cu personalul care se ridică la aproximativ 4 milioane de euro (titlul 1) și de doar 1 milion de euro (37 %) din bugetul pentru cheltuieli de infrastructură administrativă de 2,7 milioane de euro (titlul 2). Prin urmare, volumul creditelor de plată administrative neutilizate care urmează să fie realocate bugetului administrativ al exercițiului următor se ridică la 2,7 milioane de euro, adică 40 % din bugetul administrativ total (titlurile 1 și 2) pentru 2025. Potrivit întreprinderii comune, creșterea creditelor de plată administrative neutilizate fusese cauzată în principal de întârzieri în procesul de recrutare (titlul 1) și de executarea cu întârziere a unor contracte de renovare (titlul 2) pentru care au fost programate cheltuieli în 2024.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.11.16. Curtea a auditat o operațiune din cadrul programului Orizont Europa (selectată aleatoriu din populația globală de plăți intermediare/finale și de plăți validate și închise realizate de întreprinderea comună în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. Operațiunea nu conținea erori.

3.11.17. Întrucât Serviciul comun de audit al Comisiei nu a obținut încă rezultatele auditurilor *ex post* privind programul Orizont Europa, Curtea nu a putut să le ia în considerare în evaluarea sa globală.

Observații cu privire la alte aspecte

Deficiențe în procesul de selectare a unui membru al personalului din gradele superioare

3.11.18. În 2024, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” a desfășurat o procedură de selecție pentru ocuparea unui post de conducere. În cadrul acesteia, nu s-au exclus în mod sistematic candidații care nu întruneau condițiile minime necesare privind experiența și expertiza în materie de management, prevăzute în anunțul de post vacant. Acest lucru nu a afectat însă rezultatul procedurii, deoarece candidatul selectat îndeplinea toate criteriile de selecție.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.11.19. *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor desfășurate de Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2023	Cadrul de control intern al Comisiei nu a fost pus în aplicare decât parțial. În special, încă este nevoie de acțiuni menite să asigure funcționarea eficace a planului de continuitate a activității și a planului de recuperare în caz de dezastru, a politicii privind gestionarea funcțiilor sensibile și a principiilor de control legate de activitățile de monitorizare.	În mai 2024, întreprinderea comună a adoptat o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile. În 2024 au fost aprobate un plan comun de continuitate a activității și un plan comun de recuperare în caz de dezastru actualizate. Testarea ambelor planuri actualizate este inclusă în programul comun de activitate în domeniul informatic pentru 2025.	Deschisă

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

Răspunsurile întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

3.12. Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC)

Introducere

3.12.1. Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC), cu sediul la București, a fost înființat în mai 2021 în cadrul programului Europa digitală, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2029⁴⁴. Întreprinderea comună și-a dobândit autonomia financiară la 24 septembrie 2024. Înainte de această dată, Comisia, responsabilă de bugetul ECCC pentru 2024, a executat credite de plată de 74,2 milioane de euro și credite de angajament de 2,1 milioane de euro.

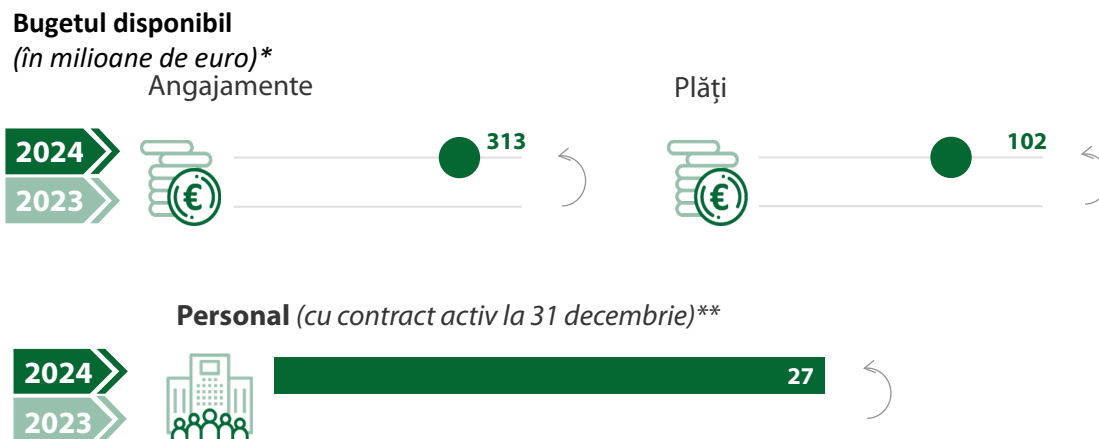
3.12.2. ECCC colaborează cu Rețeaua de centre naționale de coordonare pentru a sprijini inovarea și politica industrială în domeniul securității cibernetice, în cooperare cu industria, IMM-urile, organizațiile europene de cercetare și de standardizare, entitățile publice și părțile interesate care activează în domeniul securității cibernetice.

3.12.3. *Figura 3.12.1* prezintă cifre-cheie cu privire la ECCC pentru perioada cuprinsă între 24 septembrie și 31 decembrie 2024.

⁴⁴ Regulamentul (UE) 2021/887 al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și a Rețelei de centre naționale de coordonare.

Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC)

Figura 3.12.1 – Cifre-cheie cu privire la ECCC

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care ECCC le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include agenți temporari și agenți contractuali.

Sursa: date furnizate de ECCC.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.12.4. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC) și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea **3.1**. Semnătura de la pagina **170** face parte integrantă din opinie.

3.12.5. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile ECCC, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru perioada 24 septembrie-31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii

Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.12.6. În opinia Curții, conturile ECCC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unui aspect

3.12.7. Curtea atrage atenția asupra notei 4.1.2 din conturile ECCC pentru 2024, în care se explică că acesta și-a dobândit autonomia financiară la 24 septembrie 2024. Până la data respectivă, Comisia a fost responsabilă de înființarea ECCC și de funcționarea inițială a acestuia. Curtea atrage atenția și asupra notei 4.3.3, care explică faptul că, în 2024, suma totală plătită cu titlu de prefinanțare pentru activități operaționale a fost de 276,2 milioane de euro, din care 195,6 milioane de euro au fost acordați de Comisie înainte ca ECCC să își obțină autonomia financiară. Aceste aspecte nu sunt de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.12.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor ECCC aferente perioadei cuprinse între 24 septembrie și 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Paragraf de evidențiere a unor aspecte

3.12.9. Curtea atrage atenția asupra notei 5.1.3 din conturile anuale ale ECCC

Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC)

pentru 2024, în care se explică faptul că, până la 31 decembrie 2024, statele membre încă nu își aduseseră contribuțiile voluntare la bugetul administrativ și la acțiunile comune ale ECCC. Acest aspect nu este de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.12.10. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor ECCC aferente perioadei cuprinse între 24 septembrie și 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.12.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la gestiunea bugetară

ECCC nu deține informații cu privire la contribuțiile cumulate primite de la membrii săi înainte ca centrul să își dobândească autonomia financiară

3.12.12. ECCC nu a prezentat în conturile sale anuale pentru 2024 niciun fel de informații cu privire la contribuțiile cumulate aduse de membrii săi la nivelul programelor Orizont Europa și Europa digitală înainte ca centrul să își dobândească autonomia financiară și nici nu a realizat o comparație între contribuțiile primite din toate sursele până la sfârșitul anului și obiectivele privind contribuțiile stabilite pentru fiecare program. Nu exista deci nicio informare completă la sfârșitul anului cu privire la realizările ECCC.

Observații cu privire la sistemele de gestiune și de control

ECCC a pus parțial în aplicare cadrul de control intern

3.12.13. Până la sfârșitul anului 2024, ECCC pusese în aplicare parțial [cadrul său de control intern](#), care se bazează pe 17 principii. În special, ECCC nu a finalizat încă acțiunile menite să asigure funcționarea eficace a planului de continuitate a activității și a planului de recuperare în caz de dezastru, să stabilească o politică privind gestionarea funcțiilor sensibile sau să pună în aplicare principiile de control legate de evaluarea riscurilor, de controalele bazate pe analiza riscurilor și de activitățile de monitorizare.

Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC)

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.12.14. Curtea a auditat o operațiune din cadrul programului Europa digitală (selectată aleatoriu din populația globală de plăți intermediare și de plăți validate și închise realizate de ECCC în 2024), la nivelul beneficiarilor finali, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale întreprinderii comune în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. S-a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă din costuri cu personalul neeligibile din cauză că, la calcularea tarifelor zilnice, s-au utilizat costuri unitare incorecte.

3.12.15. Serviciul comun de audit din cadrul Comisiei efectuează audituri *ex post* ale plăților din cadrul Orizont Europa. În cazul programului Europa digitală, aceste audituri sunt efectuate de Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA). Încă nu sunt disponibile rezultate ale auditurilor *ex post*, deci Curtea nu le-a putut lua în considerare în evaluarea sa globală.

Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie
de securitate cibernetică (ECCC)

Răspunsurile ECCC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

**Întreprinderea comună care
funcționează sub egida EURATOM**

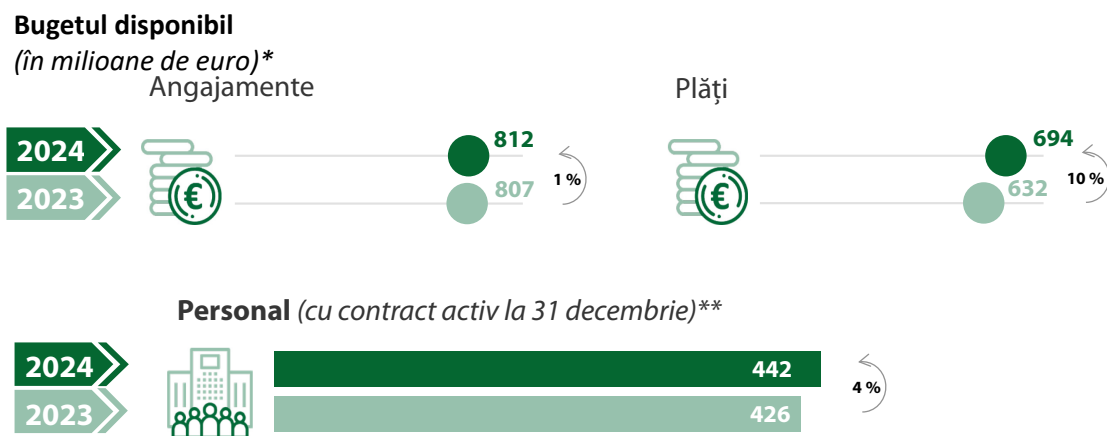
3.13. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Introducere

3.13.1. Întreprinderea comună europeană pentru reactorul termonuclear experimental internațional (ITER) și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (*Fusion for Energy – F4E*) a fost înființată în aprilie 2007, pentru o perioadă de 35 de ani⁴⁵. Una dintre principalele sale sarcini este de a furniza contribuția Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) la Organizația Internațională ITER pentru Energia de Fuziune (OI ITER), responsabilă de implementarea proiectului ITER. Instalațiile principale de fuziune sunt situate la Cadarache, Franța, iar sediul F4E se află la Barcelona. Membrii săi sunt Euratom, reprezentată de Comisie, și statele membre ale Euratom.

3.13.2. *Figura 3.13.1* prezintă cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună.

Figura 3.13.1 – Cifre-cheie cu privire la Întreprinderea comună F4E

* Bugetul disponibil include credite neutilizate din exercițiile anterioare pe care întreprinderea comună le-a realocat bugetului exercițiului curent, precum și venituri alocate și realocări către exercițiul următor.

** „Personalul” include funcționari permanenți, agenți temporari și agenți contractuali, precum și experți naționali detașați.

Sursa: date furnizate de întreprinderea comună.

⁴⁵ Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.13.3. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în secțiunea **3.1**. Semnătura de la pagina **170** face parte integrantă din opinie.

3.13.4. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile F4E, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.13.5. În opinia Curții, conturile F4E aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a F4E la 31 decembrie 2024, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unor aspecte

3.13.6. Curtea atrage atenția asupra notei 6.4.2 din conturile anuale pentru 2024 ale întreprinderii comune, în care costul total al îndeplinirii obligațiilor care îi revin acestuia pentru punerea în aplicare a proiectului ITER (așa-numita „estimare la finalizare”) este evaluat la 25,8 miliarde de euro (la valorile din 2024). Această estimare reflectă o creștere a costurilor rezultată din scenariul de referință revizuit al ITER, care a fost

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

propus de OI ITER în iulie 2024, dar care nu a fost încă adoptat oficial de Consiliul ITER (a se vedea punctele [3.13.12](#) și [3.13.15](#)).

3.13.7. Curtea atrage atenția și asupra literei (d) din partea introductivă a conturilor anuale pentru 2024 ale întreprinderii comune („Impactul situației internaționale”), care descrie impactul inflaționist semnificativ și prelungit asupra operațiunilor F4E cauzat de problemele din lanțul de aprovizionare induse de pandemia de COVID-19 și de războiul de agresiune împotriva Ucrainei. F4E estimează că impactul total asupra estimării sale la finalizare se va ridica la 246 de milioane de euro (la valorile din 2008).

Aceste aspecte nu sunt de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.13.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor F4E aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

3.13.9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor F4E aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2024 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

3.13.10. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la alte aspecte

Revizuirea din 2024 a scenariului de referință pentru proiectul ITER a crescut considerabil expunerea F4E la riscuri

3.13.11. Acordul ITER de instituire a OI ITER între statele participante (statele membre ale Euratom, reprezentate de Comisie, precum și China, India, Japonia, Coreea de Sud, Rusia și

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Statele Unite) a intrat în vigoare în octombrie 2007. Întreprinderea comună F4E a fost instituită în 2007 ca „agenție internă” responsabilă pentru contribuția UE la proiectul ITER. Atât OI ITER, cât și F4E au fost înființate pentru o perioadă de 35 de ani, care se încheie în 2042. Acordul ITER poate fi prelungit cu încă 10 ani printr-o decizie a Consiliului ITER.

3.13.12. În iunie 2024, OI ITER a propus Consiliului ITER un plan de proiect revizuit, cu un nou set de date de referință care să le înlocuiască pe cele convenite în 2016. Planul revizuit amână încheierea fazei de asamblare a proiectului ITER prevăzută în 2025 (prima plasmă) pentru 2035 (demararea operațiunilor de cercetare), iar finalizarea întregului proiect pentru 2059, în loc de 2042 (adică cu 17 ani mai târziu decât data de încheiere prevăzută în prezent). Consiliul ITER a luat act de scenariul de referință revizuit și a aprobat utilizarea acestuia de către OI ITER și de către agențiile interne (cum ar fi F4E) ca plan de lucru pentru monitorizarea progreselor și gestionarea operațională a proiectului ITER, fără a aduce atingere costurilor totale și procedurilor bugetare anuale. Consiliul ITER nu a aprobat însă în mod oficial scenariul de referință propus în 2024⁴⁶.

3.13.13. În a doua jumătate a anului 2024, în urma recomandării Consiliului ITER, F4E a început să își adapteze planificarea operațională la scenariul de referință revizuit. În conformitate cu decretul din 2012 al guvernului francez privind înființarea ITER, reactorul de la Cadarache trebuie pus în funcțiune în termen de 25 de ani (înainte de luna aprilie 2037), cu excepția cazului în care Franța acordă o prelungire.

3.13.14. Scenariul de referință propus în 2024 include mai multe modificări tehnice importante ale proiectului ITER, care pot afecta în mod semnificativ amplitudinea contribuțiilor în natură către F4E. Principalele modificări sunt:

- separarea în două etape a procesului de asamblare și amânarea pentru a doua etapă a achiziționării unor componente mai complexe ale echipamentelor;
- utilizarea wolframului în locul beriliului ca material pentru primul perete care vine în contact direct cu plasma, ceea ce va crește siguranța și va reduce costurile pe termen lung;
- o creștere semnificativă a puterii de încălzire prin radiofrecvență ca urmare a modificării materialului utilizat pentru primul perete, care necesită instalarea a încă 48 de girotroni. F4E a propus să furnizeze până la 16 dintre acești 48 de girotroni în schimbul unei

⁴⁶ A se vedea deciziile adoptate de Consiliul ITER în cadrul celei de a 34-a reuniuni a acestuia (20 iunie 2024).

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

reduceri echivalente a contribuțiilor sale în numerar pentru ITER, pentru a se consolida reziliența industrială a UE în acest domeniu critic al tehnologiilor de fuziune;

- proiectarea în două etape a unor instalații cu camere fierbinți pentru eliminarea componentelor contaminate ale ITER, cu instalații mai simple și mult mai mici în timpul fazei de activare scăzută (care durează până în 2050).

3.13.15. În cele din urmă, noul scenariu de referință propus va necesita contribuții mai mari în numerar și în natură la OI ITER din partea tuturor agențiilor interne. Potrivit conturilor anuale ale F4E, impactul financiar estimat al scenariului de referință propus în 2024 este principalul factor determinant al creșterii semnificative a obligațiilor de livrare pentru proiectul ITER care revin întreprinderii comune („estimarea la finalizare”), de la 21,2 miliarde de euro (sfârșitul anului 2023; 21,6 miliarde de euro la valorile din 2024) la 25,8 miliarde de euro (sfârșitul anului 2024). Aceasta va însemna o creștere cu aproximativ 4,2 miliarde de euro (la valorile din 2024) a contribuțiilor Euratom și ale Franței la bugetele operaționale ale întreprinderii comune.

3.13.16. Curtea recunoaște că era necesară o ajustare a scenariului de referință stabilit în 2016, pentru a aborda întârzierile considerabile înregistrate până acum, în principal prin simplificarea punerii în aplicare a proiectului. Scenariul de referință revizuit propus de OI ITER crește însă expunerea F4E la o serie de riscuri care nu sunt prezentate în mod adecvat în cel mai recent registru al riscurilor.

- Riscuri legate de durabilitate: relevanța proiectului ITER ar putea fi subminată din cauza amânării unor etape importante (cum ar fi obținerea primei plasme) mai aproape de data de finalizare a proiectului și din cauza concurenței crescute drept urmare a dezvoltării de proiecte de fuziune în țări terțe.
- Riscuri juridice: membrii pot refuza să semneze prelungirea acordului ITER (care se încheie în 2042) sau este posibil ca decretul francez să expire înainte ca reactorul să poată fi pus în funcțiune.
- Riscuri tehnice și economice: modificările semnificative aduse în ceea ce privește conținutul livrabilelor tehnice ale F4E (cum ar fi cele care afectează instalațiile cu camere fierbinți) pot avea un impact asupra inovării.
- Riscuri financiare: este posibil ca contribuțiile F4E considerabil mai mari să nu poată fi finanțate în mod durabil de Euratom în cadrul viitoarelor CFM-uri sau de către Franța, țara-gazdă.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

3.13.17. Curtea a auditat 30 de operațiuni selectate aleatoriu (din populația de plăți finale/intermediare și de plăți validate și închise) aprobate în 2024, pentru a evalua eficacitatea sistemelor de gestiune și control ale F4E în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor operaționale. S-a identificat o eroare cu impact financiar care rezultă dintr-o modificare substanțială adusă la nivelul a două contracte imobiliare care nu a făcut obiectul unei noi proceduri de achiziții.

Observații cu privire la sistemele de gestiune și de control

Deficiențe în sistemul și în instrumentul informatic utilizate de F4E pentru gestionarea riscurilor

3.13.18. În scopul identificării riscurilor, F4E se axează în principal pe riscurile la adresa punerii în aplicare operaționale a proiectului. Ea nu abordează în mod similar toate riscurile în materie de resurse umane, cum ar fi necesitatea de a restructura întreprinderea comună pentru a se adapta la scenariul de referință din 2024, utilizarea intensivă a furnizorilor externi de servicii, aspecte legate de planificarea și gestionarea resurselor (în special capacitatea întreprinderii comune de a păstra sau de a recruta persoane care dețin competențele necesare) și nerespectarea [Statutului funcționarilor UE](#) sau a cadrului etic al întreprinderii comune.

3.13.19. În plus, instrumentul informatic pe care F4E îl utilizează pentru gestionarea riscurilor nu oferă informații cu privire la impactul financiar, la prețurile curente, al principalelor riscuri relevante și nici cu privire la incidența efectivă a acestora.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

3.13.20. [Anexa](#) conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse de F4E în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
1	2019, 2023	Nu există o funcție centralizată pentru coordonarea și gestionarea prestatorilor externi de servicii sau o metodologie de evaluare a nevoilor agregate de resurse umane (inclusiv de prestatori externi de servicii) ale F4E. Planificarea nevoilor agregate de resurse umane (inclusiv prestatori externi de servicii) nu se bazează pe o estimare adecvată a volumului de muncă sau a competențelor și abilităților necesare. Nu există o definiție oficială unică a prestatorilor externi de servicii, deci impactul acestora asupra nevoilor de personal statutar nu poate fi evaluat corect.	În 2022 a fost înființat un grup de lucru pentru a evalua dependența puternică de resurse externe, astfel încât utilizarea acestora să poată fi mai bine planificată și justificată. În 2024, F4E a aprobat o politică privind utilizarea prestatorilor externi de servicii, care cuprindea inclusiv definirea acestora și planificarea nevoilor în materie. Ulterior, în 2025, a fost adoptată o decizie privind centralizarea coordonării și gestionării acestora.	Deschisă
2	2021, 2023	Cel mai recent registru al riscurilor întocmit de F4E acoperă riscul unei asimilări insuficiente a prestatorilor externi de servicii, dar nu și alte	F4E are în plan să evalueze în 2025 dacă este necesară includerea în registrul riscurilor a altor riscuri legate de prestatori externi de servicii.	Deschisă

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
		riscuri potențiale legate de o dependență puternică de aceștia pe termen lung.		
3	2022, 2023	Rată scăzută de execuție a bugetului pentru angajamente operaționale. Rată scăzută de execuție a bugetului pentru plăți administrative (titlul 2) și anularea multor angajamente reportate din exercițiul precedent.	Situația s-a îmbunătățit în 2024. Până la sfârșitul anului 2024, F4E executase 91 % din creditele de angajament disponibile (în 2023, 70 %) și 68 % din bugetul pentru plăți administrative (în 2023, 65 %) și anulasă 19 % din angajamentele reportate din exercițiul precedent (în 2023, 21 %).	Închisă
4	2022, 2023	De la sfârșitul anului 2022, personalul de conducere de nivel superior al F4E se află într-o stare de tranziție. În 2023 a avut loc o reorganizare semnificativă, soldată cu modificarea rolurilor și responsabilităților conducerii de nivel mediu.	F4E a lansat toate procedurile restante de recrutare pentru ocuparea posturilor vacante de conducere de nivel superior și mediu în 2024 și le-a finalizat în martie 2025.	Închisă

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
5	2022	Cea mai recentă evaluare a riscurilor pentru F4E nu reflecta riscurile prezentate de evenimentele semnificative cunoscute care afectau activitățile întreprinderii comune.	F4E a introdus un nou concept de identificare a riscurilor pentru a ajuta la consolidarea rapidă a rezumatului riscurilor și pentru a spori vizibilitatea tuturor activităților de administrare a riscurilor. Principalele riscuri care rezultă din scenariul de referință propus în 2024 nu sunt însă prezentate în mod adecvat în evaluarea riscurilor existente la adresa întreprinderii comune (a se vedea punctul 3.13.16). F4E are în plan să evalueze în 2025 dacă aceste riscuri trebuie incluse în registrul riscurilor.	Deschisă
6	2023	Cifrele aferente planificării pe termen lung prezentate de F4E în conturile anuale pentru 2023 („estimarea la finalizare”) erau subestimate în mod substanțial, deoarece încă se bazau pe ipotezele referitoare la obiectivele de etapă și la costuri formulate în 2016, care nu luau în considerare modificările tehnice semnificative mai recente.	În conturile anuale pentru exercițiul financiar 2024 ale F4E, estimarea la finalizare se baza pe scenariul de referință propus în 2024 (a se vedea punctul 3.13.15).	Închisă
7	2023	Rapoartele anuale ale F4E nu reflectau cu exactitate situația personalului permanent, care	În rapoartele anuale ale F4E pentru 2024 nu existau informații cu privire la agenții temporari	Deschisă

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Număr	Exercițiul vizat de observația Curții	Observația Curții (rezumat)	Acțiuni corective și alte evoluții relevante (rezumat)	Stadiul observației
		include personalul temporar cu contract pe durată nedeterminată (deci, <i>de facto</i> , personal permanent).	numiți pe posturi permanente.	
8	2023	Structura de audit intern a F4E nu a furnizat dovezi satisfăcătoare care să demonstreze că informațiile privind gestionarea riscurilor sunt utilizate în mod regulat la planificarea activităților sale de audit intern. Cadrul de control intern nu includea încă un proces integrat de gestionare a riscurilor.	În 2024, F4E a introdus reuniuni trimestriale periodice între echipele sale de gestionare a riscurilor și cele de audit intern. Rezultatele acestor reuniuni nu au fost încă luate în considerare în procesul de control intern.	Deschisă
9	2023	Lipsa unei politici privind gestionarea funcțiilor sensibile.	În aprilie 2025, F4E a adoptat propria politică privind gestionarea funcțiilor sensibile. În conformitate cu dispozițiile acesteia, ea a definit o listă a posturilor sensibile și măsuri de atenuare corespunzătoare.	Închisă

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Răspunsurile F4E

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2024/F4E-Replies-SAR-JUS-2024_RO.pdf

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Petri Sarvamaa, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 23 septembrie 2025.

Pentru Curtea de Conturi,

Tony Murphy
Președinte

Acronime

BBI	Întreprinderea comună pentru bioindustrii
CA	Întreprinderea comună pentru o aviație curată
CAS	Serviciul comun de audit (<i>Common Audit Service</i>) al Comisiei
CBE	Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa
CFM	Cadru financiar multianual
Clean H2	Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat
Clean Sky	Întreprinderea comună Clean Sky
CNAO	Contribuții în natură la activități operaționale
CNAS	Contribuții în natură la activitățile suplimentare
DG CNECT	Direcția Generală Rețele de Comunicare, Conținut și Tehnologie din cadrul Comisiei
DG MOVE	Direcția Generală Mobilitate și Transporturi din cadrul Comisiei
DG RTD	Direcția Generală Cercetare și Inovare din cadrul Comisiei
ECCC	Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică
ECSEL	Întreprinderea comună pentru componente și sisteme electronice
EDCTP	Parteneriatul dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice
EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	Întreprinderea comună „Sănătatea la nivel mondial” și cel de al treilea Parteneriat între Uniunea Europeană și țări în curs de dezvoltare privind studiile clinice
EU-Rail	Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei
Euratom	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
EuroHPC	Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță
F4E	Întreprinderea comună pentru dezvoltarea energiei de fuziune
FCH	Întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen”
HaDEA	Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital
IA	Inteligență artificială
IAS	Serviciul de Audit Intern
IHI	Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății”

IMI	Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare
ISA	Standardele internaționale de audit
ISSAI	Standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit
ITER	Reactorul termonuclear experimental internațional (<i>International Thermonuclear Experimental Reactor</i>)
KDT	Întreprinderea comună „Tehnologii digitale esențiale” (<i>Key Digital Technologies</i>)
MIE	Mecanismul pentru interconectarea Europei
OI ITER	Organizația Internațională ITER pentru Energia de Fuziune
PC7	Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (2007-2013)
S2R	Întreprinderea comună Shift2Rail (inițiativa europeană în sectorul feroviar)
SESAR	Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian în contextul cerului unic european
SNS	Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente”
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2025

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europeană nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

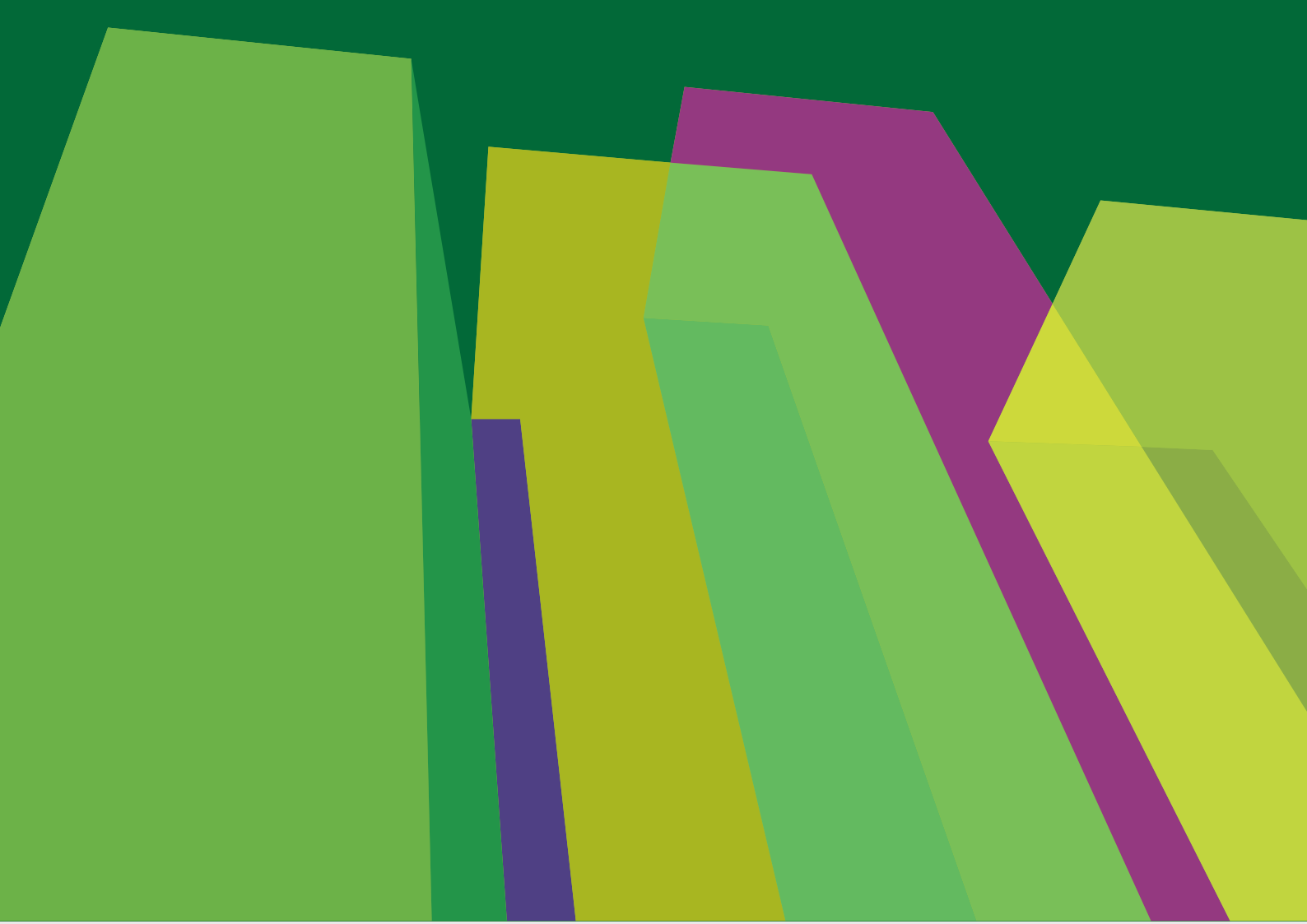
Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

PDF	ISBN 978-92-849-5366-0	ISSN 2812-0159	doi:10.2865/3224464	QJ-01-25-035-RO-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

REFERINȚA EXACTĂ

Curtea de Conturi Europeană, [Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024](#), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene